

دفتريچه شماره ۱

آزمون شماره ۱۴

جمعه ۹۹/۱۰/۲۶

آزمون‌های سراسر کاج

گزینه دروس را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰

آزمون عمومی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۰۰	مدت پاسخگویی: ۷۵ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون عمومی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی (عمومی)	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه

DriQ.com

فارسی

- ۱- در کدام گزینه به معنی درست واژه‌های «مَنّت - سامان - تلقی - ماورا - نشئه» اشاره شده است؟
- (۱) نیکویی - منظم - دریافت - فراسو - حالت سرخوشی
(۲) بار سنگین - درخور - درک - ماسوا - سرمستی
(۳) شکر - امکان - نگرش - آن سو - کیفوری
(۴) سپاس - میسر - تعبیر - برتر - بی حالی
- ۲- معنی چند واژه در کمانک روبه‌روی آن نادرست نوشته شده است؟
- «نماینده (نشان‌دهنده) / ناموس (شرافت) / سریر (دیهیم) / تریاق (زهر) / نفیر (فریاد و زاری به صدای بلند) / غاشیه (یکی از نام‌های قیامت) / نَمَط (بساط شطرنج) / اسرا (در شب سیر کردن) / قاچ (کوهه زین) / گهر (اسبی که رنگ آن میان زرد و بور باشد).»
- (۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک
- ۳- در معنی واژه‌های کدام گزینه اشتباه وجود ندارد؟
- (۱) اعراض: روی‌گردانی / قسمیم: صاحب‌جمال / منکر: ناپسند / خَمَار: می‌خانه
(۲) استقرار: برپایی / سفله: بدسرشت / گرز: خشمگین / فرض: ضروری
(۳) صباح: پگاه / آستانه: آغاز / انگاره: طرح / بَن: پسته وحشی
(۴) تموز: ماه چهارم از سال رومیان / سموم: باد بسیار گرم و زیان‌رساننده / طفیلی: میهمان ناخوانده / یغما: تاراج
- ۴- در ابیات زیر، چند غلط املائی وجود دارد؟
- «در سنایت معترف‌گردم به عجز خویشتن
مدح گفتن آن چنان اولی که بی‌ذل طمع
رای تو عین ثواب است و بری از هر خطا
می‌زند مانند طفل مریم از اعجاز دم»
- (۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک
- ۵- در متن زیر، چند غلط املائی وجود دارد؟
- «پس مستظهر به وفای روزگار به رغبتی صادق به کار بندگی و خدمات مرضی مشغول شد و بدین وسایل هر روز مقامی دیگر در بساط غربت به تازگی یافت تا قدم راسخ گردانید و از جمله مشیران و مشاوران و محرمان و مجاوران گشت و لطیفه‌ای از دقایق اصرار و رموز ملک از دایره وقوف وی مسطور و محجوب نماند.»
- (۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک
- ۶- در کدام بیت غلط املائی وجود دارد؟
- (۱) تو را خدای چو بر عالم از قضا نگماشت
(۲) خواری روی زمین خاری است از دیوار او
(۳) فربه از مدح سبک‌مغزان نفس شده خسیس
(۴) عمرها شد دل به قید وهم و زن خون می‌خورد
- ۷- نام پدیدآورنده چند اثر در کمانک روبه‌روی آن نادرست ذکر شده است؟
- «بخارای من، ایل من (محمد ابراهیم باستانی) / فی حقیقة العشق (شهاب‌الدین سهروردی) / مثل درخت، در شب باران (م. امید) / فیه مافیه (مولوی) / تذکرة الاولیا (جامی) / قصه شیرین فرهاد (عیسی سلمانی لطف آبادی) / ترجمه کليلة و دمنه (نصرالله منشی) / کویر (علی شریعتی)»
- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۸- چنانچه بخواهیم ابیات زیر را به لحاظ دارا بودن آرایه‌های «جناس همسان - جناس ناهمسان - حسن تعلیل - استعاره - تشبیه» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟

- الف) ناله‌ای کان ز دل چنگ برون می‌آید
ب) از نم دیده و خون جگر فرهاد است
ج) ماه از شرم تو در ابر نهان می‌ماند
د) رومت از زنگ برآمد عجاآینه‌ام
ه) هر که در میکده از پیر مغان خرقة گرفت
- گر بدانی ز دل سنگ برون می‌آید
هر گل و لاله که از سنگ برون می‌آید
شکر از شوق تو از تنگ برون می‌آید
باده می‌بیند و از زنگ برون می‌آید
شاید از چون قدح از رنگ برون می‌آید
- ۱) د - الف - ب - ج - ه
۲) ج - الف - ب - د - ه
۳) د - ج - ب - الف - ه
۴) الف - د - ج - ه - ب

۹- آرایه نوشته شده در برابر کدام بیت نادرست است؟

- ۱) حسن او عکس جمال است که پیش نظر است
۲) آب حیوان که میان ظلمات است نهان
۳) زلف بر عارض او چون رقم کفر کشید
۴) آن که بخشید حلاوت به لب شیرینش
- عجب است این که در آینه امکان بنمود: مراعات نظیر
دوست در چشمه خورشید درخشان بنمود: تلمیح
باد برداشت سر زلفش و ایمان بنمود: تضاد
در حدیثم اثری زان شکرستان بنمود: ایهام

۱۰- در کدام گزینه به آرایه‌های بیت زیر اشاره شده است؟

- «گر سر صحبت آن لیلی عالم داری
۱) نغمه حروف - جناس ناقص - ایهام - تضاد
۲) تلمیح - استعاره - مجاز - حسن تعلیل
۳) کنایه - ایهام - تناسب - مجاز - تشبیه
۴) ایهام تناسب - مجاز - اسلوب معادله - تلمیح
- پای بیرون ز سیه‌خانه سودا مگذار»

۱۱- در کدام گزینه، آرایه‌های «کنایه - حسن تعلیل - استعاره - اسلوب معادله - تضاد» وجود دارد؟

- ۱) می رسیده ز خم جلوه می‌کند در جام
۲) زمین پاک بود کهربای دانه پاک
۳) یکی هزار شد از سینه بی‌قراری دل
۴) ز پرده‌سوزی شب، صبح شد گریبان‌چاک
- نهفته‌های پدر جمله ظاهر از پسر است
صدف ز پاکی دامن همیشه پرگهر است
به مرغ وحشی ما آشیانه بال و پر است
عدوی پرده خویشت است هر که پرده‌در است

۱۲- در ابیات زیر چند «وابسته وابسته» به کار رفته است؟

- «یاد چشم که مرا در دل غم دیده گذشت؟
خنده رو سر ز دل خاک برآرد چون صبح
زلف مشکین تو یک عمر تأمل دارد
- ۱) ۵
۲) ۴
۳) ۳
۴) ۲
- کز تپیدن، دلم از آهوی رم دیده گذشت
غنچه هر که ازین باغ، نخندیده گذشت
نتوان سرسری از معنی پیچیده گذشت»

۱۳- در ابیات زیر واژه «چشم» در کدام نقش دستوری بیشتر به کار رفته است؟

- «چه دانی حال چشم من چو چشمت نیست در چشمم؟
هر آن چشمی که می‌بیند به غیر از چشم او چشمی
از این مستی رهایی نیست جانم را، خوشا روزی
- ۱) اضافی
۲) متممی
۳) مفعولی
۴) نهادی
- که چشمم در غم چشمت چه خون از چشم پالاید
چو چشمش چشم تو بیند ز چشمش چشمه بگشاید
که چشمت چشم سلمان را از این خمخانه بر باید»

- ۱۴- در کدام بیت تعداد «ترکیب‌های وصفی» و «ترکیب‌های اضافی» با هم یکسان نیست؟
- (۱) دیده مگشای که در بحر پر آشوب جهان
 (۲) هر که را سودای وصل آن صنم در سر فتاد
 (۳) مرا با لطف پروردی مبادا هرگزت خالی
 (۴) که رفت در نظر تو که بی‌نظیر نشد
- هر که پوشید نظر گوهر بینایی یافت
 اندرین ره سر هم آخر در سر این کار کرد
 نه دست از زلف عنبر بو نه جام از آتش گیرا
 مقام گنج شده‌ست این نهاد ویرانم
- ۱۵- در کدام گزینه به «نقش دستوری» واژه‌های مشخص شده اشاره شده است؟
- «شوخ چشمان درد بیش و کم به دل افزوده‌اند
 شور محشر را صفیر نی تصور می‌کنند»
- (۱) مضاف‌الیه - فعل - نهاد - مسند
 (۲) صفت - مسند - مسند - مسند
 (۳) قید - فعل - مفعول - نهاد
 (۴) مضاف‌الیه - مسند - مسند - نهاد
- ۱۶- در کدام گزینه «نقش دستوری مسند» وجود ندارد؟
- (۱) بر امید آن که روزی کار ما گیرد قرار
 (۲) مطلب دانش از آن کس که بر آب دیده
 (۳) زان حلقه‌های عنبرین آرام دل‌ها می‌بری
 (۴) زان لب سلام ما را نشنیده‌ام جوابی
- سال‌ها کردیم ضایع روزگار خویش را
 شسته باشد ورق دفتر دانایی را
 آشوب جان‌ها کرده‌ای آن زلف بی‌آرام را
 بیگانه می‌شماری یاران آشنا را
- ۱۷- کدام گزینه با بیت «سر من از ناله من دور نیست / لیک چشم و گوش را آن نور نیست» تناسب مفهومی بیشتری دارد؟
- (۱) دلم از عشق پر نور است و شعر از وصف تو نیکو
 (۲) من از دهشت در این حضرت سخن پوشیده می‌گویم
 (۳) بدین شعر ای صنم با من کجا گردد دلت صافی
 (۴) ز بس کاید به نور دل بسوزم عود اندیشه
- زلال از چشمه دان صافی شراب از جام دان روشن
 در اشعارم نظر کن نیک و حالم باز دان روشن
 به دم آینه را هرگز کجا کردن توان روشن
 برآید هر نفس از من دمی آتش‌فشان روشن
- ۱۸- ابیات کدام گزینه با عبارت «اعملوا آل داؤد شکراً و قليلاً من عبادی الشکور»، قرابت مفهومی دارند؟
- (الف) در طاعت خدای دوتا باش چون کمان
 (ب) رحمت مخواه وز در رحمان همی‌گریز
 (ج) چون نعمت خدای خوری شکر او گزار
 (د) او را چه از شکایت و شکر جهانیان
 (ه) ناشاکران چون تو خداوند را بسی است
- کاندر ره تو دیو لعین است در کمین
 لعنت پسند و خدمت شیطان همی‌گزین
 گر نه ز کبر و خشم و حسد گشته‌ای عجین
 مستغنی و غنی است ز نفرین و آفرین
 گرد جهان دوان چو سگان گرد پارگین
- (۱) الف - د
 (۲) ب - ج
 (۳) ج - ه
 (۴) الف - ه
- ۱۹- مضمون کدام گزینه متفاوت است؟
- (۱) عقل را از بارگاه عشق بیرون کرده‌اند
 (۲) تا نریزی روزگاری آب بر دست سبو
 (۳) طوطی از شیرین‌زبانی محرم آینه شد
 (۴) به هر نامحرمی عاشق لب اظهار نگشاید
- هر فضولی محرم خلوت‌سرای شاه نیست
 هم‌چو جام می‌نگردی محرم میخانه‌ها
 در دل آهن سخندان جای خود وا می‌کند
 گل این باغ، دفتر در حضور خار نگشاید

۲۰- کدام گزینه با بیت «نی حریف هرکه از یاری برید / پرده‌هایش پرده‌های ما درید»، تناسب معنایی دارد؟

- (۱) بس که دیدم سست‌عهدی از تو دل برداشتم
(۲) خون جگرم خورد و بلای دل من شد
(۳) ز روی پرده برانداز تا جهانی را
(۴) ناله دل کرد رسوا عشق پنهان مرا
- از تو ای پیمان‌شکن آمید دیگر داشتم
یاری که به خون جگرش داشته بودم
بهاروار به گل سر به سر بیارایی
نیست ممکن در بغل کردن نهان ناقوس را!

۲۱- کدام گزینه با بیت «همت بدرقه راه کن ای طایر قدس / که دراز است ره مقصد و من نو سفرم» تناسب معنایی دارد؟

- (۱) علایق را بود کوتاه، دست از دامن همت
(۲) زیونکش نیستم چون باد صبح از پرتو همت
(۳) نمی‌لرزید از باد فنا بر خود چراغ من
(۴) نرسد زیر فلک همت عالی جایی
- ز گرد ره نباشد زحمتی گردون‌سواران را
وگر نه یاد می‌دادم به شمع آتش‌زبانی را
گر از دل‌های روشن همت استمداد می‌کردم
هر که جایی رسد، از همت پست است این‌جا

۲۲- مضمون کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) جبهه وا کرده طوطی را به گفتار آورد
(۲) سینه روشن سخنور را به گفتار آورد
(۳) سینه‌صافان اهل معنی را به گفتار آورند
(۴) ز بخت سبز خود در زیر بار منت صائب
- شد فراموشم سخن، آینه‌سیمایی کجاست؟
نطق طوطی را کند آینه‌های پاک سبز
طوطی از آینه بی‌زنگ، گویایی گرفت
چو طوطی از سخن تسخیر آن آینه رو کردم

۲۳- مضمون کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) از دست رعشه‌دار نفس ریخت عاقبت
(۲) از برق حادثات به باد فنا رود
(۳) که می‌داند که خشت هر سرایی
(۴) خدنگ چار پر مرگ باز نتوان داشت
- صائب به خاک ساغر سرشار زندگی
هر خرمنی که گوشه چشمش به مور نیست
کدامین سرور قد نازنینست
هزارتو اگرت درع و جوشن و سپر است

۲۴- کدام گزینه با بیت «عشق چون آید، برد هوش دل فرزانه را / دزد دانا می‌کشد اول چراغ خانه را»، تناسب معنایی کم‌تری دارد؟

- (۱) پنجه مومین حریف پنجه خورشید نیست
(۲) درنگیرد صحبت عشق و خرد بایکدیگر
(۳) عقل باشد در طریق کعبه محتاج دلیل
(۴) با قهرمان عشق چه سازد غرور عقل؟
- عقل بیجا پنجه با عشق غیور انداخته است
چون دو شمشیرست عقل و عشق و دل چون یک غلاف
عشق را هر مدّ آهی شاهراه دیگرست
از کبک مسست نیست حذر شاهباز را

۲۵- کدام گزینه با بیت «بشنو این نی چون شکایت می‌کند / از جدایی‌ها حکایت می‌کند»، قرابت مفهومی کم‌تری دارد؟

- (۱) یار ما محمل‌نشین و ساریان مستعجل است
(۲) گر ملامتگر نداند حال ما عیبش مکن
(۳) می‌رود در پیش و من فریاد می‌دارم ولیک
(۴) زیستن بی روی او صورت نمی‌بندد مرا
- چون روان گردهم کز آب دیده پایم در گل است
ما میان موج دریاییم و او بر ساحل است
هم‌چو آواز جرس فریاد ما بی‌حاصل است
وین تصوّر خود مرا بیش از فراقش قاتل است

زبان عربی (عمومی)

■ عین الأنسب في الجواب للترجمة من أو إلى العربية (۳۵ - ۲۶):

۲۶- ﴿وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا﴾:

- (۱) و به پیمان وفا کردند، زیرا پیمان مورد سؤال بوده است!
(۲) و به عهد عمل کنید، زیرا عهد مورد بازخواست است!
(۳) و به عهد عمل کردند، قطعاً عهد مورد سؤال بوده است!
(۴) و بر پیمان خود باشید، زیرا پیمان مورد سؤال است!

۲۷- ﴿لَوْ آمَنَ الْإِنْسَانُ بِأَنَّ عَالَمًا أَكْبَرَ قَدْ انطوى فِيهِ لَتَجَنَّبَ عَنِ الرِّذَائِلِ بَاحْتِئَابٍ حَقِيقَتَهُ!﴾:

- (۱) اگر آدمی ایمان می‌آورد که دنیایی بزرگ‌تر در وی نهفته شده است، قطعاً به دنبال حقیقت خویش می‌گشت و از بدی‌ها دوری می‌کرد!
(۲) اگر انسان ایمان بیاورد که دنیایی بزرگ‌تر درون او نهفته شده است، در جست‌وجوی حقیقت خود، از امور پست دوری می‌جوید!
(۳) اگر انسان ایمان می‌آورد که دنیایی بزرگ‌تر درون او به هم پیچیده شده است، بی‌گمان در حالی‌که به دنبال حقیقت خویش می‌گشت، از امور پست دوری می‌کرد!
(۴) اگر انسان ایمان داشته باشد که دنیایی بزرگ‌تر درونش به هم پیچیده شده است، باید از رذیلت‌ها دوری کند در حالی‌که حقیقت خویش را جست‌وجو می‌کند!

۲۸- ﴿إِنَّ الْأَمْهَاتِ اللَّاتِي لَا يُوجَدُ اللَّبَنُ فِي وَجِبَاتِهِنَّ الْغَذَائِيَّةِ قَدْ يُصَابُ صِغَارُهُنَّ بِلَبَنِ الْعِظَامِ!﴾:

- (۱) چنانچه مادران در وعده غذایی‌شان شیر نباشد، شاید استخوان‌های کودکان‌شان دچار نرمی شود!
(۲) مادرانی که در وعده غذایی‌شان شیر جایی ندارد، فرزندانشان به نرمی استخوان دچار خواهند شد!
(۳) مادرانی که شیر در وعده‌های غذایی‌شان وجود ندارد، ممکن است کودکان‌شان دچار نرمی استخوان شوند!
(۴) مادرانی که در وعده‌های غذایی‌شان شیر وجود ندارد، شاید استخوان‌های فرزندانشان به نرمی دچار شوند!

۲۹- ﴿إِنْ كُنْتَ تُرِيدُ الْفَخْرَ بِشَيْءٍ فَالْأَفْضَلُ أَنْ تُفْتَخِرَ بِمَا كَسَبْتَهُ يَدَاكَ لَا مَا اِكْتَسَبَهُ أَبُوَاكَ!﴾:

- (۱) اگر قصد داری به چیزی افتخار کنی، پس بهتر است به آنچه خودت به دست آورده‌ای، افتخار کنی نه آنچه پدرت به دست آورده است!
(۲) اگر می‌خواهی به چیزی ببالی، بهتر است که به آنچه با دستان خود به دست آورده‌ای ببالی، نه به آنچه پدر و مادرت به دست آورده‌اند!
(۳) اگر به دنبال بالیدن به چیزی هستی، بهترین چیز افتخار کردن به آنچه چیزی است که با دستانت کسب کرده‌ای نه آنچه پدرانت به دست آورده‌اند!
(۴) اگر می‌خواهی به چیزی افتخار کنی، بهتر است به آنچه که دستانت به دست آورده‌اند افتخار کنی نه آنچه پدر و مادرت کسب کرده‌اند!

۳۰- ﴿يَعَدُّ الدِّينَامِيَّةُ مِنْ أَهَمِّ الْاِخْتِرَاعَاتِ الْبَشَرِيَّةِ الَّتِي أَفَادَتِ الْإِنْسَانَ كَثِيرًا وَ سَهَّلَتْ لَهُ أَصْعَبَ الْأَعْمَالِ كَحَفْرِ الْأَنْفَاقِ وَ شَقِّ الْقَنَاوَاتِ!﴾:

- (۱) دینامیت از مهم‌ترین اختراعات بشر است که بسیار به انسان سود رسانده و برای او کارهای بسیار دشوار هم‌چون کندن تونل‌ها و شکافتن کانال‌ها را ساده کرده است!
(۲) دینامیت از مهم‌ترین اختراعات بشری به حساب می‌آید، زیرا به انسان بسیار سود رسانده و دشوارترین کارها مانند کندن تونل‌ها و کانال‌ها را آسان ساخته است!
(۳) دینامیت از مهم‌ترین اختراعات بشری به شمار می‌آید که به انسان بسیار سود رسانده و برای او سخت‌ترین کارها همانند کندن تونل‌ها و شکافتن کانال‌ها را آسان ساخته است!
(۴) دینامیت مهم‌ترین اختراعات بشر به شمار می‌آید، زیرا انسان بسیار از آن سود برده و سخت‌ترین کارها هم‌چون کندن تونل‌ها و شکافتن کانال‌ها برایش ساده شده است!

۳۱- ﴿نُشِرَتْ فِي إِحْدَى الصُّحُفِ مَقَالَةٌ اضْطَرَّتْ نُوْبِلُ بِنَاءِ مَوْسَسَةِ هَدَفِهَا تَشْجِيعَ النَّاسِ عَلَى نَشْرِ السَّلَامِ فِي الْعَالَمِ!﴾:

- (۱) در یک روزنامه‌ای مقاله‌ای منتشر شد و نوبل مجبور گشت بنیانی را تأسیس کند که هدفش تشویق مردم به گسترش صلح در دنیا است!
(۲) در یکی از روزنامه‌ها مقاله‌ای منتشر شد که به خاطر آن نوبل ناگزیر گشت بنیانی را بسازد که هدف آن تشویق مردم به گسترش صلح در دنیا است!
(۳) در یکی از روزنامه‌ها مقاله‌ای منتشر شد که نوبل را مجبور ساخت بنیانی را بسازد که هدف آن تشویق کردن مردم به گسترش صلح در دنیا است!
(۴) در روزنامه‌ای مقاله‌ای پیرامون نوبل چاپ شد و او ناگزیر گشت مؤسسه‌ای را بنا کند که هدف آن تشویق کردن مردمان به گسترش صلح در دنیا است!

۳۲- «جاء فصل الربيع فبدأت الأشجار تلبس ملابس خضراء بعد سبات دام ستة أشهر»:

- ۱) فصل بهار فرا رسید و درختان بعد از خوابی که شش ماه به طول انجامید، شروع به پوشیدن لباس‌هایی سبز کردند!
- ۲) فصل بهار آمد، پس درختان پس از خوابی که شش ماه طول کشید، لباس‌هایی سبز رنگ را به تن کردند!
- ۳) فصل بهار فرا می‌رسد و درختان پس از شش ماه خوابیدن، شروع به پوشیدن لباس‌هایی سبز می‌کنند!
- ۴) با آمدن فصل بهار، درختان پس از خوابی که شش ماه طول کشیده است، لباس‌هایی سبز می‌پوشند!

۳۳- عین الخطأ:

- ۱) نرى الناس من جميع الأديان يُقبلون على تعاليم الإسلام: از تمامی ادیان مردمانی را می‌بینیم که به آموزه‌های اسلام روی آورده‌اند!
- ۲) هذا السائل سريع الانفجار و لو بحرارة قليلة! این مایع سریع منفجر می‌شود حتی با حرارتی کم!
- ۳) أستخدم أربعون طنناً من الديناميت لبناء قناة «بئما»: برای ساخت کانال پاناما چهل تن دینامیت استفاده شد!
- ۴) حُدّدت خمسة مجالات لإعطاء جوائز نوبل: پنج زمینه برای اعطای جوایز نوبل مشخص شد!

۳۴- عین الصحيح:

- ۱) كان الأخ يُودع أخته في المطار باكياً: در فرودگاه برادر، گریان از خواهر خود خداحافظی کرد!
- ۲) يجب أن نُحقق أحلامنا واثقين بأنفسنا: باید آرزوهایمان را محقق سازیم، چون به خود اعتماد داریم!
- ۳) كيف أستطيع مواصلة الحياة و أنت هجرتني؟! چگونه می‌توانم به زندگی ادامه دهم در حالی که تو از من دوری گزیده‌ای؟!
- ۴) قام الطلاب من مقاعدهم احتراماً لمُعَلِّمِهِم! دانش‌آموزان در حالی که به آموزگارشان احترام می‌کردند از صندلی‌هایشان بلند شدند!

۳۵- «قرآن کریم ما را از عصبانی شدن نهی کرده است، زیرا خشم مایه تباهی است!»: عین الصحيح:

- ۱) إنَّ القرآنَ الكريمَ ينهانا عن الغضبِ لأنَّه مفسدة! (۲) قد ينهانا القرآن الكريم عن الغضب لأنَّه مفسدة!
- ۲) قد ينهانا القرآن الكريم عن الغضب لأنَّه مفسدة! (۳) قد نهينا في القرآن الكريم عن الغضب الذي هو مفسدة!
- ۳) قد نهينا في القرآن الكريم عن الغضب الذي هو مفسدة! (۴) لقد نهانا القرآن الكريم عن الغضب لأنَّ الغضب مفسدة!

■ ■ ■ اقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة التالية بما يناسب النص (۴۲ - ۳۶):

الوقود اسم يُطلق على كل مادة تُحرق لتوليد النور و الحرارة و القوة و تتم هذه العملية إذا اتحد الأوكسجين مع الوقود لإنتاج الطاقة في صورة الحرارة و النور. و الطاقة التي في الوقود تأتي من الشمس. فالنباتات التي يأتي منها الوقود تقتنص (تصيد) الطاقة من أشعة الشمس و تستخدمها لبناء أنسجتها.

إن كل ما يحترق هو وقود و هناك أصناف مختلفة منه أكثرها شيوعاً الحطب و الفحم و الغاز الطبيعي و النفط. و أول وقود استعمله الإنسان هو الحطب لوجوده في كل مكان و سعره الرخيص! و ظهرت فيما بعد أنواع أخرى من الوقود منها النفط الذي كان يفيض من باطن الأرض فيستعمل. ثم بدأ الفحم يحتل محل الحطب في القرن السادس عشر و هو يحتوي على نسبة عالية من الكربون و هو أهم عنصر في أنواع الوقود.

۳۶- على حسب النص

- ۱) لا يستعمل الوقود إذا كان نوع آخر قد احتل مكانه!
- ۲) يمكن تصنيف الوقود إلى صلب و سائل و غازي!
- ۳) إن الوقود هو مصدر كل طاقة على سطح الأرض!
- ۴) إن الطاقة الموجودة في الحطب أكثر من الفحم!

۳۷- عین الخطأ عن الوقود:

- ۱) لا يُؤد الطاقة إلا إذا اتحد مع الأوكسجين!
- ۲) كل شيء يمكنه الاحتراق فهو الوقود!
- ۳) فيه طاقات مخزونة تأتي من الشمس!
- ۴) لا يكون الكربون من عناصره!

۳۸- عین الصحيح عن الفحم:

- ۱) إن استعماله في القرون الأخيرة أكثر من الحطب!
- ۲) يُعد أهم أنواع الوقود في عصرنا الحاضر!
- ۳) بدأ الناس يستعملونه في القرن السادس الميلادي!
- ۴) يحتوي على أعلى نسبة من الكربون!

۳۹- عین الخطأ: يستفاد من الوقود لـ

- ۱) توليد الكهرباء
- ۲) الإضاءة و الحرارة
- ۳) تحريك السيارات
- ۴) صيد الطاقة

■ عین الصحیح فی الإعراب و التحلیل الصرفي (۴۲ - ۴۰):

۴۰ - «تُحرق»:

- ۱) فعل مضارع - للمفرد المذكر الغائب - مجرّد ثلاثي (حروفه الأصلية: ح ر ق) / فعل و الجملة فعلية
- ۲) فعل مضارع - للغائبة - مزيد ثلاثي (من باب «إفعال») - مجهول / فعل و الجملة فعلية
- ۳) للغائبة - مجرّد ثلاثي - مجهول / فعل و الجملة فعلية و وصفيّة للموصوف «الوقود»
- ۴) للمفرد المؤنث الغائب - مزيد ثلاثي - معلوم / فعل و مع فاعله و الجملة فعلية

۴۱ - «يحتوي»:

- ۱) فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي (حروفه الزائدة: ت، ت) / فعل و الجملة فعلية
- ۲) للمفرد المذكر للغائب - مزيد ثلاثي من باب «افتعال» / فعل مع فاعله و الجملة فعلية
- ۳) فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي (ماضيهِ: اِحْتَوَى) - مجهول / فعل و الجملة فعلية
- ۴) فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلاثي (حروفه الأصلية: ح ت و) - معلوم / فعل و الجملة فعلية

۴۲ - «الطاقة»:

- ۱) اسم - مفرد مؤنث - معرّف بأل - معرب / مبتدأ و خبره «تأتي»
- ۲) اسم - مفرد مؤنث - اسم فاعل من فعل مجرّد ثلاثي / مبتدأ و مرفوع
- ۳) مفرد مؤنث (جمع تكسيره: الطاقات) - معرّف بأل - معرب / مبتدأ و مرفوع
- ۴) مفرد مؤنث - اسم فاعل من فعل مجرّد ثلاثي - معرّف بأل / مبتدأ و خبره «التي»

■ عین المناسب فی الجواب عن الأسئلة التالية (۵۰ - ۴۳):

۴۳ - عین الخطأ فی ضبط حركات الكلمات:

- ۱) لا تُطْعِمُوا الْمَسَاكِينَ مِمَّا لَا تَأْكُلُونَ!
- ۲) لا يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ!
- ۳) إِنَّ الطِّينَ تُرَابٌ مُخْتَلَطٌ بِالْمَاءِ!
- ۴) لَمْ يَخْلُقِ النَّاسَ مِنَ الذَّهَبِ أَوْ الْفِضَّةِ بَلْ مِنَ الطِّينِ!

۴۴ - عین الخطأ للفراغ:

- ۱) هذه المياه غير للشرب فلا تشربوا منها! صالحة
- ۲) الناجحون هم الذين طريقهم نحو النجاح! يَشْقُونَ
- ۳) قد يصاب الإنسان بـ الأمل إن لم يدركه الآخرون! خيبة
- ۴) كان نوبل يريد أن يستخدم الديناميت في مجال فقط! الأعمار

۴۵ - عین ما فيه المتضاد:

- ۱) النفق ممرّ يُبنى غالباً في الجبال له مدخل و مخرج!
- ۲) الدؤوب لا يشعر بخيبة الأمل و إن واجه الفشل!
- ۳) إنَّ التَّقْنِيَّاتِ الْحَدِيثَةَ سَهَّلَتْ أَعْمَالَ الْإِنْسَانَ الصَّعْبَةَ!
- ۴) نعوذ بالله من سُبَاتِ الْعَقْلِ وَ قَبْحِ الزَّلْزَلِ!

۴۶ - عین ما ليس فيه جمع سالم للمذكر:

- ۱) «و لا تهنوا و لا تحزنوا و أنتم الأعلون»
- ۲) «إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِنَ الْمُحْسِنِينَ»
- ۳) «كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّينَ»
- ۴) «إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا»

۴۷ - عین «لا» النافية للجنس:

- ۱) لا أقوى على السير فلنركب السيارة!
- ۲) لا تحزن ففي هذه الدنيا لا ألم يبقى للأبد!
- ۳) أيها المؤمنون! لا تخافوا من أعدائكم!
- ۴) العقلاء لا يستبون معبودات المشركين!

۴۸- عَيْنُ الْخَطَا: (عن الحروف المشبهة بالفعل)

(۱) إِنَّ الْفِئْلَ يَتَقَرَّبُ إِلَى التَّجَاحِ إِنَّ تَعَلَّمْتَ مِنْهُ!

(۳) كَأَنَّ الْمُؤْمِنِينَ جِبُلٌ أَمَامَ مِصَابِ الدَّهْرِ!

۴۹- عَيْنُ مَا لَيْسَ فِيهِ الْحَالُ:

(۱) هَذَا الرَّجُلُ ذُو تَجَارِبٍ كَثِيرَةٍ فَلْيَصْبِحْ قَائِدًا لِنَفْرِيْقٍ!

(۳) عَلَى طَالِبَاتِ الصَّفِّ أَنْ يَسْتَمِعْنَ إِلَى الْمَعْلَمَاتِ هَادِئَاتٍ!

۵۰- عَيْنُ الصَّحِيحِ لِإِجَادِ اسْلُوبِ الْحَالِ: «رَأَيْتُ فِي الْمَزَارِعِ ، بِغَرَسِ الْأَشْجَارِ!»

(۱) مَزَارِعِينَ - مَشْغُولِينَ

(۲) الْمَزَارِعِينَ - وَ هُمْ مَشْغُولِينَ

(۳) الْمَزَارِعِينَ - هُمْ مَشْغُولُونَ

(۴) الْمَزَارِعِينَ - وَ هُمْ مَشْغُولُونَ

دین و زندگی

۵۱- چه چیزی زمینه‌ساز حرکت انسان به سمت گناهان بزرگ است و عقوبت کسانی که دوست دارند کارهای بسیار زشت را در میان مؤمنان شایع

کنند، از نظر قرآن کریم چیست؟

(۱) تکرار و عادت به گناهان صغیره - زیان آشکاری در دنیا و آخرت

(۲) تکرار و عادت به گناهان صغیره - عذاب دردناکی در دنیا و آخرت

(۳) طغیان و کتمان گناهان - زیان آشکاری در دنیا و آخرت

(۴) طغیان و کتمان گناهان - عذاب دردناکی در دنیا و آخرت

۵۲- رسول خدا (ص) در آغاز رسالت خویش از مشرکان می‌خواست با گفتن کدام عبارت دست از شرک و بت‌پرستی بردارند و ویژگی التزام به آن

چه بود؟

(۱) «لا اله الا الله» - فقط خدا را می‌پرستند و در برابر او خاضع و خاشع است و او را محبوب خویش می‌داند.

(۲) «اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ» - فقط خدا را می‌پرستند و در برابر او خاضع و خاشع است و او را محبوب خویش می‌داند.

(۳) «لا اله الا الله» - زندگی فرد مسلمان را در رابطه با خدا، خود، خانواده، اجتماع و دیگر مخلوقات تغییر می‌دهد.

(۴) «اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ» - زندگی فرد مسلمان را در رابطه با خدا، خود، خانواده، اجتماع و دیگر مخلوقات تغییر می‌دهد.

۵۳- کدام نوع از دیدن خدا برای انسان ممکن است و بیت «به بینندگان آفریننده را / نبینی، مرنجان دو بیننده را» با کدام عبارت شریفه، تناسب

مفهومی دارد؟

(۱) رؤیت خدا با قلب و ملاقات با او - «لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ»

(۲) رؤیت خدا با قلب و ملاقات با او - «وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ»

(۳) رؤیت خدا در آخرت با چشم مادی - «وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ»

(۴) رؤیت خدا در آخرت با چشم مادی - «لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ»

۵۴- در بیان قرآن کریم کسی که زیان دنیا و آخرت را برای خود رقم زده است خدا را چگونه پرستش می‌کند و در صورت مواجهه با بلا یا چه

موضعی می‌گیرد؟

(۱) «عَلَى حَرْفٍ» - «انْقَلَبَ عَلَيَّ وَجْهَهُ»

(۲) «تَلَقُّونَ إِلَيْهِمْ» - «انْقَلَبَ عَلَيَّ وَجْهَهُ»

(۳) «تَلَقُّونَ إِلَيْهِمْ» - «قَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ»

(۴) «عَلَى حَرْفٍ» - «قَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ»

۵۵- هر یک از موارد زیر به ترتیب با کدام عنوان ارتباط دارد؟

- بیشترین تکرار اسامی خدا در قرآن کریم

- راه رسیدن انسان به کرامات و عنایات به مخلوقات

- دیدگاه صحیح نسبت به اثرگذاری مخلوقات

(۲) رب - استفاده از علیت مادی - سلب هر گونه اثرگذاری

(۱) الله - طی مراتب بندگی - سلب هر گونه اثرگذاری

(۴) رب - استفاده از علیت مادی - سلب اثرگذاری مستقل

(۳) الله - طی مراتب بندگی - سلب اثرگذاری مستقل

۵۶- استواری عهد بر اساس کدام یک از دلایل و شواهد اختیار است و کدام بیت با آن هم آوایی دارد؟

- ۱) مسئولیت پذیری - «وان پشیمانی که خوردی زان بدی / ز اختیار خویش گشتی مهتدی»
- ۲) تفکر و تصمیم - «این که فردا این کنم یا آن کنم / خود دلیل اختیار است ای صنم»
- ۳) مسئولیت پذیری - «هیچ گویی سنگ را فردا بیا / ورنیایی من دهم بد را سزا؟»
- ۴) تفکر و تصمیم - «گر نبودی اختیار این شرم چیست / این دریغ و خجلت و آزر چیست؟»

۵۷- در اصطلاح دینی توفیق الهی به چه معناست و چه چیزی نقش تعیین کننده در کسب توفیق الهی ایفا می کند؟

- ۱) موفق شدن - عوامل درونی ۲) آسان نمودن - عوامل درونی ۳) آسان نمودن - عوامل محیطی ۴) موفق شدن - عوامل محیطی

۵۸- مفهوم بیت «بندگی کن تا که سلطانت کنند / تن رها کن تا همه جانت کنند» در کدام آیه آورده شده است؟

- ۱) «آلَمَ أَعْهَدَ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ»
- ۲) «أَزَايَتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكَيْلًا»
- ۳) «إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوا هَذَا صِرَاطَ مُسْتَقِيمٍ»
- ۴) «وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ»

۵۹- هر کدام از عبارتهای قرآنی زیر به کدام سنت های الهی اشاره دارد؟

- «... و عطاى پروردگارت [از كسى] منع نشده است»

- «... جز به اندازه آن كیفر نمی شود و بر آنان ستم نمی شود»

- «... ولی تكذیب کردند، پس آنان را گرفتار ساختیم به [کیفر] آن چه مرتکب می شدند»

۱) امداد عام الهی - سبقت رحمت بر غضب - املاء و استدراج

۲) امداد خاص الهی - ابتلاء و امتحان الهی - تأثیر اعمال انسان در زندگی او

۳) امداد خاص الهی - ابتلاء و امتحان الهی - املاء و استدراج

۴) امداد عام الهی - سبقت رحمت بر غضب - تأثیر اعمال انسان در زندگی او

۶۰- آیه شریفه «كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ» بیش از هر چیز ناظر بر کدام یک از مراتب توحید است و نشانگر کدام مضمون است؟

۱) ولایت - سرپرستی و فرمانروایی عالم از خداست و هیچ کس در آن شریک او نیست.

۲) ربوبیت - سرپرستی و فرمانروایی عالم از خداست و هیچ کس در آن شریک او نیست.

۳) ربوبیت - اوست که جهان را به سوی مقصدی که برایش معین فرموده هدایت می کند و به پیش می برد.

۴) ولایت - اوست که جهان را به سوی مقصدی که برایش معین فرموده هدایت می کند و به پیش می برد.

۶۱- از تدبر در آیه شریفه «يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ» کدام موضوع به ذهن متبادر می گردد؟

۱) همه موجودات جهان، از جمله انسان با تمام وجود خدا را در می یابند و حضورش را درک می کنند.

۲) نیاز همه موجودات، از جمله انسان به خداوند متعال منحصر به مرحله پیدایش می شود.

۳) موجودات عالم تکوین، به ویژه انسان در وجود و هستی خود نیازمند خداوند هستند.

۴) علت کمک خواستن و پناه بردن به خداوند کریم در سختی ها و مصیبت ها، فقر وجودی و مطلق به خداست.

۶۲- این که گفته می شود: «انسان گنه کار در گرو عمل خویش است» به چه معناست و روشنگر کدام آیه کریمه است؟

۱) هویت و شخصیت انسان با ابتلائات ساخته می شود و عمل غلط در برابر بلایا، عقب ماندگی و خسران را به دنبال دارد. - «وَلَكِنْ كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ»

۲) این خود انسان است که سرنوشت شقاوت بار خود را رقم می زند و آینده خود را تباہ می سازد. - «وَلَكِنْ كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ»

۳) هویت و شخصیت انسان با ابتلائات ساخته می شود و عمل غلط در برابر بلایا، عقب ماندگی و خسران را به دنبال دارد. - «وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ»

۴) این خود انسان است که سرنوشت شقاوت بار خود را رقم می زند و آینده خود را تباہ می سازد. - «وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ»

۶۳- کدام یک از موارد زیر به صورت صحیح ذکر شده است؟

- (الف) یکی از راه‌های تقویت اخلاص رسیدن به درجاتی از بصیرت و روشن بینی و تشخیص حق و باطل است.
 (ب) دوری از گناهان و سعی و کوشش برای انجام فرائض دینی از ثمرات درخت اخلاص است.
 (ج) پیوند محکمی میان معرفت به خداوند و ایمان به او وجود دارد و معرفت بیشتر به افزایش درجه اخلاص کمک می‌کند.
 (د) ایستادگی در برابر دام‌های شیطان نیازمند روی آوردن به پیشگاه الهی و پذیرش خالصانه فرمان‌های اوست.
- (۱) «الف»، «ب» (۲) «ب»، «ج» (۳) «ج»، «د» (۴) «الف»، «د»

۶۴- اگر بگوییم مخلوقات عالم تکوین «وابسته به قضای الهی» هستند به کدام موضوع اشاره کرده‌ایم؟

- (۱) خداوند عالم با علم خویش، اندازه، حدود و ویژگی‌های مخلوقات را معین می‌کند.
 (۲) نقشه جهان با همه موجودات آن و ریزه‌کاری‌ها و ویژگی‌ها و قانون‌هایش از آن خداست.
 (۳) مخلوقات جهان، با فرمان و حکم و اراده الهی ایجاد می‌شوند.
 (۴) علم الهی خاستگاه اراده و خواست الهی و اجرا و پیاده کردن آن است.

۶۵- مفهوم آیه شریفه «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا...» در کدام بیت آمده است؟

- (۱) پاسبان حرم دل شده‌ام شب همه شب / تا در این پرده جز اندیشه او نگذارم
 (۲) خوی حیوانی سزاوار تو نیست / ترک این خو کن که انسانت کنند
 (۳) بر آستان جانان گر سر توان نهادن / گلبنگ سربلندی بر آسمان توان زد
 (۴) همچو سلمان در مسلمانی بکوش / ای مسلمان تا که سلمانت کنند

۶۶- محور و روح زندگی غیر دینی در کدام آیه شریفه تجلی دارد و میان بعد فردی و بعد اجتماعی توحید چه رابطه‌ای وجود دارد؟

- (۱) «اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ» - متقابل
 (۲) «لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ» - متقابل
 (۳) «لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ» - تقابل
 (۴) «اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ» - تقابل

۶۷- کدام یک از گزینه‌های ذیل می‌تواند بیانگر «شرک در ربوبیت» باشد؟

- (۱) کسی که از پزشک درخواست درمان و بهبودی بیماری‌اش را بکند.
 (۲) کسی که از روح مطهر پیامبر اکرم (ص) درخواست شفاعتی و اجابت دعا بکند.
 (۳) کسی که در کنار ربوبیت الهی، برای خود یا سایر مخلوقات حسابی جداگانه باز کند.
 (۴) کسی که معتقد باشد که ربوبیت خودش در طول ربوبیت حق تعالی است.

۶۸- هر کدام از موارد زیر مربوط به کدام یک می‌باشد؟

- «خشک ابری که بود ز آب تهی / ناید از وی صفت آب‌دهی»

- سرچشمه بندگی و عبودیت الهی

- معرفتی عمیق و والا در انسان

- (۱) مقدمه اول، نیازمندی جهان در پیدایش به خدا - ایمان واقعی به حق تعالی - با هر چیزی خدا را دیدن
 (۲) مقدمه دوم، نیازمندی جهان در پیدایش به خدا - آگاهی و افزایش خودشناسی - با هر چیزی خدا را دیدن
 (۳) مقدمه اول، نیازمندی در پیدایش به خدا - آگاهی و افزایش خودشناسی - خداوند نور هستی است.
 (۴) مقدمه دوم، نیازمندی در پیدایش به خدا - ایمان واقعی به حق تعالی - خداوند نور هستی است.

۶۹- از آیه شریفه «يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ» کدام موضوع مستفاد می‌گردد؟

- (۱) فقط انسان‌ها هستند که دائماً دست نیاز به سوی خداوند دارند و از او درخواست می‌کنند.
 (۲) جهان هر لحظه و پیوسته محتاج خداوند است و این احتیاج دائمی است و هیچ‌گاه قطع یا کم نمی‌گردد.
 (۳) شرط فیض‌بخشی خداوند به مخلوقات، درخواست پیوسته آنان از خداوند متعال است.
 (۴) خداوند تنها دست‌اندرکار امور مخلوقاتی است که از او مطالبه دائمی داشته باشند.

۷۰- چرا انسان موحد از آرامش روحی بهره‌مند است و دیدگاهش نسبت به سختی‌ها و حوادث زندگی چیست؟

- ۱) زیرا اعتقاد به یگانگی خداوند دارد. - آن را بخشی از زندگی‌اش تلقی می‌کند و در مقابلش می‌ایستد.
- ۲) زیرا اعتقاد به یگانگی خداوند دارد. - آن را بستری برای رشد و شکوفایی قرار می‌دهد.
- ۳) زیرا زندگی‌اش براساس رضایت خداست. - آن را بستری برای رشد و شکوفایی قرار می‌دهد.
- ۴) زیرا زندگی‌اش براساس رضایت خداست. - آن را بخشی از زندگی‌اش تلقی می‌کند و در مقابلش می‌ایستد.

۷۱- چند مورد از موارد ذیل درباره «حسن فاعلی» و «حسن فعلی» صحیح است؟

- الف) انجام عمل از جهت کیفیت، کمیت، زمان و مکان و شیوه همان حسن فاعلی است.
- ب) حسن فاعلی بدین معناست که انجام‌دهنده کار دارای معرفت درست و نیت الهی باشد.
- ج) تلاش انسان مؤمن برای این‌که نماز را براساس آنچه خدا فرموده از نظر تعداد دفعات به جا بیاورد، حسن فعلی است.
- د) حسن فعلی به این معناست که کار به درستی و به همان صورت که خدا فرمان داده است، انجام شود.

۱) ۱ ۲) ۲ ۳) ۳ ۴) ۴

۷۲- مفهوم مستنبط از آیه شریفه «و يُرِيدُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الشَّهَوَاتِ أَنْ تَمِيلُوا مَيْلًا عَظِيمًا» کدام است و افراد مورد مصداق این آیه، گرفتار کدام

قسم از شرک شده‌اند؟

- ۱) برخی افراد که منافعشان در گسترش تمایلات مادی است، به دنبال حریص‌تر شدن مردم هستند. - شرک عملی در بعد اجتماعی
- ۲) برخی افراد که منافعشان در گسترش تمایلات مادی است، به دنبال حریص‌تر شدن مردم هستند. - شرک عملی در بعد فردی
- ۳) برخی افراد از قوه غضب خود سوء استفاده می‌کنند و به حقوق مردم تجاوز می‌نمایند و ظلم و ستم می‌کنند. - شرک ربوبی در بعد فردی
- ۴) برخی افراد از قوه غضب خود سوء استفاده می‌کنند و به حقوق مردم تجاوز می‌نمایند و ظلم و ستم می‌کنند. - شرک ربوبی در بعد اجتماعی

۷۳- اگر پرسیده شود: «چرا خداوند متعال به انسان، قوه اختیار را عطا نموده است؟» کدام پاسخ صحیح است و قوانین حاکم بر نظام هستی چه

رابطه‌ای با شکوفایی اختیار انسان دارند؟

- ۱) تا با برنامه‌ریزی به قله‌های کمال برسد و تا جایی پیش رود که جز خدا کسی عظمت آن را نمی‌داند. - بستر و زمینه‌ساز
- ۲) تا با برنامه‌ریزی به قله‌های کمال برسد و تا جایی پیش رود که جز خدا کسی عظمت آن را نمی‌داند. - مانع و محدود کننده
- ۳) تا برای ساختن امروز و فردای خویش و جامعه تلاش کند و ثمرات تلاش خود را مشاهده کند. - مانع و محدود کننده
- ۴) تا برای ساختن امروز و فردای خویش و جامعه تلاش کند و ثمرات تلاش خود را مشاهده کند. - بستر و زمینه‌ساز

۷۴- میان علم خداوند متعال و علم انسان به ترتیب چه اشتراک و تفاوتی وجود دارد؟

- ۱) آگاهی نسبت به پایان فرایند - شناخت نسبت به نحوه بهره‌مندی انسان از اختیار
- ۲) آگاهی نسبت به پایان فرایند - پیش‌بینی درباره نتیجه عمل
- ۳) دانستن عوامل مؤثر در فرایند - شناخت نسبت به نحوه بهره‌مندی انسان از اختیار
- ۴) دانستن عوامل مؤثر در فرایند - پیش‌بینی درباره نتیجه عمل

۷۵- مفاهیم «کم‌کننده غفلت از خداوند» و «تقویت‌کننده محبت خدا در دل» به ترتیب مربوط به کدام یک از راه‌های قوام‌بخش اخلاص در بندگی است؟

- ۱) نیایش و کمک خواستن از خداوند - افزایش معرفت و شناخت نسبت به خدا
- ۲) افزایش معرفت و شناخت نسبت به خدا - نیایش و کمک خواستن از خداوند
- ۳) نیایش و کمک خواستن از خداوند - نیایش و کمک خواستن از خداوند
- ۴) ابتعاد از گناه و تلاش برای انجام فرائض - افزایش معرفت و شناخت نسبت به خدا

PART B: Cloze Test

Directions: Questions 88-92 are related to the following passage. Read the passage and decide which choice, (1), (2), (3), or (4), best fits each space. Then mark your answer sheet.

Many warm-blooded animals need extra energy in order to stay warm in the cold winter months, but the source of that energy – food – is scarce in the winter. Some animals survive winter by migrating to a warmer place; others, ...88... bats and hedgehogs, hibernate in a safe and unexposed place such as a nest, burrow, or cave. In true hibernation, the body processes ...89... almost to a standstill – the animal takes only a few breaths per minute, ...90... . If the outside temperature drops ...91... zero, chemical reactions in the animal's body switch on to keep it from freezing to death. A hibernating animal feasts on ...92... food in the fall, so it can build up reserves of fat in its body and survive the winter months without food.

- 88- 1) such as 2) so that 3) so much 4) as such
 89- 1) give up 2) slow down 3) figure out 4) turn around
 90- 1) and heartbeat occurring only every now and then
 2) and the heartbeat occurs only every now and then
 3) but the heartbeat occurs every now and only then
 4) and the heartbeats which occur only every now and then
 91- 1) above 2) behind 3) below 4) during
 92- 1) potential 2) increasing 3) intimate 4) extra

PART C: Reading Comprehension

Directions: In this part of the test, you will read two passages. Each passage is followed by four questions. Answer the questions by choosing the best choice, (1), (2), (3), or (4). Then mark your answer sheet.

Passage 1:

The U.S. Justice Department on Tuesday brought legal action against Google for its business methods. It said the company used its market power over internet search and advertising to limit competition and harm users.

The case marks the government's most notable antitrust legal action since its case against Microsoft more than 20 years ago. The U.S. government started the case against Google while continuing its investigations into other major technology companies. Those companies include Apple, Amazon and Facebook.

The government called Goggle the "gatekeeper for the internet." It said Google kept its power using methods "that are harmful to competition."

Such methods include paying billions of dollars to companies like Apple, Samsung and T-Mobile to make Google the default search engine on mobile devices and internet browsers. And the company also entered agreements with companies to bar preinstalled software from competitors.

Google called the government's case "deeply flawed." The company said in a blog post, "People use Google because they choose to, not because they're forced to, or because they can't find alternatives."

The company said that the case would "make it harder for people to get the search services they want to use." It defended the agreements as normal business methods that "are no different from the agreements that many other companies have traditionally used to distribute software."

- 93- What would be the best title for the passage?
 1) Why We Need to Stand Against Major Technology Companies
 2) Major Technology Companies Are Abusing Us
 3) Microsoft Stops Cooperation With Google
 4) U.S. Government Takes Legal Action Against Google

- 94- Which of the following questions does the passage answer?
- 1) Why did the government bring legal action against Microsoft?
 - 2) What are some examples of Google's "harmful" methods in competition?
 - 3) Has Google ever paid any money to Facebook?
 - 4) What has government found against Amazon in its investigations?
- 95- According to the passage, Google is accused of doing ALL of the following, EXCEPT
- 1) making agreements with big companies to limit competition
 - 2) using its market power over internet search to harm users
 - 3) taking money from companies to remove competition from its search engine
 - 4) paying big companies to prevent others from having preinstalled software
- 96- The underlined pronoun "its" in paragraph 2 can be best replaced with
- 1) the U.S. government's
 - 2) Google's
 - 3) the case's
 - 4) Microsoft's

Passage 2:

A year ago, Kim Seo-yun gave some very important personal information to her South Korean fiancé. She had fled North Korea about 10 years earlier. Lee asked jokingly if she was a spy. He then told her there was nothing wrong with coming from North Korea. Kim and Lee got married at a Seoul hotel in June. But Kim's family, still in North Korea, could not attend the wedding ceremony. "In South Korea, my husband is my everything. I have no one else here," Kim said.

Such marriages are becoming increasingly common in South Korea. More than 70% of the 33,000 North Koreans who have fled to South Korea are women. There are no official numbers on how many North Koreans have married South Korean men. But a 2019 government-financed study looked at 3,000 North Koreans living in the South. The findings suggested that 43% of married women from North Korea had South Korean husbands. In 2011, that number was about 19%.

North Korean women often have difficulties adjusting to life in South Korea. They often face discrimination and loneliness. "I feel like my marriage is letting me acclimate to this society more deeply," said Hwang Yoo-jung about her 2018 marriage to a South Korean man.

- 97- What does the passage mainly discuss?
- 1) The problems of girls in North Korea
 - 2) A new trend of marriage in South Korea
 - 3) South Korea's concerns over illegal immigration
 - 4) North Korean spies fleeing to South Korea
- 98- Which of the following is NOT TRUE according to the passage?
- 1) Most of the people who flee North Korea are women.
 - 2) Most of the women in North Korea feel lonely and discriminated, so they flee to South Korea.
 - 3) The percentage of North Korean women who marry South Korean men has more than doubled.
 - 4) Most of the women who flee North Korea do not marry to a South Korean husband.
- 99- It can be concluded from the passage that Kim initially hid her North Korean identity because
- 1) she didn't want Lee to find out that she was a spy
 - 2) she was afraid that Lee would turn her in to the immigration police
 - 3) she was afraid that Lee would leave her and she would become lonely
 - 4) she wanted her family to attend her wedding
- 100- A "government-financed study" in paragraph 2 is most probably a study
- 1) that the government was paid to do
 - 2) whose results the government rejected
 - 3) that the government has done itself
 - 4) that the government has paid for

دفترچه شماره ۲

آزمون شماره ۱۴

جمعه ۹۹/۱۰/۲۶

آزمون‌های سراسر کاج

گزینه دروس را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

آزمون اختصاصی

پایه دوازدهم انسانی

سایت کنکور

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۳۰	مدت پاسخگویی: ۱۴۰ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	ریاضی و آمار ۳	۲۰	۱۰۱	۱۲۰	۳۰ دقیقه
۲	علوم و فنون ادبی ۳	۲۰	۱۲۱	۱۴۰	۲۰ دقیقه
۳	زبان عربی (اختصاصی)	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰ دقیقه
۴	تاریخ ۳	۲۰	۱۵۱	۱۷۰	۲۰ دقیقه
۵	جغرافیا ۳	۲۰	۱۷۱	۱۹۰	۲۰ دقیقه
۶	جامعه‌شناسی ۳	۲۰	۱۹۱	۲۱۰	۲۰ دقیقه
۷	فلسفه ۲	۲۰	۲۱۱	۲۳۰	۲۰ دقیقه

DriQ.com

ریاضیات

۱۰۱- حاصل $\frac{10!}{7!3!} \times \frac{10!}{6!5!}$ برابر فاکتوریل چه عددی است؟

- ۶ (۱) ۷ (۲) ۸ (۳) ۹ (۴)

۱۰۲- با حروف کلمه «زیستگاه» چند جایگشت می‌توان ساخت که در آن‌ها کلمه «زیست» همه جا به همین صورت باشد؟

- ۱۲ (۱) ۱۸ (۲) ۲۴ (۳) ۳۶ (۴)

۱۰۳- با استفاده از ارقام ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۹، ۰ چند عدد پنج‌رقمی فرد بزرگ‌تر از ۷۰۰۰۰ و با ارقام متمایز می‌توان نوشت؟

- ۶۰۰ (۱) ۶۴۰ (۲) ۶۸۰ (۳) ۷۰۰ (۴)

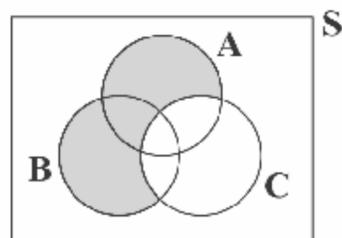
۱۰۴- اگر $P(n, 3) = 2P(n-1, 3)$ باشد، حاصل $C(n, 2)$ کدام است؟

- ۶ (۱) ۱۰ (۲) ۱۵ (۳) ۲۱ (۴)

۱۰۵- مجموعه $A = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8\}$ چند زیرمجموعه پنج‌عضوی دارد که فاقد عضو ۳ باشد و عضوهای ۱ و ۲ همزمان در آن‌ها حضور نداشته باشند؟

- ۱۱ (۱) ۱۲ (۲) ۱۳ (۳) ۱۴ (۴)

۱۰۶- نمودار زیر، مربوط به کدام عبارت مجموعه‌ای زیر است؟

(۱) $(A \cap B) \cap C$

(۲) $(A \cup B) - C$

(۳) $(A \cup B) \cap C$

(۴) $A - (B \cap C)$

۱۰۷- درون جعبه‌ای ۵ مهره سبز، ۴ مهره آبی و ۲ مهره سفید وجود دارد. اگر ۳ مهره به تصادف خارج کنیم، با کدام احتمال مهره سفید خارج نمی‌شود؟

- $\frac{2}{3}$ (۱) $\frac{11}{5}$ (۲) $\frac{18}{35}$ (۳) $\frac{28}{55}$ (۴)

۱۰۸- در یک خانواده چهار فرزندی با کدام احتمال تعداد دخترها از تعداد پسرها بیشتر است؟

- $\frac{4}{16}$ (۱) $\frac{5}{16}$ (۲) $\frac{6}{16}$ (۳) $\frac{7}{16}$ (۴)

۱۰۹- به چند طریق می‌توان از بین ۳ پزشک، ۵ وکیل و ۴ مهندس، کمیته‌ای ۳ نفره تشکیل داد، به طوری که حداکثر ۱ نفر از آن‌ها وکیل باشند؟

- ۱۰۵ (۱) ۱۲۵ (۲) ۱۳۰ (۳) ۱۴۰ (۴)

۱۱۰- پنج نفر که در بین آن‌ها دو برادر وجود دارد به طور تصادفی در یک صف قرار می‌گیرند. با کدام احتمال ابتدا و انتهای صف، برادرها قرار می‌گیرند؟

- $\frac{1}{4}$ (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{1}{3}$ (۳) $\frac{1}{4}$ (۴)

۱۱۱- دو تاس سبز و قرمز را با هم پرتاب می‌کنیم. احتمال آن‌که عدد تاس قرمز ۲ واحد بیشتر از عدد تاس سبز باشد، چقدر است؟

- $\frac{1}{4}$ (۱) $\frac{1}{6}$ (۲) $\frac{1}{8}$ (۳) $\frac{1}{9}$ (۴)

۱۱۲- از بین ۴ داوطلب رشته تجربی و ۵ داوطلب رشته انسانی، ۳ نفر را به تصادف انتخاب می‌کنیم با کدام احتمال دقیقاً ۲ نفر آن‌ها هم‌رشته هستند؟

- $\frac{3}{4}$ (۱) $\frac{4}{5}$ (۲) $\frac{5}{6}$ (۳) $\frac{6}{7}$ (۴)

محل انجام محاسبات

۱۱۳- در گام از گام‌های چرخه آمار علاوه بر توافق درباره چگونگی اندازه‌گیری متغیرهای مورد نظر، درباره شیوه تحلیل داده‌ها تصمیم‌گیری می‌شود.

(۱) دوم (طرح و برنامه‌ریزی) (۲) دوم (داده‌ها) (۳) چهارم (داده‌ها) (۴) چهارم (تحلیل داده‌ها)

۱۱۴- برای توصیف داده‌های آماری سری «A» و «B» کدام معیار گرایش به مرکز و کدام معیار پراکندگی مناسب‌اند؟

A: ۲۳, ۲۶, ۲۷, ۲۸, ۲۱, ۲۰۴, ۲۵, ۲۹

B: ۷۴۵, ۷۴۹, ۷۴۰, ۷۵۱, ۷۴۴, ۷۵۰, ۷۴۶

(۱) میانگین و انحراف معیار - B : میانه و دامنه میان چارکی

(۲) A : میانگین و انحراف معیار - B : میانگین و دامنه میان چارکی

(۳) A : میانگین و دامنه میان چارکی - B : میانگین و دامنه میان چارکی

(۴) A : میانگین و دامنه میان چارکی - B : میانگین و دامنه میان چارکی

۱۱۵- میانگین و میانه ۱۵ داده آماری به ترتیب ۱۷ و ۱۶ به دست آمده‌اند. بعد از بررسی مجدد داده‌ها متوجه شدیم که داده‌هایی که مقدار آن‌ها ۱۹ محاسبه شده بودند، مقدار ۲۹ داشته‌اند. بعد از رفع این خطا، میانگین و میانه

(۱) تغییر نمی‌کند - افزایش می‌یابد (۲) تغییر نمی‌کند - تغییر نمی‌کند

(۳) افزایش می‌یابد - تغییر نمی‌کند (۴) افزایش می‌یابد - افزایش می‌یابد

۱۱۶- در رسم نمودار جعبه‌ای داده‌های آماری زیر، انحراف معیار داده‌های داخل جعبه تقریباً برابر کدام است؟

۱۱, ۱۲, ۱۳, ۱۴, ۱۴, ۱۵, ۱۶, ۱۹, ۱۹, ۲۲, ۲۳, ۲۴, ۲۶

۲/۸ (۴)

۲/۴ (۳)

۷/۸ (۲)

۱/۴ (۱)

۱۱۷- واریانس ۸ داده آماری صفر است. اگر دو داده ۱۲ و ۲۰ به آن‌ها اضافه شود، میانگین تغییر نمی‌کند. انحراف معیار داده‌های اخیر کدام است؟

۲/۶ (۴)

۲/۲ (۳)

۷/۸ (۲)

۱/۴ (۱)

۱۱۸- اگر f تابع مدل ریاضی باشد، دامنه هر کدام از مسائل زیر به ترتیب (از راست به چپ) کدام است؟

(الف) تعداد داوطلبان کنکور سراسری سال ۱۴۰۰

(ب) دمای گلخانه تولید گوجه‌فرنگی

$\mathbb{R} - \mathbb{R}$ (۴)

$\mathbb{N} - \mathbb{R}$ (۳)

$\mathbb{R} - \mathbb{N}$ (۲)

$\mathbb{N} - \mathbb{N}$ (۱)

۱۱۹- رابطه‌ای که معرف مجموع اعداد هر سطر از مثلث خیام باشد، کدام است؟ ($n \in \mathbb{N}$)

$a_n = 2^{n+2}$ (۴)

$a_n = 2^{n+1}$ (۳)

$a_n = 2^{n-1}$ (۲)

$a_n = 2^n$ (۱)

۱۲۰- در یک رابطه بازگشتی $a_{n+1} = a_n - \frac{1}{3}$ و $a_1 = 3$ است. a_n کدام است؟

۱ (۴)

۱/۵ (۳)

۲ (۲)

۲/۵ (۱)

DriQ.com

سایت کنکور

علوم و فنون ادبی

۱۲۱- اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «تلمیح - تضمین - لف و نشر - پارادوکس - مراعات نظیر» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟

شمع اگر در دل شب سوز و گدازی دارد
در میان آب و آتش لاجرم مأوای من
هر که در راه طلب چون لاله می‌سوزد نفس
تا زنده جاوید شوم زان یکدم
من از آن روز که در بند توام، آزادم
ماه‌رویا تو بمان ای آن که چون تو پاک نیست

(الف) دل در آن زلف شب و روز بود در تب و تاب
(ب) دیده من اشک ریزد سینه من شعله‌خیز
(ج) می‌شود شمع امیدش روشن از باد صبا
(د) مردم ز غم عشق دمی در من دم
(ه) حافظ از جور تو، حاشا که بگرداند روی
(و) گرچه محروم از آن درگاه لیکن نیست غم

(۴) د - ه - ج - ب - الف

(۳) ه - و - الف - ج - ب

(۲) د - و - ب - ج - الف

(۱) د - ه - الف - ب - ج

محل انجام محاسبات

۱۲۲- در چند بیت آرایه «لف و نشر مشوش» وجود دارد؟

- (الف) آری به قوت و مدد و تربیت شود
(ب) گر دهدت روزگار دست و زبان زینهار
(ج) رخ منور و خال سیاهت آتش و هندو
(د) در کف گرفتی مهر و کین، این خار بود آن یاسمین
(ه) چون لب و دندان دلدارم بدید
- (۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

۱۲۳- در کدام گزینه آرایه «تناقض» وجود دارد؟

- (۱) ز شگرخنده پنهان نشد کم زهر چشم او
(۲) شاه را درویش می‌سازد، گدا را پادشاه
(۳) تلخ‌گویان را دهن شیرین کنم از نوشخند
(۴) به باغ عشق مرغانند سوی بی‌سویی پزان

۱۲۴- در همه گزینه‌ها به ویژگی‌های سطح زبانی «شعر دوره بیداری» اشاره شده است، به جز

- (۱) گروهی مانند ملک‌الشعرای بهار و ادیب‌الممالک فراهانی با آگاهی از سنت‌های ادبی به زبان پرعلاقت گذشته وفادار ماندند.
(۲) شاعران تخیلات سراینندگان پیشین را در نظر داشتند و گاه با تأثیرپذیری از اوضاع اجتماع نوآوری‌هایی در عرصه تخیل پدید آوردند.
(۳) بسیاری از واژه‌های نو و فرنگی از جمله واژه‌ها و اصطلاحات انگلیسی، روسی، فرانسوی و ترکی وارد شعر شد.
(۴) در شعر برخی از شاعران این دوره توجه به واژگان کهن مشاهده می‌شود. کاربرد واژه‌هایی مثل بادافره، خلیدن، گلخن و ... از این دست هستند.

۱۲۵- شخصیت معرفی شده در عبارت زیر، اقدام به انتشار چه روزنامه‌ای کرد؟

- «به دلیل جسارت و بی‌پروایی در بیان اندیشه‌های سیاسی، اجتماعی و وطن‌پرستانه‌اش، پیش از آن‌که به اوج شکوفایی برسد به دست رضاخان ترور شد.»

- (۱) صوراسرافیل (۲) دانشکده (۳) قرن بیستم (۴) بهار

۱۲۶- در همه گزینه‌ها به «عوامل کم‌توجهی به کاربرد جمله‌ها و ترکیب‌های زبانی در شعر دوره بیداری» اشاره شده است، به جز

- (۱) برخی شاعران تسلط کافی برای ادبیات کهن نداشتند.
(۲) شاعران منتقد با دربار و به تبع آن با زبان رسمی دربار مقابله می‌کردند.
(۳) اغلب شاعران صرفاً به محتوا گرایش داشتند.
(۴) شاعران برای آگاه‌سازی مردم و انتشار آثار در روزنامه‌ها ناگزیر بودند به شتاب شعر بسرایند.

۱۲۷- کدام گزینه درباره ویژگی‌های سبکی «نثر دوره بیداری» نادرست است؟

- (۱) نثر در دوران مشروطه با ویژگی‌هایی چون نوگرایی، تجدیدخواهی و آزادی‌طلبی و با هدف تأثیر بر عامه مردم گسترش یافت؛ بنابراین محتوای انواع نثر، معطوف به همین درون‌مایه‌ها بود.
(۲) یکی از ضعف‌های تکنیکی در اغلب داستان‌های دوران مشروطه، حضور راوی سوم شخص در بعضی صحنه‌های داستان و سخن گفتن او با خواننده است که امروزه کاربردی ندارد.
(۳) نثر قید و بندهای نثر مصنوع و فنی را کنار می‌گذارد و گزارشی و ساده می‌شود. صنایع ادبی از نثر جدا می‌شود و نثر در خدمت بیان خواست و آمال مردم به شکلی پویا ظاهر می‌گردد.
(۴) در نثر این دوره واژه‌ها و ترکیب‌های عربی ناآشنا کم‌تر می‌شود و افزایش به کار بردن عبارت‌های وصفی موجب هم‌آهنگ‌تر شدن جمله‌ها با طبیعت زبان می‌گردد.

۱۲۸- مفهوم کدام بیت متناسب با مضامین شعر مشروطه است؟

- (۱) آن‌چنان بر سر کویت به غربی شادم
(۲) هیچ ساز از دلنوازی نیست سیرآهنگ‌تر
(۳) هر چند به ظاهر چون روان در بدنم من
(۴) مرغ هم بر آشیان خویش دارد علقه‌ای
- که به خاطر نگذشته است خیال وطنم
چنگ را بگذار، قانون محبت ساز ده
چون معنی بیگانه غریب وطنم من
این صفت خاص بشر از ترک و از تاجیک نیست

۱۲۹- بیتی که بر وزن «مستفعلن مفاعیل مستفعلن فعل» سروده شده از کیست؟

- (الف) گر این چنین به خاک وطن شب سحر کنم
(ب) غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم
(ج) جنگ ننگ است در شریعت من
(د) من نگویم که مرا از قفس آزاد کنید

(۱) سید اشرف‌الدین گیلانی (۲) ادیب الممناک فراهانی (۳) میرزاده عشقی (۴) محمدتقی بهار

۱۳۰- کدام گزینه بر وزن «مفاعیلن فعاتیلن مفاعیلن فعلن» سروده شده است؟

- (۱) من از این طالع شوریده برنجم ورنی
(۲) هزار بادیه سهل است با وجود تو رفتن
(۳) عجب است اگر توانم که سفر کنم ز دستت
(۴) در قفس طلبد هر کجا گرفتاری است

۱۳۱- در کدام بیت، اختیار «بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه» وجود ندارد؟

- (۱) دادگرا، تو را فلک جرعه‌کش پیاله باد
(۲) ای مه برج منزلت، چشم و چراغ عالمی
(۳) نه طبق سپهر و آن قرصه ماه و خور که هست
(۴) چون به هوای مدحتت زهره شود ترانه‌ساز

۱۳۲- کدام گزینه با بیت «فرهاد را مکش به جدایی و در غمش / هر دم خروش و غلغله در کوه و در میند» هم‌وزن است؟

- (۱) زاهد ظاهرپرست از حال ما آگاه نیست
(۲) ده روزه مهر گردون افسانه است و افسون
(۳) گر صورت بی صورت معشوق ببینید
(۴) ای باد اگر به گلشن احباب بگذری

۱۳۳- در کدام گزینه، اختیار زبانی «کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند» به کار رفته است؟

- (۱) ای باد بی آرام ما با گل بگو پیغام ما
(۲) ای گل ز اصل شگری تو با شکر لایق‌تری
(۳) با خار بودی هم‌نشین چون عقل با جانی قرین
(۴) هان ای دل مشکین سخن پایان ندارد این سخن

۱۳۴- وزن همه گزینه‌ها را می‌توان به دو صورت رکن‌بندی کرد، به جز

- (۱) این یکی از دوستان به تیغ تو کشته است
(۲) پایی که برنیاید روزی به سنگ عشقی
(۳) ای آن‌کس غمگنئی و سزاواری
(۴) مستی به چشم شاهد دل‌بند ما خوش است

۱۳۵- در کدام ابیات به ترتیب، از اختیار زبانی «بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه»، «کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند» و «حذف همزه» استفاده شده است؟

- (الف) این چنین موسمی عجب باشد
(ب) هر که داند کاندترین ره مقصد کلی یکی است
(ج) روبه‌بازی مکن در صف عشاق از آنک
(د) ز روی دوست، دل دشمنان چه دریابد؟

(۱) الف، ج، ب (۲) الف، ب، ج (۳) د، ج، الف (۴) د، ب، ج

۱۳۶- در بیت زیر چند «اختیار زبانی» به کار رفته است؟

- «شراب خورده ساقی ز جام صافی وصل

(۱) ۵ (۲) ۴ (۳) ۳ (۴) ۲

ضرورت است که درد سر خمار کشم»

(۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴

۱۳۷- بیت‌های کدام گزینه با یکدیگر هم‌وزن نیستند؟

- (۱) ستیزه بردن با دوستان همین مثل است
خوش آن فریب که در عین تیغ راندن‌ها
(۲) بکش و بسوز و بگذر منگر به این که عاشق
من ندانستم از اول که تو بی مهر و وفایی
(۳) کجا گفتن توان شرح غم محمل‌نشین خود
کدام از من به‌اند این پاک‌دامان عاشقان تو
(۴) نازم مشام شوق را ورنه صباگر بگذرد
از دست او جان می‌برم تا افکنم در پای او

۱۳۸- در بیت‌های زیر، چند بار اختیار زبانی «بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه» به کار رفته است؟

- «چو یار آشنا از ما چنان بیگانه می‌گردد
از آن دل‌بستگی دارد دل ما با سر زلفش
شود جانان خویش آن کس که جانی آشنا دارد
که هر تازی ز گیسویش رگی با جان ما دارد»
۴ (۱) ۳ (۲) ۲ (۳) ۱ (۴)

۱۳۹- کدام گزینه با بیت «بمیر ای دوست پیش از مرگ اگر می‌زندگی خواهی / که ادریس از چنین مردن بهشتی گشت پیش از ما» تناسب معنایی ندارد؟

- (۱) میوه شیرین نهان در شاخ و برگ
زانک پیش از مرگ او کرده‌ست نقل
(۲) می‌رود چون زندگان بر خاکدان
نه چنان مرگی که در گوری روی
(۳) زندگی جاودان در زیر مرگ
این به مردن فهم آید نه به عقل
مرده و جانش شده بر آسمان
مرگ تبدیلی که در نوری روی

۱۴۰- کدام گزینه با بیت «چون جواب احمق آمد خامشی / این درازی در سخن چون می‌کشی» تناسب معنایی بیشتری دارد؟

- (۱) ترجمان دل صاحب‌نظران خاموشی است
دشمن امن است موقع ناشناس دم زدن
(۲) مرغ بی‌هنگام سر را داد ازین غفلت به باد
انتقام هرزه‌گویان را به خاموشی گذار
حجت ناطق کامل هنران خاموشی است
زندگی برخود مکن چون مرغ بی‌هنگام تلخ
می‌کند بی‌وقت، کار تیغ بی‌زنهار حرف
تیغ می‌گوید جواب مرغ بی‌هنگام را

زبان عربی (اختصاصی)

■ عین الأنسب في الجواب للترجمة من أو إلى العربية أو المفهوم (۱۴۵ - ۱۴۱):

۱۴۱ «سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى»:

- (۱) منزّه است کسی که در شبی بنده‌ای را از مسجد الحرام به مسجد الأقصى حرکت داد!
(۲) منزّه است آن کسی که شبانه بنده‌اش را از مسجد الأقصى به مسجد الحرام حرکت داد!
(۳) منزّه است کسی که شبانه بنده خود را از مسجد الحرام به سوی مسجد الأقصى حرکت داد!
(۴) منزّه است آن که در شبی بنده خود را از مسجد الحرام به سوی مسجد الأقصى حرکت می‌دهد!

۱۴۲- «إِنَّ الْأَعْمَىٰ هُوَ الَّذِي لَا يَبْصُرُ الدَّوَاءَ الَّذِي فِيهِ وَيَزْعَمُ أَنَّهُ جَرَمٌ صَغِيرٌ!»:

- (۱) کور کسی است که دارویی را که در درون اوست، نمی‌بیند و گمان می‌برد که جرمی کوچک است!
(۲) کورتر آن کسی است که دارویی را که درون اوست، نمی‌بیند و خود را توده‌ای ناچیز فرض می‌کند!
(۳) کور است آن کس که دارویی را که در خود اوست نمی‌بیند، در حالی که گمان برده جرمی کوچک است!
(۴) کور کسی است که قادر به دیدن دارویی که در درونش هست، نیست و گمان می‌برد یک توده کوچک است!

۱۴۳- «لَوْ أُعْطِيَ الْمُؤْمِنُ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا عَلَىٰ أَنْ يَعْصِيَ اللَّهَ فِي أَصْغَرِ مَخْلُوقَاتِهِ لَمَا فَعَلَ!»:

- (۱) مؤمن خداوند را در [حق] کوچک‌ترین مخلوقاتش نافرمانی نمی‌کند، اگرچه به او دنیا و هر آنچه در آن است داده شود!
(۲) اگر دنیا و هر آنچه در آن است، به مؤمن داده می‌شد بر این که خداوند را در [حق] کوچک‌ترین آفریده‌هایش نافرمانی کند، قطعاً [آن را] انجام نمی‌داد!
(۳) اگر به مؤمن دنیا و آنچه در آن است داده شود تا در [حق] مخلوقات کوچک خداوند او را نافرمانی کند، قطعاً [این را] نخواهد کرد!
(۴) اگر به مؤمن دنیا و آنچه در آن است را بدهند تا در حق کوچک‌ترین مخلوقات، خداوند را نافرمانی کند، قطعاً انجام نمی‌دهد!

۱۴۴- «حجم خرس پاندا هنگام ولادت از موش کوچک تر است!»؛ عین الصحيح:

- (۱) إِنَّ دَبَّيَّةَ الباندا أصغر حجماً عند الولادة من الفأر!
(۲) دَبُّ الباندا عندما يُولد أصغر حجماً من الفئران!
(۳) إِنَّ حجم دَبِّ الباندا عند ولادته أصغر من فأر!
(۴) إِنَّ حجم دَبِّ الباندا عند الولادة أصغر من الفأر!

۱۴۵- «يبقى المحسن حياً و إن نُقل إلى منازل الأموات!»؛ عین المناسب للمفهوم:

- (۱) بود معلوم هر آزاد و بنده / که نادان مرده و داناست زنده
(۲) تو نیکی می‌کن و در دجله انداز / که ایزد در بیابانت دهد باز
(۳) أجل آفتاب است و ما شب‌نمیم / چو او بردم ما گسسته دمیم
(۴) محسنان مُردند و احسان‌ها بماند / ای خُنک آن را که این مرکب برآند

■ عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (۱۵۰ - ۱۴۶):

۱۴۶- «عدد النمل في العالم يفوق عدد البشر بمليون مرة!»؛ عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

- (۱) عدد: اسم - مفرد مذکر (جمعه: عديد) - معرب / مبتدأ و مرفوع و خبره «يفوق»
(۲) العالم: مفرد مذکر (جمع تكسيره: العوالم) - علم و معرفة / مجرور بحرف الجر
(۳) يفوق: فعل مضارع - للمفرد المذکر الغائب - مجرور ثلاثي - متعدي / فعل و الجملة فعلية
(۴) مليون: اسم - جمع سالم للمذکر - نكرة - معرب / مجرور بحرف جر «باء»

۱۴۷- عین الخطأ:

- (۱) الجَرادة: صحيفة تأتي فيها أحدث الأخبار و المقالات!
(۲) السور: جدار عالٍ يُبنى غالباً حول مدينة أو بلاد!
(۳) التقنيّة: أسلوب حديث يتعلّق بإنجاز عمل ما!
(۴) العاصمة: أهمّ مدن البلاد سياسياً و اقتصادياً!

۱۴۸- إذا نرجو تأجيل موعد الامتحان نقول

- (۱) ليت موعد الامتحان يُؤجّل لمُدّة أسبوع!
(۲) كأنّ موعد الامتحان قد أُجّل لمُدّة أسبوع!
(۳) لعلّ موعد الامتحان يُؤجّل مدّة أسبوع!
(۴) قد أُجّل موعد الامتحان مدّة أسبوع!

۱۴۹- عین صاحب الحال يختلف موقعه الإعرابي:

- (۱) يستغفر المؤمن ربّه نادماً!
(۲) يُنادي الغريق صديقه طالباً منه النجدة!
(۳) يُعالج الطبيب المريض مُصاباً بفيروس كورونا!
(۴) ألقى الخطيب محاضرتَه واثقاً بنفسه!

۱۵۰- عین ما فيه الحال أكثر:

- (۱) إِنَّ الله يُخرج حياً من مَيّت و مَيّتاً من حيّ!
(۲) من أذنب ضاحكاً دخل النار و هو بال!
(۳) عاش سعيداً من توكل على الله في حياته حقاً!
(۴) من أخذ بيد المسكين كريماً أعطاه الله خيراً!

۱۵۱- کدام مورد، از موضوعات مطرح شده در قانون اساسی اولیه مشروطه (امضاشده به دست مظفرالدین شاه) بود؟

- (۱) حقوق و تکالیف دولت نسبت به ملت
(۲) نظارت هیئت پنج‌نفره مجتهدان بر قوانین تصویب شده
(۳) روشن ساختن اداره امور مجلس و حدود اختیارات آن
(۴) حقوق و تکالیف ملت نسبت به دولت

۱۵۲- پس از فتح تهران به دست مشروطه خواهان و پایان استبداد صغیر، سرنوشت محمدعلی شاه قاجار چه شد؟

- (۱) محاکمه و به جرم خیانت اعدام شد.
(۲) عزل شد، اما با حفظ حقوق و مزایای سلطنتی در تهران اقامت کرد.
(۳) مدتی زندانی شد و سپس به روسیه گریخت.
(۴) بدون محاکمه و حتی با پرداخت حقوق سالیانه راهی بندر ادسا در روسیه شد.

۱۵۳- کدام گزینه از تحولات دوره صدارت «حاج میرزا آقاسی» صدراعظم محمد شاه قاجار است؟

- (۱) نفوذ دولت‌های روسیه و انگلستان در ایران افزایش یافت.
(۲) شاه طی سه مسافرت خارجی از چندین کشور اروپایی دیدن کرد.
(۳) برای تشکیل ارتش حرفه‌ای و دائم اقداماتی انجام شد.
(۴) روس‌ها مناطق وسیعی از سرزمین‌های ایرانی در شرق دریای مازندران را تسخیر کردند.

۱۵۴- کدام گزینه درباره شیوه تولید در روستاهای ایران در عصر قاجار درست است؟

- ۱) روستاییان بی‌زمین در ازای بهره‌برداری از ملک ارباب، دو سوم محصول را به‌عنوان بهره مالکانه به او تحویل می‌دادند.
- ۲) شیوه تولید خرده‌کالایی دولتی و خصوصی ویژه اقتصاد روستایی بود.
- ۳) مهم‌ترین تولیدات روستاییان در این دوران، گوشت، پوست، پشم، گلیم و لبنیات بود.
- ۴) روستاییان، بخشی از محصول را به عنوان مالیات به دولت می‌پرداختند.

۱۵۵- نویسنده کدام کتاب، ضمن توجه به مردم، نقش طبقات اجتماعی مختلف را در انقلاب مشروطیت نشان داده است؟

- ۱) تاریخ بیداری ایرانیان
- ۲) حقایق الاخبار ناصری
- ۳) تاریخ ذوالقرنین
- ۴) صدرالتواریخ

۱۵۶- واقیعت قتل امیرکبیر، نخستین بار در کدام کتاب تاریخی بازتاب یافته است؟

- ۱) روضة الصفا
- ۲) صدرالتواریخ
- ۳) حقایق الاخبار ناصری
- ۴) تاریخ ذوالقرنین

۱۵۷- نتیجه سفر هیئت‌هایی که در دوره حکومت کریم‌خان زند از فرانسه و انگلستان برای گرفتن امتیاز و ایجاد مراکز تجاری به ایران آمدند، چه بود؟

- ۱) کریم‌خان برای آنان معافیت گمرکی در نظر گرفت.
- ۲) حکومت زندیه با انگلستان قرارداد توسعه نیروی دریایی ایران را امضا کرد.
- ۳) تجارت خارجی ایران توسعه یافت که به رونق اقتصادی ایران در این دوره انجامید.
- ۴) چون با کریم‌خان به توافق نرسیدند، گشایشی در روابط صورت نگرفت.

۱۵۸- کدام گزینه از تحولات فرهنگی ایران در زمان عباس میرزا (ولیعهد فتحعلی شاه) است؟

- ۱) تأسیس مدرسه دارالفنون
- ۲) ایجاد دارالطباعة دولتی
- ۳) ترجمه آثار اروپایی
- ۴) گسترش کشفیات باستان‌شناسی

۱۵۹- کدام واقعه در تاریخ انگلستان به «انقلاب باشکوه» شهرت دارد؟

- ۱) تبدیل انگلستان به قدرت اول جهان در دوران حکومت ملکه ویکتوریا
- ۲) پیروزی مجلس بر پادشاه و نفی منشأ الهی سلطنت
- ۳) اختراع و تکمیل ماشین بخار و جهش بزرگ اقتصادی انگلستان
- ۴) براندازی سلطنت و اعلام جمهوری به دست کرامول

۱۶۰- پس از کدام واقعه، نادر ابتکار عمل را به دست گرفت و فرماندهی سپاه تهماسب را عهده‌دار شد؟

- ۱) کشته شدن فتحعلی‌خان قاجار
- ۲) شکست افغان‌ها و بیرون راندن آنان از ایران
- ۳) شورای دشت مغان
- ۴) آزادسازی مناطق اشغالی غرب ایران با پیروزی بر عثمانی

۱۶۱- کدام گزینه از ویژگی‌های محاکم شرع در سازمان قضایی عصر قاجاریه است؟

- ۱) تحت نظارت صدراعظم قرار داشتند.
- ۲) به تخلفات و جرایم سیاسی و امنیتی رسیدگی می‌کردند.
- ۳) طرفین دعوا هزینه‌های رسیدگی را پرداخت می‌کردند.
- ۴) توسط قضات و مأمورانی که از حکومت حقوق می‌گرفتند، اداره می‌شدند.

۱۶۲- با توجه به وضعیت روستاییان و عشایر در دوره قاجاریه، کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- ۱) جمعیت روستایی اغلب افرادی بودند که زمین کوچکی داشتند و بر روی زمین خود کار می‌کردند.
- ۲) افراد روستایی به سبب کارهایی که برای رهبران خود انجام می‌دادند، نسبت به ایلات و عشایر وضع بهتری داشتند.
- ۳) روستاییان همواره به عنوان نیروهای مسلح در مواقع جنگ، یکی از منابع تأمین نیروی نظامی حکومت قاجار به شمار می‌رفتند.
- ۴) تمام روابط حکومت و ایل زیر نظر سران ایل انجام می‌گرفت و آنان اغلب در مناطق تحت نفوذ خود به طور مستقل حکومت می‌کردند.

۱۶۳- روس‌ها پس از تسخیر مناطق وسیعی از سرزمین‌های ایرانی در شرق دریای کاسپی، کدام عهدنامه را بر حکومت قاجار تحمیل کردند؟

- ۱) گلستان
- ۲) آخال
- ۳) ترکمانچای
- ۴) پاریس

۱۶۴- در جنگ جهانی اول، امپراتوری عثمانی و بلغارستان به ترتیب عضو کدام یک از دو جبهه بودند؟

- ۱) اتحاد مثلث - اتفاق مثلث
- ۲) اتحاد مثلث - اتحاد مثلث
- ۳) اتفاق مثلث - اتفاق مثلث
- ۴) اتفاق مثلث - اتحاد مثلث

۱۶۵- در قرن نوزدهم میلادی، ارتش روسیه با کدام هدف بارها به قلمرو امپراتوری عثمانی و نیز سرزمین‌های ایرانی لشکر کشید؟

- ۱) رسیدن به دریاهای گرم و آبراه‌های مهم
- ۲) تسلط بر جاده ابریشم و راه‌های تجاری چین به اروپا
- ۳) مقابله با توسعه‌طلبی انگلستان در غرب آسیا
- ۴) جلوگیری از پیشروی نظامی ایران و عثمانی به سوی خاک روسیه

۱۶۶- براساس پیمان ورسای، بخش‌هایی از خاک آلمان به کدام یک از کشورهای زیر واگذار شد؟

- ۱) انگلستان
- ۲) روسیه
- ۳) ایتالیا
- ۴) لهستان

۱۶۷- در دوران جنگ جهانی اول، روسیه و انگلستان کدام موضوع را بهانه لشکرکشی به ایران قرار دادند؟

- (۱) حمایت شماری از دولتمردان و نمایندگان مجلس ایران از اتحاد مثلث
- (۲) مقابله عشایر جنوب ایران با نیروهای متجاوز انگلیسی
- (۳) فعالیت‌های جاسوسان آلمانی در ایران بر ضد دولت‌های اتفاق مثلث
- (۴) اشغال مناطق غربی ایران به دست ارتش عثمانی

۱۶۸- کدام کشور در میانه جنگ جهانی اول، نیروهایش را از ایران فراخواند؟

- (۱) روسیه
- (۲) آلمان
- (۳) عثمانی
- (۴) انگلستان

۱۶۹- مرد آهنین ایالت پروس، لقب کدام یک از اشخاص زیر بود؟

- (۱) ویلهلم اول
- (۲) گاریبالدی
- (۳) بیسمارک
- (۴) ویلهلم دوم

۱۷۰- «مهاجرت صغری» در انقلاب مشروطه، به مهاجرت روحانیون و مردم تهران و تحصن آنان در صحن حرم گفته می‌شود.

- (۱) امام رضا (ع)
- (۲) حضرت عبدالعظیم
- (۳) حضرت معصومه (س)
- (۴) امام حسین (ع)

DriQ.com

جغرافیا

۱۷۱- شهرهایی که نقش مهمی در اقتصاد و تجارت جهانی دارند، چه نامیده می‌شوند؟

- (۱) مگالاپلیس
- (۲) کلان‌شهر
- (۳) جهان‌شهر
- (۴) حومه‌شهر

۱۷۲- به محدوده جغرافیایی که از یک سکونتگاه، کالا و انواع خدمات دریافت می‌کند و بین آن محدوده و سکونتگاه، جریان کالا، خدمات و رفت و آمد افراد وجود دارد، آن سکونتگاه می‌گویند.

- (۱) آستانه نفوذ
- (۲) حوزه نفوذ
- (۳) دامنه نفوذ
- (۴) عملکرد نفوذ

۱۷۳- کدام گزینه نمونه‌ای از اولین مگالاپلیس‌های جهان را به درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) سئول تا اینچون
- (۲) پکن تا گوانجو
- (۳) بوستن تا واشنگتن
- (۴) مسکو تا سن پترزبورگ

۱۷۴- از سال ۱۳۴۱ در کشور ایران، کدام عوامل باعث ایجاد شرایط انهدام کشاورزی شد؟

- (۱) سلب مالکیت از مالکان بزرگ - واگذاری زمین به دهقانان خرده‌پا
- (۲) تقسیم نادرست زمین - حمایت نکردن دولت از کشاورزان
- (۳) مهاجرت از روستا به شهر - افزایش نابرابری فضایی در نظام اقتصادی سرمایه‌داری
- (۴) واگذاری زمین به دهقانان خرده‌پا - توجه به صنایع مونتاژ و واردات کالای خارجی

۱۷۵- کدام سیاست‌ها و خط‌مشی‌های کلان حکومت‌ها، بر همه جنبه‌های زندگی در شهرها و روستاهای یک کشور اثر می‌گذارد؟

- (۱) فرهنگی - نظامی
- (۲) سیاسی - اجتماعی
- (۳) اقتصادی - اجتماعی
- (۴) نظامی - اقتصادی

۱۷۶- نخستین اقدام برای مقابله با آسیب‌های اجتماعی در شهرها و تأمین امنیت، در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- (۱) شناسایی علل و ریشه‌های آسیب‌ها مانند فقر و بیکاری
- (۲) آشنایی با انحرافات اجتماعی و اعتیاد
- (۳) افزایش نظارت در مناطق مختلف
- (۴) بهبود روشنایی معابر و بازسازی محله‌های فرسوده

۱۷۷- کدام گزینه در تعریف «مبلمان شهری» درست است؟

- (۱) شهری که در نظام سرمایه‌داری آن، نابرابری فضایی وجود دارد.
- (۲) شهری که دارای کم‌ترین آلودگی و تخریب محیط زیست است.
- (۳) شهری که در آن افزایش فشار بر منابع، مصرف انرژی و آلودگی آب و خاک وجود دارد.
- (۴) مجموعه وسیعی از وسایل و نمادها و عناصری که مورد استفاده عموم ساکنان شهر قرار می‌گیرد.

۱۷۸- در کدام گزینه، دو مورد از ارکان تحقق روستای پایدار به درستی بیان شده است؟

- (۱) خدمات اجتماعی و فرهنگی - فعالیت انسان در محیط
- (۲) استفاده از فضای جغرافیایی - فعالیت انسان در محیط
- (۳) حفظ محیط زیست - استفاده از فضای جغرافیایی
- (۴) فعال کردن اقتصاد روستا - حفظ محیط زیست روستا

۱۷۹- بنیاد مسکن انقلاب اسلامی با چه هدفی تشکیل شده است؟

- (۱) انجام خدمات بهداشتی
- (۲) تأمین مسکن محرومان
- (۳) ایجاد شبکه آب آشامیدنی
- (۴) توسعه راه‌های روستایی

۱۸۰- اطلاعات در خروجی سامانه اطلاعات جغرافیایی (GIS) به چه صورت نمایش داده می‌شوند؟

- (۱) پدیده‌های طبیعی - گزارش میدانی
(۲) گزارش - تصاویر ماهواره‌ای
(۳) نقشه‌ها - تجزیه و تحلیل فضایی
(۴) نمودار - جدول

۱۸۱- عوامل گسترش و تحول در صنعت حمل و نقل در نیم‌قرن اخیر در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- (۱) نیاز به جابه‌جایی مسافر - گسترش اطلاعات - گسترش تجارت
(۲) افزایش مسافرت‌ها - گسترش اقتصاد جهانی - حفظ محیط زیست
(۳) گسترش اطلاعات - حفظ محیط زیست - پیشرفت‌های علمی و فناوری
(۴) افزایش جمعیت - گسترش تجارت - پیشرفت‌های علمی و فناوری

۱۸۲- در «اوایل قرن بیستم» و «اوایل قرن نوزدهم»، به ترتیب کدام وسایل حمل و نقل در جهان اختراع شدند؟

- (۱) هواپیمای جت - خودرو
(۲) کشتی‌های بادی - خودرو
(۳) خودرو - لوکوموتیو مجهز به موتور بخار
(۴) لوکوموتیو مجهز به موتور بخار - کشتی‌های بادی

۱۸۳- با توجه به شیوه‌های حمل و نقل در ایران، کدام گزینه در مورد میزان بار و تعداد مسافران جابه‌جا شده درست است؟

- (۱) هوایی (سال ۱۳۹۴) ← بار: ۲۰ هزار تن، مسافر: ۲۸ میلیون نفر
(۲) جاده‌ای (سال ۱۳۹۷) ← بار: ۵۰۰ میلیون تن، مسافر: ۳۸۰ میلیون نفر
(۳) ریلی (سال ۱۳۹۵) ← بار: ۳۵ میلیون تن، مسافر: ۲۴ میلیون نفر
(۴) آبی (سال ۱۳۹۶) ← بار: ۲۵۶ میلیون تن، مسافر: ۱۸ میلیون نفر

۱۸۴- کدام کشورها در جهان دارای بیشترین تعداد مسافر و حمل و نقل بار از طریق خطوط هوایی هستند؟

- (۱) انگلستان - امارات (۲) ایالات متحده آمریکا - چین (۳) هند - ژاپن (۴) آلمان - برزیل

۱۸۵- کدام کشورها دارای بیشترین میزان خطوط ریلی در جهان در سال ۲۰۱۷ هستند؟

- (۱) فرانسه - انگلستان - روسیه - آلمان
(۲) استرالیا - آلمان - ژاپن - هند
(۳) ایالات متحده آمریکا - فرانسه - آلمان - ژاپن
(۴) هند - چین - روسیه - ایالات متحده آمریکا

۱۸۶- به ترتیب بیان کنید کدام نوع کشتی جهت حمل خودرو مورد استفاده قرار می‌گیرد و کدام نوع کشتی، تفریحی گردشگری است؟

- (۱) VLCC - قاره‌پیما (۲) قاره‌پیما - Ro, Ro (۳) VLCC - کروزر (۴) Ro, Ro - کروزر

۱۸۷- به ترتیب طول خطوط لوله‌های «گاز» و «نفت» در ایران چند کیلومتر است؟

- (۱) ۱۴,۰۰۰ - ۴۰,۰۰۰ (۲) ۲۰,۰۰۰ - ۴۰,۰۰۰ (۳) ۲۸,۰۰۰ - ۳۸,۰۰۰ (۴) ۳۸,۰۰۰ - ۱۴,۰۰۰

۱۸۸- کدام گزینه روند تولید قطار را به درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) دیزلی ← بخاری ← الکتریکی
(۲) بخاری ← دیزلی ← الکتریکی
(۳) الکتریکی ← بخاری ← دیزلی
(۴) دیزلی ← الکتریکی ← بخاری

۱۸۹- کدام گزینه مهم‌ترین بندر کانتینری ایران را به درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) بندر انزلی (۲) بندر بوشهر (۳) بندر چابهار (۴) بندر شهید رجایی

۱۹۰- کدام قاره گسترده‌ترین شبکه خط آهن را در میان قاره‌های جهان دارد؟

- (۱) اروپا (۲) آسیا (۳) آمریکای شمالی (۴) آفریقا

۱۹۱- هر عبارت به ترتیب معنا یا مفهوم، علت و پیامد کدام گزینه است؟

- تلاش جامعه‌شناس برای نزدیک شدن به خود موقعیت اجتماعی و ابعاد و اعماق آن

- پدیده‌های اجتماعی مانند پدیده‌های طبیعی

- تضمین پیش‌بینی رفتارها با تطبیق و تهدید و اجبار

(۱) آشنایی‌زدایی - حس و تجربه - افزایش حجم قواعد و قوانین نظارتی، نیروها و ابزارهای کنترل‌کننده

(۲) عادت‌زدایی - یکسان‌انگاری روش مطالعه جامعه و طبیعت - برقراری نظم اجتماعی براساس مناسبات بیرونی

(۳) آشنایی‌زدایی - نگاه از بیرون - جلب مشارکت و همکاری افراد براساس میل و رغبت

(۴) عادت‌زدایی - یکسان‌انگاری روش مطالعه جامعه و طبیعت - برقراری نظم اجتماعی براساس مناسبات درونی

۱۹۲- به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را کدام گزینه به درستی نشان می‌دهد؟
 الف) در زندگی ما انسان‌ها، نظم‌های پنهان و شگفت‌انگیزی وجود دارد که با هنر آشنایی‌زدایی از امر نامأنوس می‌توان آن‌ها را کشف کرد.
 ب) ساختار اجتماعی را در گروه‌های رسمی مانند سازمان‌ها بهتر می‌توان دید و گروه‌های غیررسمی فاقد ساختارند.
 ج) نظام اجتماعی همانند یک موجود زنده تلاش می‌کند با تغییر در خود و محیط، نیازهای خود را تأمین کند و خود را در بلندمدت حفظ نماید.
 د) موفقیت‌های دانشمندان علوم طبیعی باعث شد جامعه‌شناسان علاقه‌مند شوند تا شباهت‌های جامعه و پدیده‌هایی مانند بدن انسان را برجسته کنند.

(۱) ص - ص - غ - ص (۲) غ - غ - ص - ص (۳) ص - غ - غ - غ (۴) غ - ص - ص - غ

۱۹۳- در ارتباط با دیدگاه ماکس وبر کدام گزینه درست است؟

۱) فهمیدن را برای درک معنای پدیده‌های اجتماعی چندان ضروری نمی‌دانست، بلکه معتقد بود آن‌چه جامعه‌شناسان از مطالعه پدیده‌های اجتماعی می‌فهمند، باید با روش تجربی اثبات شود.
 ۲) معتقد بود کنش اجتماعی، معنادار است و پدیده‌های معنادار را نمی‌توان همانند پدیده‌های طبیعی، از طریق حواس مطالعه کرد، بلکه باید معنای آن‌ها را فهمید و هنوز علم را به علم تجربی محدود می‌دانست.
 ۳) جامعه‌شناس می‌تواند برای مدتی با اعضای یک گروه سیاسی زندگی کند و از این راه، عقاید و ارزش‌های آن‌ها را بفهمد و به نقد و اصلاح آن‌ها بپردازد و با این کار جامعه‌شناس با نام علم، کار علمی می‌کند.
 ۴) تفهم را روش مستقلی برای علوم انسانی می‌دانست و روش تجربه را مقدمه و پیش‌نیازی برای روش علمی که همان روش تفهم بود، می‌انگاشت.

۱۹۴- هر عبارت به کدام اندیشمند یا ویژگی جامعه‌شناسی تبیینی اشاره می‌کند؟ (به ترتیب)

- با روش تبیینی می‌خواست مجرم بودن یا نبودن را با مشاهده ویژگی‌های جسمانی تشخیص دهد.
 - به گفته او، گردشگران غربی وقتی نخستین بار از یک کشور مسلمان دیدن می‌کنند، از صدای اذان که روزی پنج مرتبه از مناره‌ها به گوش می‌رسد، شگفت‌زده می‌شوند.

- سعی کرد نوعی علم اجتماعی را ایجاد کند که به علوم طبیعی به ویژه علم فیزیک نزدیک شود.
 - پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی

۲) لمبروزو - گیدنز - کنت - هدف جامعه‌شناسی تبیینی

۱) گیدنز - لمبروزو - کنت - موضوع جامعه‌شناسی تبیینی

۴) لمبروزو - کنت - گیدنز - موضوع جامعه‌شناسی تبیینی

۳) کنت - گیدنز - لمبروزو - هدف جامعه‌شناسی تبیینی

۱۹۵- کدام گزینه به ترتیب جدول زیر را کامل می‌کند؟

جامعه	موضوع جامعه‌شناسی تبیینی	(الف)	آشنایی‌زدایی
(د)	(ب)	ابزار گردآوری اطلاعات در روش‌های کمی	(ج)

۱) پرسش‌نامه - یکسان‌انگاری طبیعت و جامعه - شناخت بی‌نظمی در کنار نظم - پدیده طبیعی پیچیده

۲) تجربه - پدیده‌های طبیعی همانند پدیده‌های اجتماعی - عبور از دانش علمی و عمومی - بیرون و درون دارد.

۳) پرسش‌نامه - پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی - شناخت نظم در کنار بی‌نظمی - بیرون و درون دارد.

۴) پرسش‌نامه - پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی - عبور از موقعیت‌های اجتماعی پیچیده - پدیده طبیعی پیچیده

۱۹۶- به ترتیب علت پیدایش هر عبارت در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- تصور جامعه به عنوان واقعیتی بیرونی

- برداشت روزافزون از منابع تجدیدناپذیر

- توجه جامعه‌شناسان به پرسش‌هایی مانند «قواعد و هنجارهای با هم زندگی کردن چگونه به وجود می‌آیند و چگونه دوام می‌آورند و چگونه تغییر می‌کنند؟»

- به رسمیت شناختن صرفاً تبیین‌های تجربی

۱) تشبیه جامعه به موجود زنده - تغییر در محیط - شناخت بی‌نظمی اجتماعی - بررسی روابط علت و معلولی مشاهده‌پذیر

۲) جامعه هم‌چون طبیعت است - حفظ نظام اجتماعی در بلندمدت - شناخت نظم اجتماعی - محدود دانستن دانش علمی به دانش تجربی

۳) تشبیه جامعه به پدیده طبیعی - تغییر در خود - شناسایی نظم اجتماعی - معتبر دانستن دانش علمی مشاهده‌پذیر

۴) جامعه هم‌چون طبیعت است - حفظ نظام اجتماعی در بلندمدت - شناخت بی‌نظمی اجتماعی - معتبر دانستن دانش علمی عقلی

۱۹۷- کدام گزینه به ترتیب در ارتباط با نمودارهای «ب» و «الف»، درست و نادرست است؟

- (۱) تفاوت دانش علمی با دانش عمومی در روش آن‌هاست و دانش علمی به صورت نظام‌مند به دست می‌آید و دانش عمومی صرفاً از راه جامعه‌پذیری و فرهنگ‌پذیری به دست می‌آید - دانش علمی و دانش عمومی رابطه متقابل دارند، بر یکدیگر اثر گذاشته و از هم اثر می‌پذیرند و به مرور متناسب می‌شوند.
- (۲) دانش علمی به دانش تجربی محدود نمی‌شود، بلکه دانش‌های فراتجربی را نیز شامل می‌شود که هر کدام ملاک سنجش و اعتباریابی خاص خود را دارد - همه دانش‌ها را، دانش حاصل از زندگی می‌داند که انسان‌ها برای سامان دادن به زندگی خود تولید می‌کنند و برتری دانش تجربی بر دانش حاصل از زندگی را بی‌اعتبار می‌داند.
- (۳) دانش عمومی، دانش غیرموتق و نامعتبر نیست و کم و بیش در آن دانش‌های حقیقی و صحیح وجود دارد و دانش علمی به دلیل امکان اعتباریابی، نسبت به دانش عمومی از اعتبار بیشتری برخوردار است - دانش علمی کشف و بازخوانی واقعیت است و تنها راه سامان دادن به زندگی اجتماعی و ریشه همه دانش‌هاست.
- (۴) در برخی از نحله‌های این دیدگاه، مرز دانش علمی و دانش عمومی فرو می‌پاشد و دانش علمی باید برای حفظ هویت خود به قلمرو دانش عمومی وارد شود - برتری دانش تجربی بر دانش حاصل از زندگی را بی‌اعتبار می‌داند و دانش‌ها را خلق و بازسازی واقعیت می‌داند.

۱۹۸- به ترتیب هر عبارت پیامد کدام گزینه است؟

- پیچیده‌تر بودن پیش‌بینی در علوم اجتماعی نسبت به علوم طبیعی
- افزایش همدلی و همراهی انسان‌ها
- غلبه بر محدودیت‌های طبیعی

- (۱) تنوع پدیده‌های اجتماعی و آگاهانه و ارادی بودن کنش‌ها - داوری درباره پدیده‌های اجتماعی - شیوه صحیح استفاده از علوم طبیعی
- (۲) ظرفیت داوری درباره ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی - در امان ماندن از آسیب‌های احتمالی زندگی در اجتماعات - علوم ابزاری و فناوری حاصل از آن
- (۳) آگاهانه و ارادی بودن کنش‌های اجتماعی - فهم متقابل انسان‌ها و جوامع مختلف از یکدیگر - علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن‌ها
- (۴) پیش‌بینی و کشف نظم و قواعد جهان اجتماعی - موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح برای دانشمندان - آگاهی نسبت به فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری

۱۹۹- کدام گزینه در ارتباط با تلقی جهان متجدد از علم صحیح است؟

- (۱) ارتباط دوسویه و رو به رشد دانش علمی و دانش عمومی تحکیم می‌شود و هر کدام رشد و توسعه می‌یابد.
- (۲) روش‌های عقلانی و وحیانی را در گستره علم قرار می‌دهد و منجر به شناسایی دقیق و علمی مشکلات و آسیب‌های جامعه می‌گردد.
- (۳) دانش علمی را منحصر به دانش تجربی می‌داند و سایر روش‌های فراتجربی را از دایره علم بیرون می‌راند.
- (۴) در صورت نفوذ تلقی جهان متجدد از علم در جوامع دیگر، باعث پیوستگی دانش علمی و دانش عمومی می‌شود و به راهکارهای صحیح می‌انجامد.
- ۲۰۰- به ترتیب «موضوع فلسفه»، «روش فهم انگیزه جوانان» و «تقابل رویکرد تفسیری با رویکرد تبیینی» را کدام گزینه به درستی نشان می‌دهد؟
- (۱) به موجودی خاص مانند موجودات طبیعی و انسانی و اجتماعی می‌پردازد - روش‌های کیفی - تأیید نتایج این باور که مرز علم و غیرعلم را تجربه و تبیین تجربی تعیین می‌کند.

(۲) شناسایی قوانین کلی موجودات - همراهی همدلانه - عبور از ظاهر پدیده‌های اجتماعی و راهیابی به معانی نهفته در کنش‌ها

(۳) قانون علیت - روش‌های تجربی - دغدغه نزدیک شدن به علوم طبیعی و شناسایی تبیین به عنوان روش مستقل علوم انسانی و علوم اجتماعی

(۴) اصل وجود - همراهی همدلانه - عبور نگاه از درون و راهیابی به بیرون پدیده‌ها

۲۰۱- در ارتباط با پیامدهای نادیده گرفتن کنش اجتماعی در زندگی اجتماعی انسان از سوی تبیینی، رویکرد کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) کنش اجتماعی، آگاهانه و معنادار است، نادیده گرفتن معنای کنش سبب شده است که بیشتر مطالعات تبیینی به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده محدود شود، گرچه حس و تجربه از ابزارهای مهم شناخت علمی هستند، اما روش تجربی توان فهم معنای کنش انسان‌ها را ندارد.
- (۲) بسیاری از کنش‌های عاطفی، هنری، اخلاقی و مذهبی با رویکرد تبیینی قابل توضیح نیستند، کسانی که فقط روش‌های تجربی را معتبر می‌دانند، با انکار ارزش‌های عاطفی، اخلاقی و مذهبی دچار اخلاق‌گریزی می‌شوند و بزرگ‌ترین کشتار جهان در جنگ‌های جهانی را می‌توان با تعداد کشته‌های حمله مغول به ایران بزرگ مقایسه کرد.
- (۳) تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی به تدریج سبب می‌شود افراد بدون آن‌که بدانند این نظم برای تحقق چه آرمان‌ها و ارزش‌هایی است، صرفاً آن را رعایت کنند و این تأکید موجب سرکوب روحیه خلاق انسان‌ها در بسیاری از عرصه‌ها مانند هنر، ارتباط و اندیشه می‌شود.
- (۴) کنش اجتماعی هدفدار است، اغلب اهداف کنشگران مانند کسب درآمد، ساختن خانه و ... قابل مشاهده‌اند و انسان‌ها نیز در کنش‌هایشان اغلب به دنبال تحقق اهدافی هستند که می‌توان آن‌ها را مشاهده کرد و در جامعه‌شناسی تبیینی، ارزش بودن مهربانی و فداکاری و ضدازش بودن خودخواهی با روش‌های تجربی قابل مشاهده است.

۲۰۲- به ترتیب هر عبارت به کدام مفهوم اشاره دارد؟

- به آن عادت کرده‌ایم و کم‌تر به چشم می‌آید.

- نگاه از بیرون

- چگونگی رابطه و پیوند میان پدیده‌های اجتماعی مختلف است.

- همانند خودرویی است که روشن شده و در حرکت است.

(۱) بی‌نظمی - حس و تجربه - ساختار اجتماعی - نظام اجتماعی

(۲) نظم - یکسان‌انگاری طبیعت و جامعه - نظام اجتماعی - ساختار اجتماعی

(۳) بی‌نظمی - یکسان‌انگاری جامعه و طبیعت - نظام اجتماعی - ساختار اجتماعی

(۴) نظم - حس و تجربه - ساختار اجتماعی - نظام اجتماعی

۲۰۳- به ترتیب نگاه «رویکرد تفسیری به کنشگران» و «رویکرد تبیینی به جامعه» چگونه است؟

(۱) هم در معانی ذهنی و هم در معانی فرهنگی خلاق و فعال‌اند - محصول و مخلوق کنش‌های انسان‌هاست و بود و نبود آن وابسته به انسان است.

(۲) موجوداتی طبیعی هستند، ولی پیچیده‌تر از سایر موجودات می‌باشند - برخی جوامع در رفع نیازهای خود تواناتر و پیشرفته‌ترند و مسیر یکسانی به سوی پیشرفت طی می‌کنند.

(۳) براساس معنایی که در ذهن دارند، دست به عمل می‌زنند - واقعیتی بیرونی است که با قوانینی به استحکام قوانین طبیعت اداره می‌شود.

(۴) به مثابه شیء و صرفاً مجریان نظم می‌باشند - پدیده طبیعی پیچیده است که تفاوت میان آن‌ها را تنها تفاوتی کمی می‌بینند.

۲۰۴- به ترتیب کدام گزینه به سوالات زیر به درستی پاسخ می‌دهد؟

- چراگاهی علم‌آموزی بر ارزشمندی علم دلالت می‌کند و گاهی با هدف غلبه بر دیگران انجام می‌شود؟

- به ترتیب «ویژگی‌های مهم کنش اجتماعی» و «مهم‌ترین ویژگی‌های کنش اجتماعی» از دیدگاه نظریه پردازان کنش اجتماعی کدام‌اند؟

- پیامد موضوعات متفاوت علوم انسانی و علوم اجتماعی چیست؟

(۱) تنوع و تکثر معانی، پیچیدگی کنش‌های انسانی و دشواری فهمیدن معانی - اراده و ارزش - آگاهی و معنا - روش علوم اجتماعی و علوم انسانی همان روش علوم طبیعی یعنی روش تجربی خواهد بود.

(۲) جهان‌های اجتماعی مختلف، معانی ذهنی و فرهنگی متفاوتی پدید می‌آورند - اراده و ارزش - آگاهی و معنا - کنش‌های انسان را به کنش‌های اجتماعی او فرو نمی‌کاهد.

(۳) پیچیدگی و عمق پدیده‌های اجتماعی و تنوع معانی آن‌ها - اراده و خلاقیت - ارزش و اخلاق - وجود انسان را به ابعاد اجتماعی‌اش تقلیل نمی‌دهد.

(۴) خلاق و فعال بودن انسان‌ها در تولید معانی موجب پیدایش فرهنگ‌ها و جهان‌های اجتماعی مختلف می‌شود - آگاهی و معنا - اراده و ارزش - کنش‌های انسان به کنش‌های اجتماعی محدود خواهد شد.

۲۰۵- در مطالعه پدیده تکدی‌گری، به ترتیب «روش جامعه‌شناسان تفسیری» و «هدف جامعه‌شناسان تبیینی» چگونه است؟

(۱) مطالعه پدیده اجتماعی تکدی‌گری مانند پدیده‌های طبیعی و شناخت نظم اجتماعی با نگاه از بیرون - فهم انگیزه تکدی‌گران با روش‌های تجربی و پیش‌بینی و کنترل آن‌ها

(۲) مدتی با تکدی‌گران زندگی می‌کنند، خود را در شرایط آن‌ها قرار می‌دهند و به نقد و اصلاح آن‌ها می‌پردازند - با شناخت قواعد حاکم بر زندگی تکدی‌گران، به پیشگیری از بیماری‌ها و درمان آن‌ها می‌پردازند.

(۳) مطالعه پدیده تکدی‌گری با مشاهده ویژگی‌های ظاهری آن‌ها با ابزارهای خاص - نگاه کردن به مسائل تکدی‌گران از منظر خودشان و تلاش برای یاری دادن به آنان

(۴) مدتی با تکدی‌گران زندگی می‌کنند تا عقاید و ارزش‌های آن‌ها را بفهمند و توصیف کنند - پیش‌بینی و کنترل پدیده اجتماعی تکدی‌گری با شناخت نظم و ویژگی‌های آن همانند پدیده‌های طبیعی

۲۰۶- کدام گزینه به ترتیب در ارتباط با رویکرد «تفسیری» و «تبیینی»، نادرست و درست است؟

(۱) دغدغه نزدیک شدن علوم انسانی و علوم اجتماعی به علوم طبیعی را دارد - تفاوت میان جوامع مختلف را تنها تفاوتی کمی می‌دانند که برخی جوامع از برخی دیگر پیچیده‌ترند و در رفع نیازهای خود تواناترند و به همین دلیل پیشرفته‌ترند.

(۲) در ورای ابهام، رمز و رازی نهفته است که با هنر می‌توان به آن راه یافت - جامعه‌شناسی تبیینی توانست انسان را بر جامعه مسلط کند و تسلط انسان بر جامعه را همان‌گونه که بر طبیعت تسلط یافته است، به دنبال بیاورد.

(۳) برای فهم زندگی اجتماعی از ظاهر پدیده‌های اجتماعی عبور می‌کند - تنها بیان آن دسته از روابط علت و معلولی میان پدیده‌ها، دانش علمی و معتبر محسوب می‌شود که با حس و تجربه مشاهده‌پذیر باشد.

(۴) با یکسان دانستن طبیعت و جامعه، انسان‌ها را به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی تقلیل می‌دهد - دانش‌ها تولیداتی اجتماعی و فرهنگی هستند و فرهنگ‌های گوناگون، دانش‌های خاص خود را تولید می‌کنند که دانش محلی، این‌جایی و اکتونی است.

۲۰۷- هریک از موارد زیر به ترتیب، مصداق چیست؟

- کار پژوهشی بر روی کارگران کارخانه هوترن

- پیشرفت‌های چشمگیر جهان غرب به فراگیرتر و عمیق‌تر شدن فجایع انسانی و زیست‌محیطی منجر شد.

- پژوهش فیلیپ زیمباردو در ایجاد یک زندان ساختگی

- قوانین همه‌جایی و همیشگی

۱) نمونه خوبی از کاربرد آزمایش در جامعه‌شناسی - رکود اراده‌ها - دامنه کاربرد آزمایش در جامعه‌شناسی همانند علوم طبیعی بسیار است - تبیین

۲) ناکارآمدی روش آزمایش در مطالعه انسان‌ها - اخلاق‌گریزی - نمونه خوبی از کاربرد آزمایش در جامعه‌شناسی - تبیین

۳) استفاده مفید از روش آزمایش در جامعه‌شناسی - اخلاق‌گریزی - ناکارآمدی این روش در مطالعه انسان‌ها - تفسیر

۴) محدودیت کاربرد آزمایش در جامعه‌شناسی همانند علوم طبیعی - سقوط ارزش‌ها - دامنه کاربرد آزمایش در علوم طبیعی همانند جامعه‌شناسی

بسیار محدود است - تبیین

۲۰۸- به ترتیب در ارتباط با «مطالعه موردی» و «هویت‌زدایی»، کدام گزینه درست است؟

۱) مطالعه موقعیت جغرافیایی، اوضاع جمعیتی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و به طور کلی جزئیات زندگی مردم - تأکید بر پیچیدگی کنش‌ها و

پدیده‌های اجتماعی و تنوع معانی آن‌ها با نگاه از بیرون

۲) مطالعه تمامی ابعاد یک پدیده اجتماعی خاص و نشان دادن عمق پنهان و منحصر به فرد بودن آن - نادیده گرفتن پیچیدگی و عمق پدیده‌های

اجتماعی درباره چرایی وقوع پدیده‌های اجتماعی

۳) فهم زندگی اجتماعی با عبور از ظاهر پدیده‌های اجتماعی و راهیابی به معانی نهفته در کنش‌ها - دستیابی به پاسخ‌های ساده و کاملاً قابل

پیش‌بینی درباره علت ایجاد یا زوال پدیده‌ها با نگاه از درون

۴) محقق خود را در شرایط فرهنگی آن قوم قرار می‌دهد تا کنش‌هایشان را تجربه کند - نادیده گرفتن وجوه مشترک پدیده‌های اجتماعی و تأکید بر

تفاوت‌های فردی و اجتماعی انسان‌ها در شکل‌گیری آن‌ها

۲۰۹- کدام گزینه با عبارت زیر مرتبط است؟

«زنان ترکمن بعد از ازدواج در زیر چارقدشان حلقه‌ای روی سر قرار می‌دهند که نشانه متأهل بودن آن‌هاست و آنان را از افراد مجرد متمایز می‌سازد.»

۱) برای فهم پدیده‌های اجتماعی باید بر ظاهر آن‌ها تأکید کرد و از معانی نهفته در آن عبور کرد و نمادها و نشانه‌های پدیده‌های انسانی و اجتماعی را شناسایی کرد.

۲) برای فهم کنش انسان‌ها باید به سراغ روش‌هایی رفت که تنوع‌ها و تفاوت‌های پدیده اجتماعی را در نظر می‌گیرند و این روش‌ها را در مقابل روش‌های کیفی قرار می‌گیرند.

۳) برای فهم انگیزه کنشگران باید همدلانه با آن‌ها همراه شد تا مسائل زندگی و آرزوهای آن‌ها را درک کرد و همراهی همدلانه به معنای تأیید کنشگران است.

۴) فهم هر کنشی مستلزم دسترسی به معنای ذهنی (فردی) و معنای فرهنگی (اجتماعی) نهفته در آن است.

۲۱۰- کدام گزینه به ترتیب عبارت‌های زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

- برای فهمیدن دلالت‌های کنش، باید به که کنشگر در آن عمل می‌کند، مراجعه کنیم.

- دو بال موفقیت انسان‌ها، و هستند.

- ، امکان مشارکت افراد در زندگی اجتماعی را فراهم می‌آورند.

- علوم از نظر متفاوت‌اند.

۱) زمینه فرهنگی - اراده - ارزش - نظام اجتماعی - موضوع

۲) جهان ذهنی - آگاهی - معنا - نظم اجتماعی - روش

۳) زمینه فرهنگی - نظم اجتماعی - خلاقیت - قواعد اجتماعی - موضوع

۴) معنای ذهنی - خلاقیت - نظم اجتماعی - ساختار اجتماعی - روش

۲۱۱- اگر مفهوم «وجود» عین مفهوم «ماهیت» یا جزء آن باشد، کدام مشکل و مسئله ممکن است پیش آید؟

۱) نمی‌توان وجود را از ماهیات نفی کرد.

۲) اثبات وجود هر ماهیتی نیازمند دلیل خواهد بود.

۳) نفی ماهیت از وجود ممکن می‌شود.

۴) با تصور هر ماهیتی ضرورتاً چیستی آن نیز همراه می‌شود.

۲۱۲- این مطلب که انسان برای رفع گرسنگی درصدد خوردن غذا برمی آید، نشان‌دهنده کدام حقیقت یا قاعده فلسفی نیست؟

- ۱) اصل پذیرش واقعیت یک اصل بدیهی و روشن است.
- ۲) فقط برخی از مردم، پذیرش واقعیت را مبنای عمل خود قرار می‌دهند.
- ۳) میان امر واقعی و غیرواقعی می‌توان تفاوت قائل شد.
- ۴) همه مردم، اصل واقعیت را قبول دارند؛ زیرا در این مورد رفتار مشابهی دارند.

۲۱۳- با رشد کدام مکتب غربی در اروپا در قرن ۱۶ میلادی، فلسفه ارسطویی جای خود را به فلسفه‌های حس‌گرا داد؟

- ۱) عقل‌گرایی
- ۲) تجربه‌گرایی
- ۳) مکتب فلسفی تومیسم
- ۴) نسبیت‌گرایی

۲۱۴- اسب آتش‌خوار است، یعنی

- ۱) ممکن‌الوجود - ذات و ماهیت آن به گونه‌ای نیست که بودن آن محال باشد.
- ۲) ممتنع‌الوجود - آنچه که حمل هستی بر آن ممکن نیست.
- ۳) ممتنع‌الوجود - آنچه که فقط وجود خیالی یا فرضی می‌تواند داشته باشد.
- ۴) ممکن‌الوجود - ذات و ماهیت آن ذاتاً فقط می‌تواند باشد.

۲۱۵- کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) رابطه محمول قضایا با موضوع آنها به حصر عقلی از سه حال خارج نیست.
- ۲) رابطه وجود با موضوع خود به حصر عقلی از سه حال خارج نیست.
- ۳) موجودات عالم از آن جهت که موجودند، به دو دسته واجب‌الوجود بالذات و واجب‌الوجود بالغیر تقسیم می‌شوند.
- ۴) موجودات فعلی عالم از نظر ذاتشان، به سه دسته ممکن‌الوجود، واجب‌الوجود و ممتنع‌الوجود تقسیم می‌شوند.

۲۱۶- کدام عبارت، بیانگر نظر فارابی و ابن‌سینا نیست؟

- ۱) هر دو، بودن علت را برای وجوب و تحقق وجود ممکن‌الوجود بالذات شرط می‌دانند.
- ۲) هر دو فیلسوف، واجب‌الوجود بالغیر را موجودی می‌دانند که ضرورت وجود او از ناحیه دیگری است.
- ۳) هر دو معتقدند که می‌توان اموری را پیدا کرد که در گذشته رابطه ذاتی آنها با وجود، امتناعی بوده اما اکنون موجودند.
- ۴) هر دو فیلسوف با شیوه خود ثابت کرده‌اند که این جهان، ممکن‌الوجود بالذات و واجب‌الوجود بالغیر است.

۲۱۷- وجه اختلاف یا اشتراک نظر هیوم و ابن‌سینا درباره درک اصل «علیت» در کدام گزینه به ترتیب به درستی بیان شده است؟

- ۱) هر دوی آنها، تأثیر و تأثر بین دو پدیده را موجب اعتقاد به اصل علیت می‌دانند.
- ۲) هر دوی آنها معتقدند که درک اصل علیت از طریق تجربه حسی، قابل درک و فهم نیست.
- ۳) ابن‌سینا، درک اصل علیت را امری عقلی می‌داند ولی هیوم آن را تجربی می‌داند.
- ۴) هیوم می‌خواهد از طریق توالی، اصل علیت را درک کند اما ابن‌سینا از طریق امور فطری.

۲۱۸- با توجه به دیدگاه فلاسفه اسلامی در مورد اصل علیت، نمی‌توان گفت:

- ۱) علیت یک اصل عقلی است و ریشه در اصل عدم اجتماع و ارتفاع نقیضین دارد.
- ۲) آنها نظرات مختلف و گاه متضادی درباره قبول اصل علیت توسط انسان ارائه کرده‌اند.
- ۳) علت‌ها، معلول‌های خود را از حالت امکانی خارج می‌کنند و وجود را برای آنها ضروری می‌نمایند.
- ۴) کسی که صرفاً تجربه‌گراست، نمی‌تواند تبیین قانع‌کننده‌ای از علیت ارائه کند.

۲۱۹- کدام عبارت دیدگاه فلاسفه مسلمان یا فلاسفه اروپایی را در باب «اصل علیت و اصل سنخیت» به درستی بیان می‌کند؟

- ۱) همه فیلسوفان اروپایی، اصل علیت و اصل سنخیت را تجربی می‌دانند.
- ۲) برخی از فلاسفه مسلمان، منشأ اصلی اعتقاد به اصل علیت و اصل سنخیت را ذهن انسان می‌دانند.
- ۳) از مسائل مهم فیلسوفان مسلمان، چگونگی درک انسان از اصل علیت و اصل سنخیت بوده است.
- ۴) فیلسوفان مسلمان متفق بوده‌اند که اصل سنخیت مانند اصل علیت یک اصل عقلی است، نه تجربی.

۲۲۰- راجع به معانی اتفاق و دیدگاه‌های مربوط به آن، کدام مورد صحیح نیست؟

- ۱) سه معنا از معانی اتفاق، دربر دارنده انکار سه اصل علیت، وجوب بخشی علت به معلول و اصل سنخیت علت و معلول است.
- ۲) نظر دموکریتوس هم اصل سنخیت را نفی می‌کند و هم غایتمندی میان پدیده‌ها را.
- ۳) معانی چهارگانه اتفاق، لوازمی دارد که درک درست این لوازم در تبیین بهتر جهان و شناخت هستی به ما کمک می‌کند.
- ۴) یکی از معانی اتفاق، بر مبنای قبول سه اصل علیت و اصل وجوب علی و معلولی و اصل سنخیت علت و معلول است.

۲۲۱- معنای چهارم اتفاق یعنی رخ دادن حادثه پیش‌بینی نشده، منجر به نفی اصل علیت و لوازم آن بنابراین دربر دارنده معنای است و در حقیقت، این معنای اتفاق به دانش انسان نسبت به امور برمی‌گردد، نه علیت در خارج.

- (۱) نمی‌شود - صحیح - نقص - انکار
 (۲) می‌شود - غلط - تکامل - اثبات
 (۳) نمی‌شود - غلط - تکامل - اثبات
 (۴) می‌شود - غلط - نقص - انکار

۲۲۲- بحث «خدا در فلسفه» را می‌توان:

- (۱) مربوط به معرفت‌شناسی دانست؛ زیرا از طریق آن می‌خواهیم، حدود معرفت بشری را روشن سازیم.
 (۲) فقط مربوط به یکی از فلسفه‌های مضاف، یعنی «فلسفه دین» قلمداد کنیم؛ زیرا که به مهم‌ترین موضوع همه ادیان می‌پردازد.
 (۳) مربوط به «وجودشناسی» دانست؛ زیرا یکی از مباحث مهم وجودشناسی، شناخت علة‌العلل یعنی واجب‌الوجود بالذات است.
 (۴) هم مربوط به «فلسفه دین» و هم مربوط به «معرفت‌شناسی» دانست؛ زیرا خدا یکی از موضوع‌های اصلی فلسفه است.

۲۲۳- برخی از توصیفات که از خدا می‌کند مانند شریف‌ترین موجود و محرک غیرممتحرک، با برخی توصیفات موجود در فرهنگ اسلامی سازگار است و معادل اصطلاح «ضرورتاً موجود» در فلسفه اسلامی همان است.

- (۱) ارسطو - واجب‌الوجود بالغير
 (۲) افلاطون - واجب‌الوجود بالذات
 (۳) افلاطون - واجب‌الوجود بالغير
 (۴) ارسطو - واجب‌الوجود بالذات
- ۲۲۴- بنا بر اندیشه کانت، کدام یک از موارد زیر ملاک تعیین مسئولیت‌پذیری و رعایت اخلاق به شمار می‌رود؟
- (۱) کسب فضیلت (۲) رأی اکثریت و نخبگان (۳) اختیار و اراده انسان (۴) وجدان

۲۲۵- کدام عبارت درست نیست؟

- (۱) تجربه‌گرایان، استدلال‌های عقلی عقل‌گرایان را مورد نقد قرار دادند و اکثر آن‌ها را رد کردند.
 (۲) افلاطون و ارسطو تلاش کردند تصویری عقلانی از خدایی که مجرد از عالم طبیعت و برترین است، ارائه دهند.
 (۳) خدا در فلسفه کانت، یک وجود عینی و واقعی نیست بلکه امری ذهنی است که بشر نیاز دارد آن را مفروض بگیرد.
 (۴) نمونه‌هایی از معناداری زندگی را می‌توان در رمان‌هایی مانند «طاعون» و «بیگانه» آلبر کامو پیدا کنیم.

۲۲۶- عبارت «اگر خدایی وجود نداشته باشد، آن وقت هر کاری مجاز است» از کیست و این بیان با مبانی اندیشه کدام فیلسوف سازگار است؟

- (۱) کاتینگهام - کانت (۲) داستایوفسکی - کانت (۳) داستایوفسکی - کاتینگهام (۴) کاتینگهام - داستایوفسکی

۲۲۷- نظر فلاسفه مسلمان درباره امکان استدلال عقلی بر وجود خدا، با دیدگاه کدام فیلسوف اروپایی هماهنگ است و با نظر کدام فیلسوفان تفاوت دارد؟ (به ترتیب)

- (۱) دکارت - کانت و ویلیام جیمز
 (۲) کانت - هیوم و ویلیام جیمز
 (۳) کانت - دکارت و ویلیام جیمز
 (۴) دکارت - عقل‌گرایانی چون کانت و ویلیام جیمز

۲۲۸- با توجه به دیدگاه برتراند راسل، برهان علیت بر اثبات وجود خدا، برهانی است و بنابراین وی درک از برهان فارابی داشته است؛ زیرا فارابی می‌گوید

- (۱) قوی - درستی - هر موجودی نیازمند علت است.
 (۲) سست - درستی - هر موجودی نیازمند علت است.
 (۳) سست - نادرستی - هر پدیده‌ای به علت نیاز دارد.
 (۴) قوی - نادرستی - هر پدیده‌ای به علت نیاز دارد.

۲۲۹- کدام مورد از نتایج و پیامدهای نظریه امکان فقری نیست؟

- (۱) موجودات این جهان وابسته به وجودی بی‌نیاز و غیروابسته هستند.
 (۲) جهان هستی یکپارچه نیاز و تعلق به ذات الهی است.
 (۳) اگر ذات الهی آنی پرتو عنایت خویش را بازگیرد، کل موجودات نابود می‌گردند.
 (۴) همه ماهیات اشیاء عین وابستگی و نیازمندی هستند.

۲۳۰- از نظر یک فیلسوف مسلمان نمی‌توان گفت:

- (۱) معناداری زندگی، نتیجه و ثمره اثبات عقلی وجود خداوند است.
 (۲) طرح مبحث معناداری حیات و فواید اعتقاد به خدا هم‌زمان با مبحث اثبات وجود خدا ممکن نیست.
 (۳) معناداری حیات، فرع بر اثبات وجود خدا است و بنابراین بدون اثبات وجود خدا، نمی‌توان از معناداری سخن گفت.
 (۴) معناداری حیات نمی‌تواند جایگزین اثبات وجود خدا قرار گیرد.

آزمون‌های سراسری گاج

گزینه‌درسدرا انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

دفترچه شماره ۳

آزمون شماره ۱۴

جمعه ۹۹/۱۰/۲۶

پاسخ‌های تشریحی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

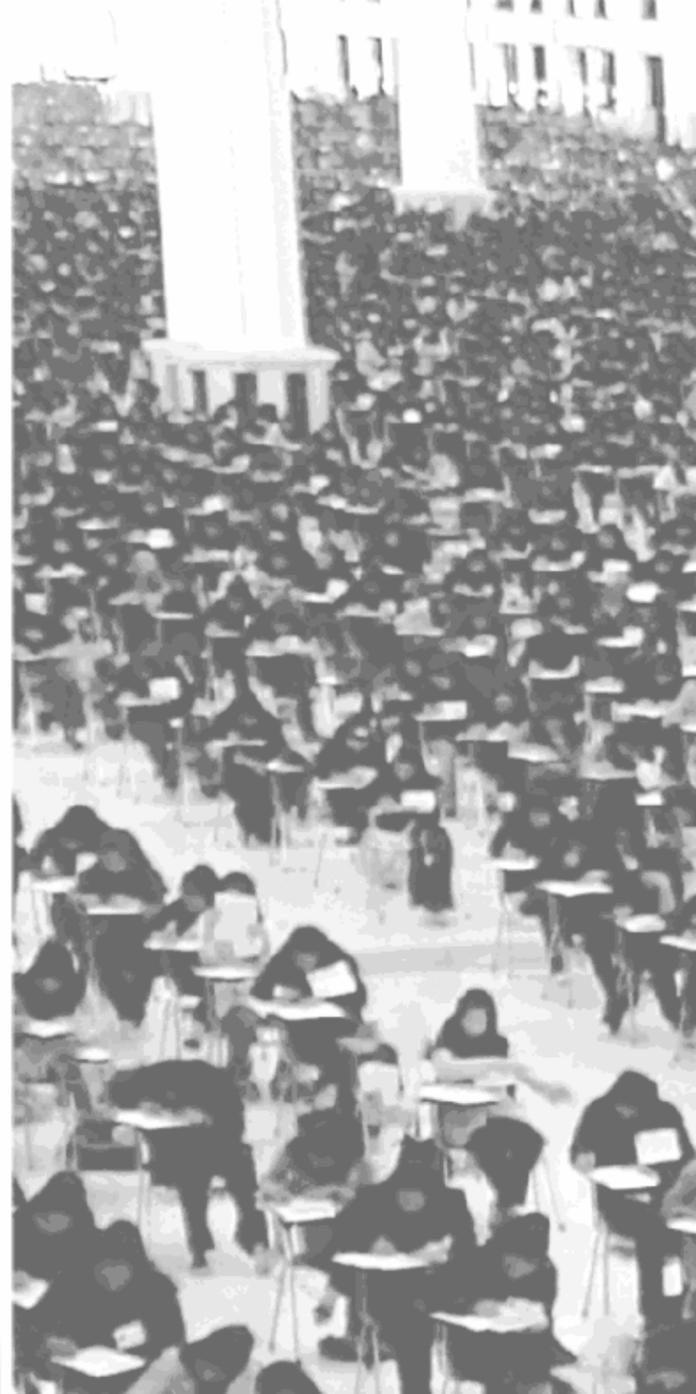
نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۲۳۰	مدت پاسخگویی: ۲۱۵ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی (عمومی)	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه
۵	ریاضی و آمار ۳	۲۰	۱۰۱	۱۲۰	۳۰ دقیقه
۶	علوم و فنون ادبی ۳	۲۰	۱۲۱	۱۴۰	۲۰ دقیقه
۷	زبان عربی (اختصاصی)	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰ دقیقه
۸	تاریخ ۳	۲۰	۱۵۱	۱۷۰	۲۰ دقیقه
۹	جغرافیا ۳	۲۰	۱۷۱	۱۹۰	۲۰ دقیقه
۱۰	جامعه‌شناسی ۳	۲۰	۱۹۱	۲۱۰	۲۰ دقیقه
۱۱	فلسفه ۲	۲۰	۲۱۱	۲۳۰	۲۰ دقیقه

آزمون‌های سراسر گاج

دروس	طراحان	ویراستاران علمی
فارسی	امیرنجات شجاعی	اسماعیل محمدزاده مسیح گرجی - مریم نوری‌نیا
زبان عربی	روح‌اله اصغری	حسام حاج مؤمن - شاهو مرادیان پریسا فیلو
دین و زندگی	مرتضی محسنی کبیر محمد رضایی بقا - محمد آقا صالح	بهاره سلیمی - عطیه خادمی
زبان انگلیسی	امید یعقوبی فرد - حسین طیبی	حسین طیبی - مریم پارسائیان
ریاضیات	محمد یگانه	ندا فرهختی - مریم ولی عابدینی مینا نظری
تاریخ	محمداسماعیل سلمان پور	سیده مریم میرقاسمی - فاطمه ساریخانی مریم پارسائیان - لیلا عباسی
جغرافیا	محسن مصلاهی	محمداسماعیل سلمان پور مریم پارسائیان - سیده مریم میرقاسمی زهرا فروغی هریس - لیلا عباسی
جامعه‌شناسی	مینا تاجیک	مریم پارسائیان - رقیه بژند مریم میرقاسمی - الهام رضایی
فلسفه	حیدر جلالی	مریم پارسائیان - نیما جواهری مریم جمشیدی

فروشگاه مرکزی گاج: تهران - خیابان انقلاب
نیش بازارچه کتاب

اطلاع رسا و ثبت نام ۰۲۱-۶۴۲۰

نشانی اینترنتی www.gaj.ir

سایت کنکور
Konkur.in

آماده‌سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرعتی

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری

برنامه‌ریزی و هماهنگی: مریم جمشیدی عینی - مینا نظری

بازبینی دفترچه: بهاره سلیمی - عطیه خادمی

ویراستاران فنی: سناز فلاخی - مروارید شاه‌حسینی - مریم پارسائیان - زهرا رجیبی

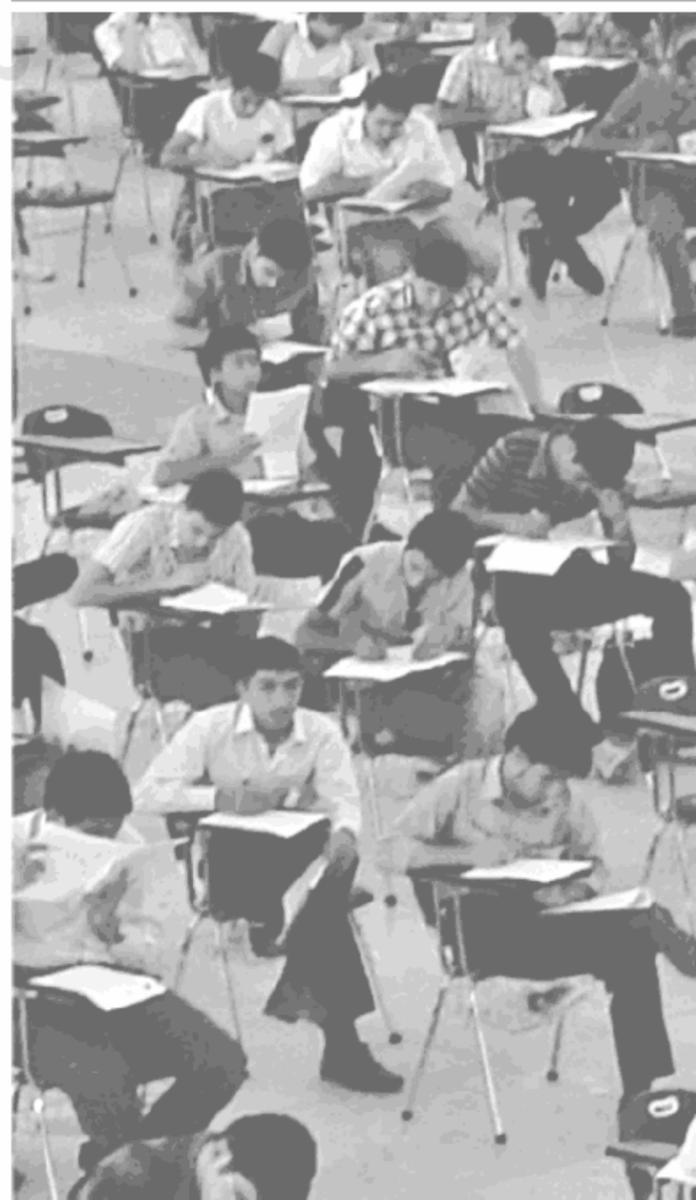
سرپرست واحد فنی: سعیده قاسمی

صفحه‌آرا: فرهاد عبدی

طراح شکل: فاطمه میناسرشت

حروف‌نگاران: پگاه روزبهانی - زهرا نظری‌زاد - مهناز کاظمی - ربابه الطافی - مینا عباسی

امور چاپ: علی مزرعتی

به نام خدا

حقوق دانش‌آموزان در آزمون‌های سراسری گاج

داوطلب گرامی؛ با سلام در اینجا شما را با بخشی از حقوق خود در آزمون‌های سراسری گاج آشنا می‌نمایم:

۱- اطلاعات شناسنامه‌ای و آموزشی شما مانند نام، نام خانوادگی، جنسیت و گروه آزمایشی بایستی به صورت صحیح در بالای پاسخ‌برگ درج شده باشد.

۲- آزمون‌های سراسری گاج باید راس ساعت اعلام شده در دفترچه، شروع و خاتمه یابد.

۳- محل برگزاری آزمون باید از لحاظ سرمایش و گرمایش، نور کافی، نظافت و سایر موارد در حد مطلوب و استاندارد باشد.

۴- سؤالات آزمون‌های سراسری گاج بایستی نزدیک‌ترین سؤالات به کنکور سراسری باشد و عاری از هرگونه اشکال علمی و تاییبی باشد.

۵- در هنگام برگزاری آزمون باید تغذیه رایگان دریافت نمایید.

۶- بعد از هر آزمون و به هنگام خروج از جلسه آزمون بایستی پاسخ‌نامه‌ی تشریحی هر آزمون را دریافت نمایید.

۷- کارنامه‌ی هر آزمون بایستی در همان روز آزمون به روش‌های ذیل تحویل شما گردد:

• مراجعه به سایت گاج به نشانی www.gaj.ir

• مراجعه به نمایندگی.

۸- خدمات مشاوره‌ای رایگانی که در طی ۱ مرحله آزمون (ویژه داوطلبان آزاد) ارائه می‌گردد شامل:

• برگزاری جلسه مشاوره حضوری به صورت انفرادی حداقل یکبار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.

• تماس تلفنی حداقل ۲ بار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.

• تماس تلفنی با اولیا حداقل یکبار در هر فاز [آزمون‌های سراسری گاج در چهار فاز تابستانه، ترم اول، ترم دوم و جامع برگزار می‌گردد].

• بررسی کارنامه آزمون توسط رابط تحصیلی در هر آزمون.

چنانچه در هر یک از موارد فوق کمبود و یا نقصی مشاهده نمودید لطفاً بلافاصله با تلفن ۰۲۱-۶۴۲۰ تماس حاصل نموده و مراتب را اطلاع دهید.

در گاج، بهترین صدا،

صدای دانش‌آموز است.

فارسی

۱ ۳ معنی درست واژه‌ها:

مَمّت: سپاس، سُکر، نیکویی

سامان: درخور، میسر، امکان

تلقی: دریافت، نگرش، تعبیر

ماورا: فراسو، آن‌سو، ماسوا، برتر

نشئه: حالت سرخوشی، کیفوری، سرمستی

۲ ۲ معنی درست واژه‌ها:

سریر: تخت پادشاهی، اورنگ

تریاق: پاد زهر، ضد زهر

گهر: اسب یا استری که به رنگ سرخ تیره است. (کُزند: اسبی که رنگ آن میان

زرد و بور باشد.)

۳ ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) خقار: می‌فروش

(۲) گرز: ویژگی نوعی مار سمی و خطرناک

(۴) تموز: ماه دهم از سال رومیان، تقریباً مطابق با تیرماه سال شمسی؛ ماهِ گرما

۴ ۳ املای درست واژه‌ها:

ثنا: ستایش، سپاس / صواب: درست، صحیح

۵ ۲ املای درست واژه‌ها:

قربت: نزدیکی / اسرار: جمع سر، رازها / مستور: پوشیده

۶ ۴ املای درست واژه: ظن: گمان

۷ ۴ بخارای من، ایل من: محمد بهمین بیگی

مثل درخت، در شب باران: محمدرضا شفیعی کدکنی (م. سرشک)

تذکرة الاولیا: عطار

قصه شیرین فرهاد: احمد عربلو

۸ ۱ جناس همسان (بیت «د»): زنگ (نام سرزمینی در آفریقا،

نماد سیاهی) و زنگ (اکسید آهن)

جناس ناهمسان (بیت «الف»): چنگ و سنگ

حسن تعلیل (بیت «ب»): شاعر دلیل روییدن گل‌ها را ریختن اشک و خون

جگر فرهاد بر زمین می‌داند.

استعاره (بیت «ج»): جان‌بخشی به ماه و شکر

تشبیه (بیت «ه»): تشبیه هر که [در میکده از پیر مغان خرقة گرفت] به قدح

۹ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مراعات نظیر: حسن، جمال

(۲) تلمیح: اشاره به آب حیوان و داستان‌هایی در این باره

(۳) تضاد: کفر ≠ ایمان

۱۰ ۴ کنایه: پای بیرون گذاشتن

ایهام تناسب: سودا: ۱- خیال (معنی درست) / ۲- سیاه (معنی نادرست) /

متناسب با «سینه‌خانه»

مجاز: سر مجاز از قصد و اندیشه

تشبیه: سینه‌خانه سودا (اضافه تشبیهی)

۱۱ ۴ بررسی آرایه‌ها:

کنایه: پرده‌سوزی و پرده‌داری کنایه از رسوا کردن / گریبان‌چاک بودن در این جا

کنایه از بی‌سامانی، آسیب‌دیدگی و رسوایی

حسن تعلیل: دلیل گریبان‌چاک بودن صبح، رسوا کردن و پرده‌سوزی شب است.

استعاره: جان‌بخشی به صبح

اسلوب معادله: پرده‌سوزی شب / صبح / گریبان‌چاک شدن = پرده دریدن / هر

که / عدوی پرده خویشت بودن

تضاد: شب ≠ صبح

۱۲ ۳ بررسی ابیات:

بیت اول: یاد چشم که (چه کسی) ← هسته + مضاف‌الیه + مضاف‌الیه

مضاف‌الیه

بیت دوم: غنچه هر که (کس) ← هسته + صفت مضاف‌الیه + مضاف‌الیه

بیت سوم: یک عمر تأمل ← صفت + ممیز + هسته

۱۳ ۴ بیت اول: چه دانی حال چشم (اضافی) من چو چشمت

(نهادی) نیست در چشمم (متممی)

که چشمم (نهادی) در غم چشمت (اضافی) چه خون از چشم (متممی) پلاید

نکته: «نیست» به معنی وجود ندارد است و اسنادی محسوب نمی‌شود.

بیت دوم: هر آن چشمی (نهادی) که می‌بیند به غیر از چشم (متممی) او

چشمی (مفعولی)

چو چشمش (نهادی) چشم (مفعولی) تو بیند ز چشمش (متممی) چشمه بگشاید

بیت سوم: از این مستی رهایی نیست جانم را خوشا روزی

که چشمت (نهادی) چشم سلمان (اضافی) را از این خمخانه بریاید

۱۴ ۴ ترکیب وصفی: این نهاد / نهاد ویران [۲ مورد]

ترکیب اضافی: نظر تو / مقام گنج / نهاد ... م [۳ مورد]

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ترکیب وصفی: بحر پر آشوب / هر که [۲ مورد]

ترکیب اضافی: بحر ... جهان / گوهر بینایی [۲ مورد]

(۲) ترکیب وصفی: هر که / آن صنم / این ره / این کار [۴ مورد]

ترکیب اضافی: هر که (کس) / سودای وصل / وصل ... صنم / سر ... کار [۴ مورد]

نکته: «را» در این بیت از نوع فک اضافه است و سبب تفکیک و جدایی

مضاف و مضاف‌الیه شده است. برای تشخیص نقش دستوری در این‌گونه موارد

باید جمله را بازگردانی کنیم: هر که را در سر ← در سر هر که

(۳) ترکیب وصفی: زلف عنبر بو / آتش گیرا [۲ مورد]

ترکیب اضافی: دست / جامت [۲ مورد]

۲۲ ۴ مفهوم گزینه (۴): خوشحالی بابت سخن گفتن درباره یار /

تأثیر شیرین سخنی

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: انگیزه باعث شیرین سخنی می‌شود.

۲۳ ۲ مفهوم گزینه (۲): دعوت به درویش‌نوازی

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: حتمی بودن مرگ

۲۴ ۲ مفهوم گزینه (۲): تقابل عشق و عقل

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: ناتوانی عقل در مقابل عشق

۲۵ ۲ مفهوم گزینه (۲): نکوهش ملامتگر بابت قضاوت نادرست

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: دشواری هجران و جدایی

۱۵ ۴ درد بیش و کم؛ بیش و کم در این‌جا صفت جانشین اسم

محسوب می‌شود. پس نقش اسم می‌پذیرد. درد بیش و کم
مضاف‌الیه

آسوده‌اند ← آسوده هستند (آسوده: مسند)

صفیر نی تصور می‌کنند [= می‌پندارند] (صفیر: مسند)

چه کسانی خواب‌آلوده هستند؟ سیه‌مستان (سیه‌مستان: نهاد)

۱۶ ۲ در گزینه (۲) فعل اسنادی نداریم تا مسند داشته باشیم.

«باشد» در «شسته باشد» فعل کمکی است و در اسنادی بودن یا نبودن
تأثیری ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ضایع کردیم = گردانیدیم (ضایع: مسند)

(۳) آن زلف را آشوب جان‌ها کرده‌ای = گردانیده‌ای (آشوب: مسند)

(۴) یاران آشنا را بیگانه می‌شماری (بیگانه: مسند)

۱۷ ۲ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۲): سخن، معرّف

شخصیت سخنگوست.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) عشق باعث کمال‌بخشی می‌شود.

(۳) بی‌تأثیر بودن اشعار و ناله‌های عاشق

(۴) توصیف شدت بی‌قراری عاشق

۱۸ ۳ مفهوم مشترک بیت‌های گزینه (۳): ضرورت شکر نعمت

مفهوم سایر ابیات:

الف) توصیه به طاعت و عبادت خدا و پرهیز از شیطان

ب) نفرین و نکوهش مخاطب

د) بی‌نیازی و استغنائی پروردگار

۱۹ ۳ مفهوم گزینه (۳): تأثیر شیرین سخنی

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: هر کسی لیاقت محرمیت عشق را ندارد.

۲۰ ۴ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۴): افشا شدن عشق

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) پیمان‌شکنی معشوق و رمیدگی عاشق از او

(۲) جفاکاری معشوق

(۳) تقاضای جلوه‌گری معشوق

۲۱ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): ضرورت بهره‌گیری از

راه‌نما در راه عشق

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) ترک تعلق توسط وارستگان

(۲) ابراز داشتن توانایی کاری که انجام داده نمی‌شود.

(۴) شکوه از آسمان بابت بی‌توجهی به عالی‌همتان

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «كَسَبَتْهُ يَدَاكَ: دستانت به دست آورده‌اند» کاملاً نادرست ترجمه شده است. «أبوا» مثنی است؛ به معنی «پدر و مادر» یا «پدران»، «اكتسب» باید به صورت «كسب کرده‌اند، به دست آورده‌اند» ترجمه شود.

(۲) «با» در «با دستانت خود» معادلی ندارد [در متن نیامده «بِيَدَيْكَ»] «اكتسب» درست ترجمه نشده است!

(۳) «به دنبال» ترجمه درستی از «تُرِيدِينَ» نیست، «الأفضل» بهتر است «نه بهترین»، «چیز» معادلی ندارد، «با دستانت» نادرست است، «أبواك» به معنی «پدر و مادرت» است.

۳۰ ۳ ترجمه کلمات مهم: يَغْدُ: به شمار می‌آید / مِنْ أَهْمِ الاختراعاتِ البشريَّةِ: از مهم‌ترین اختراعات بشری / التي: که / أفادتِ الإنسانِ كثيراً: به انسان بسیار سود رسانده است / سهَّلت: آسان ساخته است / له: برایش / أضعب الأعمالِ: سخت‌ترین کارها را / كخفر الأنفاقِ: مانند کندن تونل‌ها / شقَّ القنَّواتِ: شکافتن کانال‌ها

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «بشریة: بشری» و اشتباه ترجمه شده است، «يَعْدُ» ترجمه نشده است، «البشريَّة: بشری» نه «بشر»، «أضعب: سخت‌ترین» اسم تفضیل است.

(۲) «التي: که» نه «زیرا»، «له» در ترجمه لحاظ نشده است، عدم ترجمه «شکافتن».

(۴) «مِنْ: از» در «مِنْ أَهْمِ» ترجمه نشده است، «أفادتِ الإنسانِ: به انسان سود رسانده است» نه «انسان از آن سود برده است»، «سهَّلت: آسان ساخته است» یک فعل متعدی است، «بشریة: بشری»، «التي: که»

۳۱ ۳ ترجمه کلمات مهم: نُشِرَتْ: منتشر شد / في إحدى الصحفِ: در یکی از روزنامه‌ها / مقالةٌ: مقاله‌ای / اضطرت: مجبور ساخت / نوبل: نوبل را / ببناءً مؤسسيةً: به بنیان نهادن مؤسسه‌ای، بنیانی را بسازد / هدفها تشجيع الناسِ: که هدف آن تشویق کردن مردم است / على نشر السلام: به گسترش صلح / في العالمِ: در دنیا

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) دقت کنید واژه‌های «أخذ» و «إحدى» در حالت اضافه در ترجمه همیشه بعدشان «از» می‌آید: «یکی از ...». بنابراین «إحدى الصحفِ: یکی از روزنامه‌ها» نه «یک روزنامه‌ای»، «و» اضافی است، جمله وصفیه «اضطرت» باید با «که» ترجمه شود. «اضطرت: مجبور کرد» فعل معلوم است که به «مقالة» برمی‌گردد.

(۲) «به خاطر آن ... ناگزیر گشت» نادرست است؛ چون «اضطرت: مجبور ساخت» یک فعل معلوم است.

(۴) «إحدى الصحفِ: یکی از روزنامه‌ها»، «پیرامون نوبل» در عبارت نداریم، جمله وصفیه با «که» ترجمه نشده است. «اضطرت: ناگزیر کرد» نه «ناگزیر گشت» (اضطرت: ناگزیر گشت)

زبان عربی (عمومی)

■ مناسب‌ترین گزینه را در جواب برای ترجمه یا تعریب مشخص کن (۳۵ - ۳۶):

۲۶ ۲ ترجمه کلمات مهم: أَوْفُوا: وفا کنید [فعل امر، صیغه للمخاطبين] و در باب «إفعال» / بالعهد: به عهد، به پیمان / إن: زیرا، همانا / كان مسؤولاً: مورد بازخواست (سؤال) است [فعل «كان» اگر برای حکمی همیشگی به کار رود، معنای حال (است) می‌دهد].

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «أوفوا» فعل امر است نه ماضی، «كان» به صورت مضارع ترجمه می‌شود. (۳) ایرادات گزینه (۱) در این عبارت هم وجود دارد. (۴) «خود» اضافی است، «بر پیمان باشید» ترجمه دقیقی از فعل «أوفوا» نیست.

۲۷ ۳ نکته: یک اسلوب شرط وجود دارد که فعل‌های آن به صورت ماضی ترجمه می‌شود. در اسلوب شرط «لَوْ + فعل ماضی + ... + لَ + فعل ماضی» فعل‌ها به همان صورت ماضی ترجمه می‌شود و «لام» حرف تأکید به معنای «قطعاً، بی‌گمان» است.

بنابر نکته بالا، «لَوْ آمَنَ الإنسانُ ... لَتَجَنَّبَ ...»: اگر انسان ایمان می‌آورد ... قطعاً دوری می‌کرد» (رد گزینه‌های (۲) و (۴)) در گزینه (۱)، «باحثاً» که حال است، به صورت حال ترجمه نشده است و نادرست است. بنابراین این گزینه هم رد می‌شود. ضمناً دقت کنید «إنطوى: به هم پیچیده شده است» نه «نهفته شده است» (رد گزینه‌های (۱) و (۲)).

۲۸ ۳ ترجمه کلمات مهم: إنَّ الأمهات اللاتي: مادرانی که / لا يوجد اللبن: شیر وجود ندارد / في وجباتهنَّ الغذائية: در وعده‌های غذایی‌شان / قد يصاب: ممکن است (شاید) دچار شوند / صغارهنَّ: کودکانشان / بلین العظام: به نرمی استخوان [دقت کنید، هر چند «العظام» جمع است، اما به خاطر این‌که این بیماری در فارسی «نرمی استخوان» نامیده می‌شود، ناگزیر هستیم «العظام» را مفرد ترجمه کنیم].

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «چنانچه» معادلی در متن ندارد، «وجبات: وعده‌ها» جمع است نه مفرد، ترکیب «استخوان‌های کودکانشان ...» اشتباه ترجمه شده است. (۲) «وجبات» جمع است نه مفرد، «جایی» معادلی ندارد، حرف «قد» قبل از فعل مضارع که معنای «گاهی، شاید، ممکن است» می‌دهد، لحاظ نشده است. (۴) ترکیب «استخوان‌های فرزندانشان ...» اشتباه ترجمه شده است.

۲۹ ۴ ترجمه کلمات مهم: إن كنت تُريدین: اگر می‌خواهی / الفخر: افتخار کردن، افتخار کنی / بشيء: به چیزی / فالأفضل: بهتر است / أن تفخري: که افتخار کنی / بما كسبته يدك: به آنچه دستانت به دست آورده‌اند (يدك = يدان + ك) / لا ما: نه آنچه / اكتسبه أبواك: پدر و مادرت کسب کرده‌اند (أبواك - أبوان + ك)

۳۶ ۲ براساس متن:

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- (۱) از سوخت چنانچه نوعی دیگر جانشین آن شود، [دیگر] استفاده نمی‌شود! ((*)؛ چون هنوز هم از سوخت‌هایی مانند هیزم و ... استفاده می‌شود).
- (۲) می‌توان سوخت را به جامد، مایع و گاز تقسیم‌بندی کرد! ((✓)؛ مثلاً زغال سنگ جامد است و نفت مایع و گاز طبیعی هم به شکل گاز است).
- (۳) سوخت منبع هر انرژی‌ای در سطح زمین است! ((*)؛ خورشید منبع انرژی است).
- (۴) انرژی موجود در هیزم بیشتر از زغال سنگ است! ((*)؛ چون در آخر متن بیان شد که زغال سنگ میزان بالایی کربن دارد و دارای انرژی بیشتری است).

۳۷ ۴ در مورد سوخت [گزینه] نادرست را مشخص کن:

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- (۱) انرژی را تولید نمی‌کند مگر زمانی که با اکسیژن ترکیب شود! ((✓)؛ با توجه به ابتدای متن)
- (۲) هر چیزی که امکان سوختن دارد، سوخت است! ((✓)
- (۳) در آن انرژی‌هایی انباشته شده است که از خورشید می‌آید! ((✓)
- (۴) کربن از عناصر آن نیست! ((*)؛ چون در خط آخر اشاره شده است که کربن مهم‌ترین عنصر در مواد سوختی است).

۳۸ ۱ در مورد زغال سنگ [گزینه] درست را مشخص کن:

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- (۱) در قرن‌های اخیر استفاده از آن بیشتر از هیزم است! ((✓)؛ چون متن گفته است که از قرن شانزدهم جایگزین هیزم شده است و طبیعتاً استفاده از آن بیشتر است).
- (۲) مهم‌ترین انواع سوخت در عصر کنونی مان به حساب می‌آید! ((*)؛ در متن چنین چیزی گفته نشده است. دقت کنید در مورد کربن گفته است که مهم‌ترین عنصر در مواد سوختی است!)
- (۳) مردم در قرن ششم میلادی شروع به استفاده از آن کردند! ((*)؛ في القرن السادس عشر!)
- (۴) دارای بالاترین نسبت از کربن است! ((*)؛ در متن آمده است که درصد بالایی از کربن دارد، اما نگفته است که «بالاترین» درصد را دارد).

۳۹ ۴ [گزینه] نادرست را مشخص کن: از سوخت برای:

استفاده می‌شود:

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) تولید برق
 - (۲) روشنایی بخشیدن و گرما
 - (۳) به حرکت درآوردن ماشین‌ها (۴) شکار انرژی
- گزینه درست را در اعراب و تحلیل صرفی مشخص کن (۴۲ - ۴۰):

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

- (۱) «تَحْرَقُ» در صیغه «مفرد مؤنث غایب» است نه مذکر! فعل آن «أَحْرَقَ، يُحْرِقُ» است؛ بنابراین ثلاثی مزید است و در باب «إفعال»!
- (۳) مزید ثلاثی است و در باب «إفعال»؛ (أَحْرَقَ، يُحْرِقُ، إِحْرَاقُ) / «تَحْرَقُ» جمله وصفیه است برای اسم نكرة «مادّة»!
- (۴) «تَحْرَقُ» مجهول است نه معلوم / طبیعتاً نباید سخن از فاعل آورده شود: فعل و مع نائب فاعله ...

۳۲ ۱ ترجمه کلمات مهم: جاء فصل الربيع: فصل بهار آمد، فصل

بهار فرا رسید / فبدأت الأشجار تلبس: درختان شروع به پوشیدن کردند / ملابس خضراء: لباس‌هایی سبز / بعد سبات: پس از خوابی / دام سبتة أشهر: که شش ماه طول کشید، که شش ماه به طول انجامید

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- (۲) «بدأت تلبس»: شروع به پوشیدن کردند
- (۳) «جاء» ماضی است نه مضارع، «دام»: طول کشید، به طول انجامید» باید به همان صورت فعلی ترجمه شود، «بدأت تلبس» ماضی است.
- (۴) عدم ترجمه «و»، «با آمدن» ترجمه کاملاً نادرستی است. فعل «بدأت تلبس» ترجمه نشده است.

۳۳ ۱ «يُقْبَلُونَ عَلَى ... : روی می‌آورند به ...» مضارع است. «الناس: مردمان را» معرفه است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) دو اشتباه وجود دارد: ۱- «كانَ + فعل مضارع» معادل ماضی استمراری است: خداحافظی می‌کرد. ۲- «با كَيْفَةً» با توجه به مؤنث بودن حال است برای «أخت» نه «أخ»!
- (۲) «وَأَقْبَلِينَ» حال است و باید به صورت حال ترجمه شود نه «چون»!؛ با اعتماد به نفس!
- (۴) دو ایراد در این گزینه است: ۱- «مُعَلَّمِي: معلمان» جمع مذکر سالم است. ۲- «احتراماً: برای احترام گذاشتن» حال نیست.

۳۵ ۴ «قَدْ نَهَانَا: ما را نهی کرده است» ماضی نقلی است و ساختارش

باید به صورت «قَدْ + فعل ماضی» باشد (رد گزینه‌های (۱) و (۲))، در گزینه (۳) فعل به صورت مجهول آمده است و نادرست است، «زیرا: لِأَنَّ» (رد سایر گزینه‌ها)، در گزینه‌های (۱) و (۲)؛ «خشم» به صورت ضمیر آمده و نادرست است. ■■ متن زیر را با دقت بخوان سپس متناسب با آن به سوالات زیر پاسخ بده (۴۲ - ۳۶):

سوخت اسمی است که اطلاق می‌شود بر هر ماده‌ای که برای تولید کردن نور، گرما و نیرو سوزانده می‌شود و این عملیات زمانی صورت می‌گیرد که برای تولید انرژی در قالب گرما و نور، اکسیژن با سوخت ترکیب شود. و انرژی‌ای که در سوخت است از خورشید می‌آید. و گیاهانی که از آن‌ها سوخت می‌آید، انرژی را از نور خورشید می‌گیرند (شکار می‌کنند) و آن را برای ساخت بافت‌های خود به کار می‌برند!

هر چیزی که می‌سوزد، سوخت است و گروه‌های مختلفی از آن (سوخت) وجود دارد که رایج‌ترین آن‌ها هیزم، زغال سنگ، گاز طبیعی و نفت است. و اولین سوختی که انسان آن را به کار گرفت، هیزم است، به جهت وجود آن در هر مکانی و قیمت ارزان آن. و بعدها انواع دیگری از سوخت پدید آمد، از جمله نفت که از دل زمین بیرون می‌زد و مورد استفاده قرار می‌گرفت. سپس در قرن شانزدهم، زغال سنگ شروع به جانشین شدن هیزم کرد و آن دربردارنده درصدی بالا از کربن است که مهم‌ترین عنصر در انواع سوخت به شمار می‌آید.

۴۸ ۲ «أَنَّ» به عنوان ادات ربط درست است نه «إِنَّ». در وسط

جمله به عنوان ربط از «أَنَّ» استفاده می‌شود.

۴۹ ۱ «قائداً» خبر «يُصْبِحُ» است و منصوب. در این گزینه حال نداریم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) «مؤمنين» حال است.

(۳) «هادئات» حال است.

(۴) «متحدین» حال است.

۵۰ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ذوالحال باید معرفه باشد نه نکره. «مزارعين مشغولين» یک ترکیب وصفی است نه ترکیب حال!

(۲) حال یک جمله اسمیه است، متشکل از مبتدا و خبر که خبر در آن مرفوع است؛ بنابراین باید می‌گفت: و هم مشغولون!

(۳) حال اگر جمله اسمیه باشد، حتماً باید اولش «واو» حالتیه بیاید.

۴۱ ۲ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

(۱) «يَحْتَوِي» در باب «افتعال» است: «اِحْتَوَى» و «يَحْتَوِي»؛ پس حروف

زائدش «ا و ت» است. («تاء» اول فعل مضارع، حرف مضارعه است نه زائد!)

(۳) «يَحْتَوِي» معلوم است نه مجهول

(۴) حروف اصلی آن «ح و ی» است.

۴۲ ۱ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

(۲) «الطاقة: انرژی» اسم فاعل نیست؛ و وزن «فاعل» ندارد.

(۳) «الطاقات» جمع مؤنث سالم است نه جمع مکسر.

(۴) «الطاقة» اسم فاعل نیست؛ و خبر آن «تأتي» است.

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سوالات زیر مشخص کن (۴۳ - ۵۰):

۴۳ ۳ دقت کنید: «مُخْتَلِطٌ» درست است؛ چون اسم فاعل است.

۴۴ ۴ «الإعمار: آبادانی» درست است، نه «الأعمار: عمرها»!

ترجمه: نوبل می‌خواست که دینامیت تنها در زمینه آبادانی (الإعمار) استفاده شود.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) این آب‌ها غیر قابل نوشیدن است، پس از آن ننوشید!

(۲) انسان‌های موفق کسانی هستند که راهشان را به سوی موفقیت می‌شکافند!

(۳) گاهی انسان دچار نومییدی می‌شود اگر دیگران او را درک نکنند!

۴۵ ۱ «مَدْخُلٌ: ورودی» و «مَخْرُجٌ: خروجی» متضاد هستند.

دقت کنید: در گزینه (۳)، «سَهَّلَتْ: آسان کرده‌اند» نمی‌تواند با «الصعوبة:

سخت» متضاد باشد؛ چون یکی فعل و دیگری اسم است!

۴۶ ۴ دقت کنید: واژه «الَّذِينَ» جمع مذکر سالم نیست!

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «الأعلون» جمع مذکر سالم است.

(۲) «المُحْسِنِينَ» جمع مذکر سالم است.

(۳) «النبیین» جمع مذکر سالم است.

جمع مذکر سالم دارای این ساختار است: «اسم مفرد + وَنَ یا يِنَ». پس اگر

علامت جمع مذکر سالم را از یک واژه برداریم و به مفرد آن برسیم، طبیعتاً

جمع مذکر سالم است و در غیر این صورت جمع مذکر سالم نیست.

۴۷ ۲ بررسی و ترجمه گزینه‌ها:

(۱) «لا» نافی است.

ترجمه: نمی‌توانم قدم بزنم، پس باید اتومبیل سوار شویم.

(۲) اولین «لا» نهی است و دومین «لا»، نفی جنس.

ترجمه: ناراحت مباش، زیرا در این دنیا هیچ دردی برای همیشه باقی نمی‌ماند!

(۳) «لا» ناهیه است.

ترجمه: ای مؤمنان، از دشمنانتان نه‌راسید!

(۴) «لا» نافی است.

ترجمه: عاقلان به خدایان مشرکان ناسزا نمی‌گویند!

دین و زندگی

۵۱ ۲ عادت و تکرار گناهان صغیره زمینه‌ساز رفتن انسان به سمت گناهان کبیره (بزرگ) است و قرآن کریم می‌فرماید: «إِنَّ الَّذِينَ يَجْتَوُونَ أَنْ تَشِيْعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ ...: بی‌گمان کسانی که دوست دارند کارهای بسیار زشت در میان مؤمنان شایع شود، در دنیا و آخرت عذابی دردناک دارند».

۵۲ ۳ رسول خدا (ص) از همان آغاز رسالت خود، از مشرکان می‌خواست با گفتن جمله «لا اله الا الله» دست از شرک و بت‌پرستی بردارند و به خدای یگانه ایمان آورند، با گفتن این عبارت تمام احکام و حقوق اسلامی فرد به رسمیت شناخته می‌شود و دفاع از حقوق وی بر دیگر مسلمانان واجب می‌گردد و در زمره برادران و خواهران دینی قرار می‌گیرد، بنابراین جمله «لا اله الا الله» فقط یک شعار نیست بلکه التزام (پایبندی) به آن همه زندگی فرد مسلمان را در رابطه با خدا، خویشتن، خانواده، اجتماع و دیگر مخلوقات تغییر می‌دهد.

۵۳ ۱ نوعی از دیدن وجود دارد که نه تنها امکان‌پذیر است، بلکه از برترین هدف‌های زندگی است و هر کس باید برای رسیدن به چنین دیدنی تلاش کند. این مرتبه، دیدن به وسیله «قلب» و ملاقات با خداست. رؤیت خداوند با چشم مادی، چه در دنیا و چه در آخرت غیرممکن است. بیت «به بینندگان آفریننده را / نبینی، مرنجان دو بیننده را» به ناتوانی چشم در رؤیت خدا اشاره دارد که با عبارت «لا تُدْرِكُهُ الْاَبْصَارُ» مرتبط است.

۵۴ ۱ براساس آیه ۱۱ سوره حج: «وَمِنَ النَّاسِ مَن يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةَ ذَلِكَ هُوَ الْخَسِرَانُ الْمُبِينُ: از مردم کسی هست که خدا را بر یک جانب و کناره‌ای [تنها به زبان و هنگام وسعت و آسودگی] عبادت و بندگی می‌کند، پس اگر خیری به او رسد، دلش به آن آرام می‌گیرد و اگر بلایی به او رسد، از خدا رویگردان می‌شود. او در دنیا و آخرت [هر دو] زیان می‌بیند، این همان زیان آشکار است»، زیان‌کار دنیا و آخرت «مَن يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ» در صورت مواجهه با بلایا «انْقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِ: رویگردان از خدا» می‌شود.

۵۵ ۳ واژه «رب» در قرآن کریم از اهمیت فراوانی برخوردار است و بعد از واژه «الله»، بیشترین فراوانی را در میان اسمای الهی دارد. پس بیشترین تکرار اسمای الهی در قرآن کریم، مربوط به کلمه «الله» است. انسان با طی مراتب بندگی می‌تواند به اذن خداوند به مقام داشتن کرامات و عنایات به مخلوقات برسد. برای قبول توحید در ربوبیت ضرورتی ندارد که هرگونه اثر را از اشیا و یا انسان‌ها سلب کنیم. می‌توان با قبول اثر مخلوقات، این اثر را از خداوند بدانیم، نه مستقل و بی‌نیاز از خداوند.

۵۶ ۳ هر کدام از ما خودمان را مسئول کارهای خود می‌دانیم، به همین جهت آثار و عواقب عمل خود را می‌پذیریم و اگر به کسی زیان رسانده‌ایم آن را جبران می‌کنیم، عهدها (عهود) و پیمان‌ها نیز بر همین اساس استوارند، بنابراین، اگر کسی پیمان‌شکنی کند و مسئولیتش را انجام ندهد خود را مستحق مجازات می‌داند (مسئولیت‌پذیری) مولوی در این باره می‌فرماید: «هیچ گویی سنگ را فردا بیا / ورنه نیایی من دهم بد را سزا؟»
هیچ عاقل مر کلوخی را زند؟ / هیچ با سنگی عتابی کس کند؟»

۵۷ ۲ در اصطلاح دینی، توفیق به معنای آسان نمودن است یعنی حرکت یا سعی و تلاشی که انسان از خود نشان می‌دهد، خداوند نیز شرایط و اسباب را چنان فراهم می‌سازد که وی بتواند آسان‌تر به مقصد برسد. در کسب توفیق الهی، عوامل درونی هم نقش تعیین‌کننده دارد، برای مثال دو نفر با هم آیاتی از قرآن را از رسول اکرم می‌شنیدند، اما این آیات ایمان یکی را تقویت می‌کرد ولی بر لجاجت و کفر دیگری می‌افزود.

۵۸ ۳ آیه شریفه «إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَ رَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ: به راستی خدای یکتا پروردگار من و پروردگار شماست، پس او را بپرستید که راه درست همین است»، به عبادت و بندگی خدا اشاره دارد.

۵۹ ۴ عبارت قرآنی «وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْضُورًا: و عطای پروردگارت [از کسی] منع نشده است.» مؤید «امداد عام الهی» است.
عبارت قرآنی «... فَلَا يَجْزِي إِلَّا مِثْلَهَا وَ هُمْ لَا يَظْلَمُونَ: جز به اندازه آن کیفر نمی‌شود و بر آنان ستم نمی‌شود» اشاره به «سنت سبقت رحمت بر غضب» دارد.
عبارت قرآنی «... وَلَكِنْ كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ: ولی تکذیب کردند، پس آنان را گرفتار ساختیم به [کیفر] آنچه مرتکب می‌شدند» به سنت «تأثیر اعمال انسان در زندگی او» اشاره دارد.

۶۰ ۳ آیه شریفه «يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ: هر آنچه در آسمان‌ها و زمین است، پیوسته از او درخواست می‌کند. او همواره دست‌اندرکار امری است.» یعنی اوست که جهان را اداره (مدیریت) می‌کند و آن را به سوی مقصدی معین هدایت می‌کند و به پیش می‌برد که مؤید توحید در ربوبیت است.

۶۱ ۳ با توجه به کلید واژه «أَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ» در این آیه شریفه، همه مخلوقات، از جمله انسان در وجود و هستی خود نیازمند خداوند هستند.

۶۲ ۲ عوامل بیرونی و محیطی، فقط در حد وسوسه و تحریک نقش دارند و این، خود انسان است که سرنوشت شقاوت‌بار خود را رقم می‌زند و آینده خود را تباه می‌سازد. پس انسان گنه‌کار در گرو عمل خویش است. این مفهوم به سنت تأثیر اعمال انسان در زندگی او اشاره دارد که روشن‌گر آیه «وَ لَكِنْ كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ» می‌باشد.

۶۳ ۳ رسیدن به درجاتی از بصیرت و روشن‌بینی و تشخیص حق و باطل از ثمرات و میوه‌های درخت اخلاص است و نه از راه‌های تقویت اخلاص. (نادرستی مورد الف))

دوری از گناهان و سعی و تلاش برای انجام واجبات دینی از راه‌های تقویت اخلاص است نه از ثمرات درخت اخلاص (نادرستی مورد ب))
موارد (ج) و (د) هر دو صحیح هستند.

۶۴ ۳ مخلوقات جهان از آن جهت که با فرمان و حکم و اراده الهی ایجاد می‌شوند به قضای الهی وابسته هستند یعنی اجرا و پیاده‌کردن به اراده خداست.
دقت کنید: مخلوقات جهان، از آن جهت که خدای متعال با علم خود، اندازه، حد و ویژگی، موقعیت مکانی و زمانی آن‌ها را تعیین می‌کند، مقدر به تقدیر الهی هستند یعنی نقشه جهان با همه موجودات و ریزه‌کاری‌ها و ویژگی‌ها و قانون‌هایش از آن خداست و از علم خداست.

۷۱ ۳ همه موارد صحیح هستند به جز مورد (الف) زیرا انجام عمل از جهت کمیت و کیفیت، زمان و مکان و شیوه، همان حسن فعلی است نه حسن فاعلی.

۷۲ ۲ برخی افراد منافع و تجارتشان در گسترش و افراط در تمایلات مادی است و به دنبال حریص تر شدن مردم هستند. قرآن کریم درباره این افراد می‌فرماید: «و یرید الذین يتبعون الشَّهَوَاتِ أَنْ تَمِيلُوا مِيلًا عَظِيمًا»، اگر کسی دل به هوای نفس (بت درون) سپرده و او را معبود خود قرار دهد و اوامرش را به فرمان‌های خداوند ترجیح دهد، چنین شخصی گرفتار شرک عملی در بعد فردی شده است.

۷۳ ۱ خداوند متعال، قدرت اختیار و اراده را به ما عطا کرده و از ما خواسته است با استفاده از آن، برای زندگی خود برنامه‌ریزی کنیم و به قله‌های کمال برسیم و تا آنجا پیش برویم که جز خداوند، کسی عظمت آن را نمی‌داند. قوانین خداوند که حاکم بر نظام هستی است، زمینه‌ساز شکوفایی اختیار و بستری برای بهره‌مندی انسان از آن است.

۷۴ ۱ علم انسان می‌تواند پایان یک فرایند را پیش‌بینی کند؛ اما علم خداوند علاوه بر آن، به سلسله تصمیم‌ها و عوامل دیگر مؤثر در آن فرایند نیز متعلق است.

در حقیقت علم خداوند، پیش‌بینی صرف درباره نتیجه نیست، بلکه خداوند با شناخت کامل و دقیقی که از مخلوقات خود دارد، می‌داند که این فرد با انتخاب خودش، چه مسیری را در پیش می‌گیرد.

۷۵ ۳ یکی از راه‌های تقویت (قوام‌بخش) اخلاص، راز و نیاز با خداوند (نیایش) و کمک خواستن از او است، نیایش و عرض نیاز به پیشگاه خداوند و یاری جستن از او برای رسیدن به اخلاص، غفلت از خداوند را کم می‌کند، محبت او را در قلب تقویت می‌سازد و انسان را از کمک‌های الهی بهره‌مند می‌کند.

۶۵ ۴ عبارت قرآنی «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا: و کسانی که در راه ما مجاهدت کنند» با مصراع «همچو سلمان در مسلمانی بکوش» و عبارت قرآنی «لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا: به یقین آن‌ها را به راه‌های خود هدایت می‌کنیم» با مصراع «ای مسلمان تا که سلامت کنند» تناسب دارد.

۶۶ ۱ اگر کسی دل به هوای نفس (بت درون) سپرده و او را معبود خود قرار دهد و اوامرش را به فرمان‌های خداوند ترجیح دهد یا در پی کسب رضایت قدرت‌های مادی و طاغوت‌ها (بت‌های بیرون) برآید چنین شخصی گرفتار شرک عملی شده است: «أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكَيْلًا: آیا دیدی آن کسی را که هوای نفس خود را معبود خود گرفت، آیا تو ضامن او می‌باشی [و به دفاع از او برمی‌خیزی]؟»، این همان محور و روح غیردینی است و میان بعد فردی و بعد اجتماعی توحید رابطه متقابل وجود دارد نه تقابل، چون معنای تقابل، تضاد و مخالف یکدیگر است.

۶۷ ۳ تمام گزینه‌ها اشاره به توحید در ربوبیت دارند. به جز گزینه (۳) شرک در ربوبیت عبارت است از اعتقاد به این‌که علاوه بر خداوند و در کنار او (در عرض او نه طول او) دیگری نیز هستند که تدبیر امور موجودات را برعهده دارند. اگر کسی در کنار ربوبیت الهی، برای خود یا سایر مخلوقات حسابی جداگانه باز کند و گمان کند که کسی می‌تواند مستقل از خداوند امور را تدبیر کند گرفتار شرک شده است.

۶۸ ۲ بیت «خشک ابری که بود ز آب تهی ...» درباره مقدمه دوم نیازمندی جهان به خدا در پیدایش است.

• سرچشمه بندگی و عبودیت الهی آگاهی و افزایش خودشناسی است.
• این‌که انسان بتواند با هر چیزی خدا را ببیند، معرفتی عمیق و والاست که در نگاه نخست مشکل به نظر می‌آید.

۶۹ ۲ با توجه به آیه شریفه «يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ...» جهان و همه مخلوقات هر لحظه و پیوسته محتاج خداوند متعال هستند و این احتیاج همیشگی و دائمی و در هر «آن» است و این نیاز هیچ‌گاه قطع یا کم نمی‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) همه مخلوقات نه فقط انسان‌ها

(۳) فیض‌بخشی خداوند به مخلوقات وابسته به درخواست پیوسته آنان از خداوند نیست.

(۴) خداوند همواره دست‌اندر کار امور مخلوقات است و مشروط به مطالبه دائمی آنان نیست.

۷۰ ۳ از نظر انسان موحد هیچ حادثه‌ای در عالم بی‌حکمت نیست گرچه حکمت آن را نداند. از همین رو موحد واقعی همواره انسانی امیدوار است و در مقابل سختی‌ها و مشکلات صبور و استوار است و آن‌ها را زمینه موفقیت‌های آینده‌اش قرار می‌دهد، باور دارد که دشواری‌های زندگی نشانه بی‌مهری خداوند نیست، بلکه بستری برای رشد و شکوفایی اوست. انسان موحد، چون زندگی خود را براساس رضایت خداوند تنظیم کرده و پیرو فرمان‌های اوست شخصیتی ثابت و پایدار دارد و برخوردار از آرامش روحی است.

زبان انگلیسی

۷۶ | ۲

بعد از مرور کردن کل کاتالوگ‌ها، که از بیش از ۱۰ فروشگاه جمع‌آوری کرده بودم، نهایتاً به اولین کاغذ دیواری [که] انتخاب کرده بودم، برگشتم.

توضیح: مرجع ضمیر موصولی در جای خالی اول "all the catalogs" (کل کاتالوگ‌ها) غیرانسان است و از طرفی پس از جای خالی فاعل آمده است. پس به ضمیر موصولی مفعولی برای غیرانسان (which یا that) نیاز داریم. دقت داشته باشید که قبل از این ضمیر موصولی مفعولی ویرگول آمده و اطلاعات ارائه‌شده مرجع ضمیر را محدود نمی‌کند، بنابراین این ضمیر موصولی قابل حذف نیست (رد گزینه‌های (۳) و (۴)).

از سوی دیگر، مرجع ضمیر موصولی در جای خالی دوم غیرانسان (the first wallpaper) است و پس از جای خالی هم فاعل قرار دارد، پس به ضمیر موصولی مفعولی برای غیرانسان نیاز داریم که می‌تواند "which" یا "that" باشد. اما دقت کنید که در این جا پیش از جای خالی ویرگولی نیامده و از طرفی عبارت پس از جای خالی مرجع ضمیر موصولی را محدود می‌کند، بنابراین در این جا می‌توان ضمیر موصولی را حذف کرد و با توجه به این که "what" ضمیر موصولی نیست (رد گزینه (۱)) تنها گزینه (۲) می‌تواند صحیح باشد.

۷۷ | ۲

یکی دو سال قبل، تمام روزنامه‌های قرن گذشته در کتابخانه‌ای مجازی جمع‌آوری شدند که اکنون برای عموم دردسترس است.

توضیح: فعل "collect" (جمع‌آوری کردن) در این جا فعلی متعدی است و از آن جا که مفعول آن (all of the newspapers ...) پیش از جای خالی آمده، به این فعل در ساختار مجهول نیاز داریم (رد گزینه‌های (۱) و (۳)). از طرفی دقت کنید که عبارت "A couple of years ago" زمان رخ دادن این فعل را نشان می‌دهد و وقتی زمان رخ دادن فعلی در گذشته مشخص باشد نمی‌توانیم از زمان حال کامل استفاده کنیم (رد گزینه‌های (۲) و (۴)).

۷۸ | ۱

او هیچ وقت سروقت نیست و همیشه برنامه‌های ما را خراب می‌کند، بنابراین پیشنهاد می‌دهم به این پروژه دعوتش نکنیم.

(۲) اما، ولی

(۱) بنابراین

(۴) اگر؛ آیا

(۳) یا

توضیح: در این سؤال با جمله‌ای مرکب مواجهیم. یعنی جمله‌ای متشکل از دو بخش همپایه که به وسیله حرف ربطی همپایه‌ساز (and, so, or, ...) به هم مرتبط شده‌اند. در این جملات، چنانچه بخش دوم جمله پیامد بخش نخست باشد، می‌توانیم از حرف ربط "so" (بنابراین، پس) استفاده کنیم. در این جا هم سروقت نبودن فرد مورد اشاره باعث شده تا گوینده پیشنهاد کنار گذاشتن او را بدهد، پس بخش دوم نتیجه بخش اول جمله است.

۷۹ | ۴

فکر نمی‌کنم ایده خوبی باشد که شغلم را رها کنم و کسب‌وکار

خودم را راه بیندازم. من برای این رؤیاها خیلی پیرم، مگر نه؟

توضیح: مشخص است که در این سؤال با پرسش تأییدی مواجهیم. برای تشکیل پرسش تأییدی باید فعل کمکی متناسب با فعل اصلی جمله را به صورت معکوس به کار ببریم و پس از آن ضمیر مناسب را بیاوریم. در این جا فعل و فاعل اصلی جمله "I am" است و اگر بخواهیم طبق این قاعده عمل کنیم به چیزی شبیه "am I not?" یا "amn't I?" می‌رسیم. ولی باید توجه داشت که این قاعده کلی استثنائاتی دارد که یکی از این موارد همین "I am" است که پرسش تأییدی آن "aren't I" است (درستی گزینه (۴)).

۸۰ | ۲

همسرم مشغول استفاده از اینترنت بوده تا برخی دستورالعمل‌های

پخت فوق‌العاده را از فرهنگ‌هایی در سراسر جهان گردآوری کند.

(۱) به شمار آوردن، تلقی کردن؛ رعایت کردن

(۲) گردآوری کردن، تألیف کردن، جمع کردن

(۳) فرض کردن؛ در نظر گرفتن؛ فکر کردن

(۴) تمام کردن، کامل کردن، به پایان رساندن

۸۱ | ۴

[سازمان] ملل متحد در اقدامی برای بازگرداندن نظم، نیروهای

حافظ صلح را به منطقه فرستاده است.

(۲) احترام، ادب

(۱) موفقیت، پیروزی

(۴) کوشش، تلاش، اقدام

(۳) ایده، نظر

۸۲ | ۲

کارگزار سفر قویاً پیشنهاد داد که در روز شکرگزاری سفر نکنیم

تا زمان شلوغی اجتناب کنیم.

(۱) ترکیب کردن، آمیختن

(۲) پیشنهاد دادن، توصیه کردن

(۳) [خبر، گزارش] تصدیق کردن، تأیید کردن

(۴) تکرار کردن؛ دوباره انجام دادن

۸۳ | ۴

موفقیت یا شکست در آموختن یک زبان با آنچه تو خودت

پای این فرایند می‌گذاری، تعیین می‌شود.

(۱) [سخن] روانی، فصاحت

(۲) تجربه؛ مهارت؛ کارآزمودگی

(۳) علاقه، دلبستگی؛ اهمیت؛ نفع

(۴) شکست، ناکامی

۸۴ | ۱

ژوئیوس یک بار اظهار داشت که هر قدر توسط مرتبه یا دارایی

متمایز [باشیم]، در حقوق آزادی همگی برابریم.

(۱) سرشناس؛ برجسته؛ متمایز، متفاوت

(۲) بینابینی، میانی؛ متوسط

(۳) متعهد، دلسوز؛ مشتاق

(۴) مؤثر، تأثیرگذار

جمله فقط شامل فعلی *ing* دار است و ساختاری همپایه با بخش اول جمله نمی‌سازد.

(۳) عبارت "every now and then" (هر از گاهی، هر از چندگاه) یک عبارت اصطلاحی است و باید بدون کم و زیاد به همین شکل استفاده شود.

(۴) با توجه به ضمیر موصولی "which" در میانه این گزینه ترجمه کلی آن به این صورت است: «و ضربان‌های قلب که فقط هر از گاهی رخ می‌دهد.» مشخص است که این عبارت ناقص است و شامل فاعل (*the heartbeats*) و یک بند موصولی است که توضیحی در مورد آن داده ولی بعد از آن فعلی نیامده تا جمله را کامل کند.

۹۱ ۳

- (۱) بالای، بر فراز
(۲) پشت، عقب
(۳) زیر، پایین
(۴) در طول، در حین

۹۲ ۴

- (۱) احتمالی، بالقوه
(۲) فزاینده، رو به افزایش
(۳) صمیمی، نزدیک؛ خصوصی
(۴) اضافه، زیادی

وزارت دادگستری ایالات متحده [روز] سه‌شنبه اقدام حقوقی علیه گوگل برای شیوه‌های کسب‌وکارش را اعلام کرد. [وزارت دادگستری] بیان داشت این شرکت از قدرت بازاریش بر جست‌وجو و تبلیغات اینترنتی استفاده کرده تا رقابت را محدود کند و به کاربران صدمه برساند.

این پرونده نشانگر قابل توجه‌ترین اقدام حقوقی ضدانحصار دولت از زمان پرونده‌اش علیه مایکروسافت بیش از ۲۰ سال قبل است. دولت ایالات متحده پرونده علیه گوگل را در حالی آغاز کرد [که] تحقیقاتش درباره شرکت‌های عمده فناوری دیگر را ادامه می‌دهد. آن شرکت‌ها شامل آبل، آمازون و فیسبوک می‌شوند.

دولت گوگل را «دربان اینترنت» نامید. [دولت] گفت گوگل قدرتش را با استفاده از شیوه‌هایی «که برای رقابت مضر هستند» حفظ کرده است.

این شیوه‌ها شامل پرداختن میلیاردها دلار به شرکت‌هایی مانند آبل، سامسونگ و تی-موبایل است تا گوگل را موتور جست‌وجوی پیش‌فرض بر روی دستگاه‌های تلفن همراه و مرورگرهای اینترنت کنند. و این شرکت هم‌چنین وارد توافق‌هایی با شرکت‌هایی شده تا جلوی نرم‌افزارهای از پیش نصب‌شده از رقبا را بگیرد.

گوگل پرونده دولت را «عمیقاً ناقص» نامید. این شرکت در یک پست وبلاگ گفت «مردم گوگل را استفاده می‌کنند چون انتخاب می‌کنند، نه چون مجبور شده‌اند یا چون نمی‌توانند جایگزینی بیابند.»

این شرکت گفت که این پرونده «دریافت خدمات جست‌وجویی را که می‌خواهند استفاده کنند برای مردم سخت‌تر می‌کند.» [گوگل] از توافقات به عنوان شیوه‌های معمول کسب‌وکار دفاع کرد که «هیچ از توافقاتی که بسیاری شرکت‌های دیگر به طور سنتی استفاده کرده‌اند تا نرم‌افزار توزیع کنند، متفاوت نیست.»

۸۵ ۲ در فوریه [سال] ۲۰۰۳، شاتل فضایی کلمبیا در ورود به جو در حالی که به زمین برمی‌گشت تا فرود بیاید، در هم شکست.

- (۱) [هواپیما] بلند شدن، لحظه پرواز (۲) ورود؛ ورودی
(۳) آغاز، ابتدا (۴) سرنوشت، تقدیر

۸۶ ۳

این کلاس واقعاً برای مبتدی‌هایی است که تجربه اندک یا هیچ [تجربه‌ای] در فوتبال بازی کردن دارند. شما باید برای کلاس متوسط ما ثبت نام کنید.

- (۱) تکراری، مکرر؛ یکنواخت
(۲) اضافی، بیشتر
(۳) بینابینی، میانی؛ متوسط
(۴) نمادین، سمبلیک

۸۷ ۳

مادر بزرگ من همیشه می‌گفت که شجاع بودن یعنی دوست داشتن کسی بی‌قیدوشرط بدون انتظار داشتن هیچ چیزی در عوض [آن].

- (۱) ناگهان، یک‌دفعه
(۲) به نحوی مناسب؛ به طرز شایسته
(۳) بی‌قیدوشرط، بی‌چون‌وچرا
(۴) به آرامی، آهسته، آرام

بسیاری از جانوران خون‌گرم به انرژی بیشتری برای گرم ماندن در ماه‌های سرد زمستان نیاز دارند ولی منبع آن انرژی – [یعنی] غذا – در زمستان کمیاب است. برخی جانوران با مهاجرت کردن از زمستان جان سالم به در می‌برند؛ دیگران هم‌چون خفاش‌ها و جوجه تیغی‌ها، در مکانی امن و دور از معرض [خطر] هم‌چون آشیانه، لانه یا غار به خواب زمستانی می‌روند. در خواب زمستانی واقعی، فرایندهای بدن تقریباً تا حد توقف آرام می‌شوند – جانور هر دقیقه تنها چند نفس می‌کشد و ضربان قلب تنها هر از گاهی رخ می‌دهد. اگر دمای بیرونی به زیر صفر پایین بیاید، واکنش‌های شیمیایی در بدن جانور فعال می‌شوند تا آن را از انجماد تا حد مرگ حفظ کنند. یک جانور در حال خواب زمستانی از غذای اضافه در پاییز تغذیه می‌کند، بنابراین می‌تواند ذخایری از چربی در بدنش بسازد و بدون غذا ماه‌های زمستان را از سر بگذراند.

۸۸ ۱

- (۱) هم‌چون، مانند
(۲) تا این‌که
(۳) آن قدر
(۴) چندان، در آن حد

۸۹ ۲

- (۱) [سیگار و غیره] ترک کردن؛ دست کشیدن از
(۲) سرعت کم کردن، آرام شدن
(۳) فهمیدن، پی بردن به
(۴) چرخیدن، برگشتن؛ چرخاندن، برگرداندن

۹۰ ۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) با توجه به حرف ربط همپایه‌ساز "and" در ابتدای این گزینه، در دو سوی آن به جملاتی کامل و دارای فعل نیاز داریم ولی در این گزینه، قسمت دوم

زنان اهل کره شمالی اغلب در وفق یافتن با زندگی در کره جنوبی مشکلاتی دارند. آن‌ها اغلب با تبعیض و تنهایی روبه‌رو هستند. هوانگ یو-جونگ درباره ازدواج [سال] ۲۰۱۸ش با یک مرد اهل کره جنوبی گفت: «احساس می‌کنم ازدوایم به من اجازه می‌دهد با این جامعه به نحوی عمیق‌تر وفق بیابم.»

۹۷ ۲ متن عمدتاً درباره چه چیز صحبت می‌کند؟

- (۱) مشکلات دختران در کره شمالی
- (۲) سبک و سیاقی جدید از ازدواج در کره جنوبی
- (۳) نگرانی‌های کره جنوبی در مورد مهاجرت غیرقانونی
- (۴) جاسوسان اهل کره شمالی فراری به کره جنوبی

۹۸ ۲ کدام یک از موارد زیر براساس متن درست نیست؟

- (۱) بیشتر افرادی که از کره شمالی فرار می‌کنند، زنان هستند.
- (۲) بیشتر زنان در کره شمالی احساس تنهایی و مورد تبعیض بودن می‌کنند، بنابراین به کره جنوبی فرار می‌کنند.
- (۳) درصد زنان اهل کره شمالی که با مردان اهل کره جنوبی ازدواج می‌کنند بیش از دو برابر شده است.
- (۴) بیشتر زنانی که از کره شمالی فرار می‌کنند با همسری اهل کره جنوبی ازدواج نمی‌کنند.

۹۹ ۳ می‌توان از متن نتیجه گرفت که کیم در ابتدا هویت اهل کره

شمالی خود را پنهان کرد چون

- (۱) نمی‌خواست لی بفهمد که او یک جاسوس است
- (۲) می‌ترسید که لی او را به پلیس مهاجرت تحویل دهد
- (۳) می‌ترسید که لی ترکش کند و تنها شود
- (۴) می‌خواست خانواده‌اش در عروسی شرکت کنند

۱۰۰ ۴ یک «پژوهش [که] توسط دولت حمایت مالی شده» در

پاراگراف ۲، به احتمال زیاد پژوهشی است که

- (۱) به دولت پول داده شده تا انجام دهد
- (۲) دولت نتایج آن را رد کرده است
- (۳) دولت خودش انجام داده است
- (۴) دولت [هزینه‌های] آن را پرداخت کرده است

۹۳ ۴ بهترین عنوان برای این متن چیست؟

- (۱) چرا باید در مقابل شرکت‌های عمده فناوری بایستیم
 - (۲) شرکت‌های فناوری عمده دارند از ما سوءاستفاده می‌کنند
 - (۳) مایکروسافت همکاری با گوگل را متوقف می‌کند
 - (۴) دولت ایالات متحده اقدام حقوقی علیه گوگل اتخاذ می‌کند
- ۹۴ ۲ متن به کدام یک از سوالات زیر پاسخ می‌دهد؟

- (۱) چرا دولت اقدام حقوقی علیه مایکروسافت را اعلام کرد؟
- (۲) برخی مثال‌های روش‌های «مضر» گوگل در رقابت چیست؟
- (۳) آیا گوگل هرگز پولی به فیسبوک پرداخته است؟
- (۴) دولت در تحقیقاتش چه چیزی علیه آمازون یافته است؟

۹۵ ۳ براساس متن، گوگل متهم به انجام تمام موارد زیر شده است،

به جز

- (۱) انجام توافقاتی با شرکت‌های بزرگ برای محدود کردن رقابت
- (۲) استفاده کردن از قدرت بازارش در اینترنت برای صدمه زدن به کاربران
- (۳) پول گرفتن از شرکت‌ها برای حذف کردن رقبا از موتور جست‌وجوش
- (۴) پرداخت کردن به شرکت‌های بزرگ برای جلوگیری دیگران از داشتن نرم‌افزار از پیش نصب‌شده

۹۶ ۱ ضمیر زیرخطدار "its" در پاراگراف ۲ می‌تواند به بهترین نحو

با "the U.S. government's" جایگزین شود.

- (۱) متعلق به دولت ایالات متحده (۲) متعلق به گوگل
- (۳) متعلق به این پرونده (۴) متعلق به مایکروسافت

یک سال پیش، کیم ستویون اطلاعات شخصی بسیار مهمی به نامزد اهل کره جنوبی خود داد. او حدود ۱۰ سال قبل از کره شمالی فرار کرده بود. لی به شوخی پرسید آیا او یک جاسوس است. او سپس به او گفت [که] اهل کره شمالی بودن هیچ عیبی ندارد. کیم و لی در [ماه] ژوئن در یک هتل سئول ازدواج کردند. ولی خانواده کیم، [که] هنوز در کره شمالی [بودند] نتوانستند در مراسم عروسی شرکت کنند. کیم گفت: «در کره جنوبی، همسر همه چیز من است. من هیچ‌کس دیگری را در این جا ندارم.» این ازدواج‌ها دارند به طرز فزاینده در کره جنوبی متداول می‌شوند. بیش از ۷۰٪ از ۳۳,۰۰۰ نفر اهل کره شمالی که به کره جنوبی فرار کرده‌اند زن‌ها هستند. هیچ آمار رسمی در مورد [این‌که] چه تعداد از اهالی کره شمالی با مردهای اهل کره جنوبی ازدواج کرده‌اند، وجود ندارد. ولی یک پژوهش [سال] ۲۰۱۹ [که] توسط دولت حمایت مالی شده به ۳,۰۰۰ نفر اهل کره شمالی [که] در جنوب زندگی می‌کنند، نگاه کرده است. یافته‌ها حاکی از آن هستند که ۴۳٪ از زنان متأهل اهل کره شمالی همسران اهل کره جنوبی دارند. در [سال] ۲۰۱۱، این عدد حدود ۱۹٪ بود.

ریاضیات

ج) هیچ‌کدام از اعضای ۱ و ۲ نباشند: (انتخاب ۵ عضو غیر از ۱، ۲ و ۳)

$$\binom{5}{5} = 1$$

حالات کل: $5 + 5 + 1 = 11$

نمودار داده‌شده مربوط به مجموعه $(A \cup B) - C$ است و

تعریف پیشامد آن به صورت زیر است:

(پیشامدهای A یا B رخ دهد، اما پیشامد C رخ ندهد)

فضای نمونه‌ای انتخاب ۳ مهره از مجموع $2 + 4 + 5 = 11$

مهره است:

$$n(S) = \binom{11}{3} = \frac{11!}{3!8!} = \frac{11 \times 10 \times 9 \times 8!}{3 \times 2 \times 1 \times 8!} = 165$$

برای آن‌که مهره‌ای سفید خارج نشود باید مهره‌ها از بین $4 + 5 = 9$ مهره (آبی یا سبز) انتخاب شوند.

$$n(A) = \binom{9}{3} = \frac{9!}{3!6!} = \frac{9 \times 8 \times 7 \times 6!}{3 \times 2 \times 1 \times 6!} = 84$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{84}{165} = \frac{28}{55}$$

$$n(S) = 2^4 = 16$$

$$A = \{(د, د, د), (د, د, پ), (د, د, س), (د, پ, د), (د, پ, س), (د, س, د), (د, س, پ), (پ, د, د), (پ, د, س), (پ, س, د), (پ, س, پ), (س, د, د), (س, د, پ), (س, پ, د), (س, پ, س), (پ, د, س), (پ, س, د), (س, د, پ), (س, پ, د)\}$$

$$\Rightarrow n(A) = 5$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{5}{16}$$

برای آن‌که حداکثر ۱ وکیل انتخاب شود باید حالات زیر را در

نظر بگیریم:

الف) ۱ وکیل و ۲ نفر از بقیه شغل‌ها (مجموعاً ۷ نفر):

$$\binom{5}{1} \binom{7}{2} = 5 \times 21 = 105$$

$$\binom{5}{0} \binom{7}{3} = 1 \times 35 = 35$$

$$105 + 35 = 140$$

و تعداد کل حالات برابر است با:

کل حالات قرارگیری این پنج نفر برابر است با:

$$n(S) = 5! = 120$$

اگر بردارها را با B_1 و B_2 نشان دهیم، وضعیت زیر را خواهیم داشت که در

آن ۳! جایگشت ۳ نفر (بین دو برادر) و ۲! جایگشت ۲ برادر خواهد بود:

$$\boxed{B_1} \boxed{a \ b \ c} \boxed{B_2}$$

$$n(A) = 3! \times 2! = 6 \times 2 = 12$$

بنابراین:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{12}{120} = \frac{1}{10} = 0.1$$

$$\frac{10!}{7!3!} = \frac{10 \times 9 \times 8 \times 7!}{7! \times 3 \times 2 \times 1} = 120 = 5!$$

۱۰۱ | ۲

$$\frac{10!}{6!5!} = \frac{10 \times 9 \times 8 \times 7 \times 6!}{6! \times 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1} = 42 = 7 \times 6$$

$$\Rightarrow 120 \times 42 = 5! \times 7 \times 6 = 7 \times 6 \times 5! = 7!$$

کلمه «زیست» را یک بسته در نظر گرفته و با بقیه حروف

جایگشت می‌دهیم: زیست گ ا ه

چهار شیء داریم که جایگشت آن‌ها برابر $4! = 24$ است.

باید مسأله را در دو حالت زیر بررسی کنیم:

الف) یکان عدد ۷ یا ۹ باشد:

$$\begin{array}{c} * \\ \boxed{2} \times \boxed{5} \times \boxed{4} \times \boxed{3} \times \boxed{2} = 240 \\ \downarrow \\ \text{ارقام ۷ یا ۹} \end{array}$$

رقم ۸ به همراه یکی
از ارقام ۷ یا ۹

ب) یکان عدد ۳ یا ۵ باشد:

$$\begin{array}{c} * \\ \boxed{3} \times \boxed{5} \times \boxed{4} \times \boxed{3} \times \boxed{2} = 360 \\ \downarrow \\ \text{ارقام ۳ یا ۵} \end{array}$$

ارقام ۸، ۷ یا ۹

ارقام ۳ یا ۵

و در پایان تعداد کل حالات (طبق اصل جمع) برابر است با:

$$240 + 360 = 600$$

$$P(n, r) = \frac{n!}{(n-r)!}$$

۱۰۴ | ۳

$$P(n, 2) = \frac{n!}{(n-2)!}, P(n-1, 2) = \frac{(n-1)!}{(n-1-2)!} = \frac{(n-1)!}{(n-4)!}$$

$$P(n, 2) = 2P(n-1, 2) \Rightarrow \frac{n!}{(n-2)!} = \frac{2(n-1)!}{(n-4)!}$$

$$\Rightarrow \frac{n(n-1)!}{(n-2)(n-4)!} = \frac{2(n-1)!}{(n-4)!} \Rightarrow \frac{n}{n-2} = 2 \Rightarrow 2n - 6 = n$$

$$\Rightarrow 2n - n = 6 \Rightarrow n = 6$$

$$C(n, 2) = C(6, 2) = \frac{6!}{4!2!} = \frac{6 \times 5 \times 4!}{4! \times 2} = 15$$

برای آن‌که فاقد ۳ باشد، عضو ۳ را کنار می‌گذاریم و حالاتی که

عضوهای ۱ و ۲ همزمان در زیرمجموعه پنج‌عضوی حضور نداشته باشند به

صورت زیر است:

$$\binom{5}{4} = 5 \quad \text{الف) ۱ باشد و ۲ نباشد: (انتخاب ۴ عضو دیگر غیر از ۲ و ۳)}$$

یا

$$\binom{5}{4} = 5 \quad \text{ب) ۲ باشد و ۱ نباشد: (انتخاب ۴ عضو دیگر غیر از ۱ و ۳)}$$

یا

۱۱۷ ۲ اولاً چون واریانس داده‌ها صفر است، یعنی همه داده‌ها با هم برابر بوده‌اند و مجموع جبری تفاضل میانگین داده‌ها از تک‌تک داده‌ها نیز برابر صفر است. میانگین دو داده اضافه شده برابر $16 = \frac{22}{2} = \frac{12+20}{2}$ است. از آن‌جا که با افزودن این دو داده، میانگین داده‌های اولیه تغییر نکرده است در نتیجه میانگین داده‌های اولیه نیز ۱۶ بوده است. حال داریم:

$$\sigma^2 = \frac{(12-16)^2 + (20-16)^2 + 0}{2+8} = \frac{16+16}{10} = \frac{32}{10} = 3.2$$

$$\sigma = \sqrt{3.2} \approx 1.8$$

۱۱۸ ۲ الف) اعداد طبیعی است. (N) تعداد داوطلبان، عددی طبیعی است.

ب) اعداد حقیقی است. (R) دمای گلخانه یک عدد حقیقی می‌باشد.

۱۱۹ ۲ مجموع اعداد در هر سطر از مثلث خیام به صورت $1, 2, 4, 8, 16, \dots$ است که رابطه آن به صورت $a_n = 2^{n-1}$ بیان می‌شود.

$$a_{n+1} = a_n - \frac{1}{n}, a_1 = 3$$

$$\xrightarrow{n=1} a_2 = a_1 - \frac{1}{1} = 3 - \frac{1}{1} = \frac{5}{2}$$

$$\xrightarrow{n=2} a_3 = a_2 - \frac{1}{2} = \frac{5}{2} - \frac{1}{2} = \frac{4}{2} = 2$$

$$\xrightarrow{n=3} a_4 = a_3 - \frac{1}{3} = 2 - \frac{1}{3} = \frac{5}{3} = 1\frac{2}{3}$$

۱۱۱ ۴ تاس سبز را تاس اول و تاس قرمز را تاس دوم در نظر می‌گیریم.

$$n(S) = 6 \times 6 = 36$$

$$A = \{(1, 3), (2, 4), (3, 5), (4, 6)\} \Rightarrow n(A) = 4$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{4}{36} = \frac{1}{9}$$

۱۱۲ ۳ فضای نمونه‌ای انتخاب ۳ از ۹:

$$n(S) = \binom{9}{3} = \frac{9!}{6!3!} = \frac{9 \times 8 \times 7 \times 6!}{6! \times 3 \times 2 \times 1} = 84$$

برای آن‌که پیشامد موردنظر اتفاق بیافتد باید ۲ نفر انسانی و ۱ نفر تجربی یا ۱ نفر انسانی و ۲ نفر تجربی باشند:

$$n(A) = \binom{5}{2} \binom{4}{1} + \binom{4}{2} \binom{5}{1} = (10 \times 4) + (6 \times 5) = 40 + 30 = 70$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{70}{84} = \frac{5}{6}$$

۱۱۳ ۱ در گام دوم (طرح و برنامه‌ریزی) علاوه بر توافق درباره چگونگی اندازه‌گیری متغیرهای موردنظر، درباره اندازه نمونه، چگونگی نمونه‌گیری و هم‌چنین شیوه تحلیل داده‌ها تصمیم‌گیری می‌شود.

۱۱۴ ۲ در داده‌های سری (A) داده دورافتاده ۲۰۴ وجود دارد و در داده‌های سری (B) داده دور افتاده وجود ندارد و داده‌ها به هم نزدیک هستند، پس برای داده‌های سری A میانه و دامنه میان چارکی و برای داده‌های سری B میانگین و انحراف معیار مناسب است.

۱۱۵ ۳ داده‌هایی که مقدار آن‌ها به اشتباه ۱۹ محاسبه شده است در نیمه دوم داده‌ها (بعد از میانه) قرار داشته‌اند. پس با افزایش مقدار داده‌ها از ۱۹ به ۲۹ میانگین افزایش یافته اما میانه تغییر نمی‌کند.

۱۱۶ ۴ داده‌ها مرتب هستند و سیزده داده داریم:

$$\begin{array}{ccc} \text{نیمه اول داده‌ها} & & \text{نیمه دوم داده‌ها} \\ 11, 12, 13, 14, 14, 15, 16, 19, 19, 22, 23, 24, 26 & & \\ \downarrow & & \downarrow \\ Q_1 = \frac{13+14}{2} = 13.5 & & Q_3 = \frac{22+23}{2} = 22.5 \end{array}$$

داده‌های داخل جعبه عبارتند از: $14, 14, 15, 16, 19, 19, 22$
که باید انحراف معیار آن‌ها را محاسبه کرد. برای راحتی کار می‌توان از همه داده‌ها مقدار ثابتی را کم کرد که این کار اثری روی انحراف معیار نخواهد داشت: (از همه داده‌ها ۱۴ واحد کم می‌کنیم):

$$0, 0, 1, 2, 5, 5, 8 \Rightarrow \bar{x} = \frac{0+0+1+2+5+5+8}{7} = \frac{21}{7} = 3$$

$$\sigma^2 = \frac{2(0-3)^2 + (1-3)^2 + (2-3)^2 + 2(5-3)^2 + (8-3)^2}{7}$$

$$= \frac{18+4+1+8+25}{7} = \frac{56}{7} = 8 \Rightarrow \sigma = \sqrt{8} = 2.8$$

زبان عربی (اختصاصی)

■ مناسب‌ترین گزینه را در جواب برای ترجمه یا تعریف یا مفهوم مشخص کن (۱۴۵ - ۱۴۱):

۱۴۱ ۳ ترجمه کلمات مهم: سُبْحَانَ الَّذِي: منزّه است کسی که / اُسْرَى بِعَبْدِيه: بنده‌اش را حرکت داد / لَيْلًا: شبانه، در شبی / مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ: از مسجد الحرام / إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى: به سوی مسجد الأقصى

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- ۱) ضمیر «ه» در «عبده» ترجمه نشده است.
- ۲) «مسجد الأقصى» و «مسجد الحرام» جابه‌جا آمده‌اند!
- ۴) «اُسْرَى» ماضی است.

۱۴۲ ۱ ترجمه کلمات مهم: إِنَّ الْأَعْمَى: کور / هُوَ الَّذِي: کسی است که / لَا يُبْصِرُ: نمی‌بیند / الدَّوَاءُ الَّذِي فِيهِ: دارویی را که درون اوست / وَ يَزْعَمُ: و گمان می‌برد / أَنَّهُ: که [او] / حَرَمٌ صَغِيرٌ: جرمی کوچک است

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- ۲) «الْأَعْمَى: کور» اسم تفضیل نیست، «خود» در عبارت سؤال وجود ندارد.
- ۳) دَقَّتْ کنید «الْأَعْمَى» خبر نیست، اما در ترجمه به صورت خبر ترجمه شده است، «هُوَ الَّذِي» نادرست ترجمه شده است، «و» در «و يَزْعَمُ» واو حالیه نیست و باید فعل به صورت مضارع اخباری یعنی: «گمان می‌برد» ترجمه شود.
- ۴) «قادر» معادلی ندارد و «لا يبصر» باید به صورت فعل ترجمه شود: «نمی‌بیند».

۱۴۳ ۲ ترجمه کلمات مهم: لَوْ أُعْطِيَ الْمُؤْمِنُ الدُّنْيَا: اگر دنیا به مؤمن داده می‌شد / وَ مَا فِيهَا: و هر آنچه در آن است / عَلَيَّ أَنْ يَعْصِيَ اللَّهَ: بر این‌که خداوند را نافرمانی کند / فِي أَصْغَرِ مَخْلُوقَاتِهِ: در [حق] کوچک‌ترین آفریده‌هایش / لَمَّا فَعَلَ: قطعاً [آن را] انجام نمی‌داد

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- ۱) ساختار عبارت اصلاً رعایت نشده است: «اگرچه ...» ترجمه «وَ إِن ...» است، ضمناً «عَلَيَّ أَنْ» و «لَمَّا فَعَلَ» ترجمه نشده است، زائد بودن «هر»
- ۳) «أَصْغَرُ: کوچک‌ترین» اسم تفضیل است، «أُعْطِيَ» باید به صورت ماضی ترجمه شود، «لَمَّا فَعَلَ» باید ماضی ترجمه شود، نه مستقبل! ضمیر «ه» در «مخلوقات» ترجمه نشده است.

۴) «أُعْطِيَ: داده شود» مجهول است نه «بدهند»، ضمیر «ه» در «مخلوقات» ترجمه نشده است، «لَمَّا فَعَلَ» ماضی منفی است.

۱۴۴ ۴ «خرس» مفرد است، «أصغر» خبر است.

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- ۱) «دَبَّيَّة» جمع است و نادرست، «أصغر» خبر است.
- ۲) «عندما يُولد: زمانی که به دنیا می‌آید» معادل درستی از «هنگام ولادت» نیست، ضمناً «الفئران» جمع است و نادرست، «أصغر» خبر است و نباید به صورت موصوف و صفت بیاید.
- ۳) ضمیر «ه» در «ولادته» اضافی است، «الفأر» صحیح است زیرا معرفه آمده است.

۱۴۵ ۴ ترجمه عبارت: «نیکوکار زنده می‌ماند، اگرچه به خانه‌های مردگان منتقل شود»

مفهوم: گزینه (۴) هم مشابه این پیام را دارد که محسنان می‌میرند اما احسانشان و طبیعتاً یادشان می‌ماند و خوشا به حال کسی که در چنین راهی قدم بردارد! ■ گزینه مناسب را در پاسخ به سوالات زیر مشخص کن (۱۵۰ - ۱۴۶):

۱۴۶ ۳ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

- ۱) جمع مکسر عدد «أعداد» است نه «عديد»!
- ۲) «العالم» اسم علم نیست و معرف بآل است!
- ۴) «مليون» مفرد مذکر است و دلالت بر یک اسم مفرد دارد، نه جمع مذکر سالم! دَقَّتْ کنید: «ون» جزء خود واژه است.

۱۴۷ ۱ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- ۱) «الجِرَادَة»: ملخ: روزنامه‌ای که در آن جدیدترین اخبار و مقاله‌ها می‌آید! (×): این تعریف برای واژه «الجَرِيدَة» است نه ملخ!
- ۲) «التَّقْنِيَّة»: تکنولوژی: روشی نوین که مربوط است به انجام دادن کاری! (✓)
- ۳) «السُّور»: دیوار: دیواری بلند که غالباً اطراف یک شهر یا کشور ساخته می‌شود! (✓)
- ۴) «العاصِمَة»: پایتخت: مهم‌ترین شهرهای کشور از نظر سیاسی و اقتصادی! (✓)

۱۴۸ ۴ به عنوان یک نکته به خاطر بسپارید که برای بیان امید و امیدواری از حرف مشبّهة بالفعل «لَعَلَّ: امید است، شاید» استفاده می‌شود. ترجمه: امید است زمان امتحان به مدت یک هفته به تأخیر بیفتد!

۱۴۹ ۳ بررسی و ترجمه گزینه‌ها:

- ۱) با توجه به معنا، «نادماً» حال است برای فاعل جمله، «المؤمن».
- ترجمه: مؤمن با حالت پشیمانی از پروردگارش طلب آمرزش می‌کند!
- ۲) «طالباً» حال است برای فاعل جمله، «الغریق».
- ترجمه: فرد غرق شده دوستش را صدا می‌زند در حالی که از او کمک می‌خواهد!
- ۳) «مُصاباً» حال است برای «المريض» که مفعول جمله است.
- ترجمه: پزشک بیمار را در حالی که به ویروس کرونا مبتلاست، درمان می‌کند!
- ۴) «واثقاً» حال است برای فاعل جمله یعنی «الخطيب».
- ترجمه: سخنران با اعتماد به نفس سخنرانی‌اش را ارائه کرد!

۱۵۰ ۲ بررسی و ترجمه گزینه‌ها:

- ۱) حال نداریم و «حياً» و «ميتاً» مفعول هستند نه حال.
- ترجمه: خداوند زنده‌ای را از یک مرده و مرده‌ای را از یک زنده بیرون می‌آورد!
- ۲) دو حال وجود دارد: «ضاحكاً» و جمله حالیه «هو باك».
- ترجمه: هرکس گناه کند در حالی که می‌خندد، وارد آتش می‌شود در حالی که گریان است!
- ۳) فقط «سعيداً» حال است.
- ترجمه: خوشبخت زندگی کرده است آن‌کس که حقیقتاً در زندگی‌اش بر خداوند توکل کرده است!
- ۴) «كريمًا» حال است و «خيراً» مفعول دوم فعل «أعطى».
- ترجمه: هرکس دست نیازمند را کریمانه بگیرد، خداوند به او خیر عطا می‌کند!

تاریخ

۱۵۱ ۳ قانونی که در زمان مظفرالدین شاه به نام «قانون اساسی» تنظیم شد، دارای ضعف‌های زیادی بود. این قانون در پنجاه و یک اصل تنظیم شده بود و در حقیقت نظام‌نامه‌ای بود که اداره امور مجلس و حدود اختیارات آن را روشن می‌ساخت. در این قانون از حقوق و تکالیف دولت نسبت به ملت و بالعکس سخن به میان نیامده بود، بنابراین لازم بود متممی بر آن نوشته و تکمیل می‌شد. به همین سبب، کمیسیونی متشکل از شش تن از نمایندگان برای تدوین «متمم قانون اساسی» تشکیل شد.

۱۵۲ ۴ با پیروزی مشروطه‌خواهان انتظار می‌رفت دشمنان واقعی نهضت، مجازات شوند و کیفر ببینند، اما آنان که دستشان به خون آزادی‌خواهان آغشته بود، رها شدند و محمدعلی شاه نیز با حمایت روس و انگلیس بدون محاکمه و حتی با پرداخت حقوق سالیانه راهی بندر ادسا در روسیه شد.

۱۵۳ ۱ قائم مقام پس از هفت ماه از مقام وزارت برکنار و کشته شد و حاج میرزا آقاسی، مراد و معلم درویش مسلک شاه، به جای او نشست. در دوران صدارت حاج میرزا آقاسی، نفوذ دولت‌های روسیه و انگلستان در ایران افزایش یافت.

۱۵۴ ۴ روستاییان بی‌زمین اغلب روی اراضی مالکان کار می‌کردند. آنان در ازای بهره‌برداری از ملک ارباب، گاه تا یک سوم محصول را به عنوان بهره مالکانه به او تحویل می‌دادند. بخشی را نیز به عنوان مالیات به دولت می‌پرداختند و بخشی هم سهم خودشان می‌شد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) روستاییان بی‌زمین در ازای بهره‌برداری از ملک ارباب، گاه تا یک سوم محصول را به عنوان بهره مالکانه به او تحویل می‌دادند.

(۲) شیوه تولید خرده‌کالایی دولتی و خصوصی، ویژه اقتصاد شهری بود.
(۳) گوشت، پوست، پشم، گلیم و لبنیات و ... محصولات مهم شیوه تولید شبانکارگی بود.

۱۵۵ ۱ انقلاب مشروطیت تأثیر عمیقی بر دگرگونی بینش مورخان ایرانی داشت و توجه آنان را به ابعاد گوناگون رویدادهای تاریخی و به ویژه نقش مردم جلب کرد. این بینش در کتاب تاریخ بیداری ایرانیان نوشته میرزا محمد ناظم الاسلام کرمانی (۱۲۸۰-۱۳۳۷ ق) پدیدار شده است. نویسنده این کتاب ضمن توجه به مردم، نقش طبقات اجتماعی مختلف را در انقلاب مشروطیت نشان داده است.

۱۵۶ ۳ میرزا محمد جعفر خورموجی از مورخان عصر ناصری و مؤلف کتاب حقایق الاخبار ناصری که از منتقدان تملق‌گویی بوده، نخستین کسی است که واقعیت قتل امیرکبیر را بازتاب داده است.

۱۵۷ ۴ در دوره کریم‌خان زند هیئت‌هایی از فرانسه و انگلستان برای گرفتن امتیاز و ایجاد مراکز تجاری به ایران آمدند، اما چون با او به توافق نرسیدند، گشایشی در روابط صورت نگرفت.

۱۵۸ ۳ از زمان عباس‌میرزا (ولیعهد فتحعلی شاه) ترجمه آثار اروپایی به تدریج آغاز شد و سپس با تأسیس مدرسه دارالفنون و ایجاد دارالطباعه دولتی و دارالترجمه همایونی در زمان ناصرالدین شاه گسترش یافت.

۱۵۹ ۲ پس از مرگ کرامول، مجلس و نظام سلطنت دوباره احیا شدند، اما پادشاه انگلستان به مجلس توجهی نداشت، از این رو بار دیگر با یک‌دیگر ستیز کردند تا این‌که مجلس پیروز شد (۱۶۸۸م). این اتفاق در تاریخ انگلستان به انقلاب باشکوه شهرت دارد. یکی از پیامدهای این انقلاب این بود که منشأ الهی سلطنت نفی و مجلس منشأ قدرت و تعیین‌کننده اختیارات پادشاه شناخته شد.

۱۶۰ ۱ پس از کشته شدن فتحعلی‌خان قاجار، نادر که جنگاوری شجاع و متهور بود، ابتکار عمل را به دست گرفت و فرماندهی سپاه تهماسب را عهده‌دار شد.

۱۶۱ ۳ محاکم شرع، دعاوی مدنی مانند دعوای خانوادگی، ملکی و ارث را حل و فصل می‌کردند. در این محاکم، روحانیان قضاوت می‌کردند و هزینه‌های رسیدگی برعهده طرفین دعوا بود.

توجه: گزینه‌های (۲) و (۴) از ویژگی‌های محاکم عرف بودند.

۱۶۲ ۴ در رأس ایلات، سران ایل قرار داشتند و تمام مناسبات و روابط حکومت و ایل زیر نظر آنها انجام می‌گرفت. سران ایلات اغلب در مناطق تحت نفوذ خود به طور مستقل حکومت می‌کردند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) به استثنای اربابان و زمین‌داران، جمعیت روستایی اغلب افرادی بودند که «زمین نداشتند» و در اراضی مالکان کار می‌کردند.

(۲) افراد ایل به سبب کارهایی که برای رهبران خود انجام می‌دادند، نسبت به روستاییان وضعیت بهتری داشتند.

(۳) افراد ایل همواره به عنوان نیروهای مسلح در مواقع جنگ، یکی از منابع تأمین نیروی نظامی حکومت قاجار به شمار می‌رفتند.

۱۶۳ ۲ روس‌ها مناطق وسیعی از سرزمین‌های ایرانی در شرق دریای کاسپی (خوارزم و ماوراءالنهر) را تسخیر و عهدنامه آخال (۱۲۹۹ق / ۱۸۸۱م) را بر حکومت قاجار تحمیل کردند.

۱۶۴ ۲ در پی قتل ولیعهد اتریش و همسرش به دست یک صرب ملی‌گرا در شهر ساریوو مرکز بوسنی، اتریش به حکومت صربستان مستقل اعلان جنگ کرد. طولی نکشید که کشورهای عضو اتحاد مثلث با کشورهای اتفاق مثلث وارد جنگ شدند (اوت ۱۹۱۴ / تابستان ۱۲۹۳ش). اندکی بعد امپراتوری عثمانی و بلغارستان به اتحاد مثلث و ژاپن، یونان، پرتغال، رومانی و برخی کشورهای دیگر به اتفاق مثلث پیوستند و دامنه جنگ به سرعت از اروپا به آسیا و آفریقا کشیده شد.

۱۶۵ | ۱

روسیه با وجود این‌که از نظر علمی و فرهنگی به مراتب از کشورهای اروپای مرکزی و غربی عقب‌مانده‌تر بود، در قرن ۱۹م قدرت نظامی خود را به طور فوق‌العاده‌ای تقویت کرد و نسبت به همسایگان جنوبی خود، سیاست توسعه‌طلبانه‌ای در پیش گرفت. ارتش روسیه در طول این قرن با هدف رسیدن به دریاهای گرم و آبراه‌های مهم، بارها به قلمرو امپراتوری عثمانی در شبه‌جزیره بالکان و حوزه دریای سیاه و نیز سرزمین‌های ایرانی در دو سوی دریای خزر یورش آورد و مناطق وسیعی را تسخیر و تصرف کرد.

۱۶۶ | ۴

پس از خاتمه جنگ، نمایندگان از کشورهای مختلف از جمله دولت‌های پیروز و شکست‌خورده در جنگ، با هدف عقد قرارداد صلح در کاخ ورسای پاریس گرد هم آمدند. پس از ماه‌ها مذاکره، پیمان‌نهایی صلح که شامل چندین قرارداد جداگانه بود، با کشورهای مغلوب به امضا رسید. در این میان، پیمانی که با آلمان بسته شده، اهمیت بیشتری داشت. براساس این پیمان، مستعمرات آلمان میان متفقین تقسیم شد و بخش‌هایی از خاک این کشور به فرانسه و لهستان واگذار گردید.

۱۶۷ | ۳

دولت ایران پس از شروع جنگ جهانی اول، اعلام بی‌طرفی کرد اما کشورهای درگیر در جنگ، به خصوص روسیه و انگلستان، به بهانه‌های مختلفی آن را نقض کردند. در اوایل جنگ مأموران و جاسوسان آلمانی در مناطق مختلف ایران به اقداماتی بر ضد دولت‌های اتفاق مثلث دست زدند. روسیه و انگلستان نیز همین موضوع را بهانه لشکرکشی به ایران قرار دادند.

۱۶۸ | ۱

به دنبال پیروزی انقلاب روسیه (نوامبر ۱۹۱۷ / پاییز ۱۲۹۶) دولت بلشویکی این کشور نیروهایش را از ایران فراخواند.

۱۶۹ | ۳

ویلهلم یکم فرمانروای پروس به کمک صدراعظم خود بیسمارک، ملقب به مرد آهنین آن ایالت، سرزمین‌های آلمانی را متحد و امپراتوری آلمان را تأسیس کرد.

۱۷۰ | ۲

مهاجرت روحانیون و مردم به شهر ری و تحصن در صحن حضرت عبدالعظیم به مهاجرت صغری مشهور است.

جغرافیا

۱۷۱ | ۳

شهرهایی که نقش مهمی در اقتصاد و تجارت جهانی دارند، جهان‌شهر نامیده می‌شوند.

۱۷۲ | ۲

به محدوده جغرافیایی که از یک سکونتگاه، کالا و انواع خدمات دریافت می‌کند و بین آن محدوده و سکونتگاه، جریان کالا، خدمات و رفت و آمد افراد وجود دارد، حوزه نفوذ آن سکونتگاه می‌گویند.

۱۷۳ | ۳

مگالاپلیس شمال شرق ایالات متحده آمریکا (از بوستن تا واشنگتن) و مگالاپلیس ژاپن (توکیو - یوکوهاما)، نمونه‌هایی از اولین مگالاپلیس‌های جهان‌اند.

۱۷۴ | ۲

عوامل انهدام کشاورزی در ایران از سال ۱۳۴۱ ← تقسیم نادرست زمین - حمایت نکردن دولت از کشاورزان - توجه به صنایع مونتاژ و واردات کالا از کشورهای خارجی

۱۷۵ | ۳

سیاست‌ها و خط مشی‌های کلان اقتصادی و اجتماعی حکومت‌ها بر همه جنبه‌های زندگی در شهرها و روستاهای یک کشور تأثیر می‌گذارد.

۱۷۶ | ۱

برای مقابله با آسیب‌های اجتماعی در شهرها و تأمین امنیت، نخست باید علل و ریشه‌های آسیب‌ها مانند فقر و بیکاری شناسایی شود و از بین برود.

۱۷۷ | ۴

ملبمان شهری مفهومی گسترده است و به معنای مجموعه وسیعی از وسایل و نمادها و عناصری است که مورد استفاده عموم ساکنان شهر قرار می‌گیرد.

۱۷۸ | ۴

سه عامل مهم در تحقق روستای پایدار:

۱- فعال کردن اقتصاد روستا ۲- حفظ محیط زیست روستا و چشم‌اندازهای طبیعی آن ۳- خدمات اجتماعی و فرهنگی

۱۷۹ | ۲

بنیاد مسکن انقلاب اسلامی با هدف تأمین مسکن محرومان، به ویژه روستاییان، تشکیل شد.

۱۸۰ | ۴

اطلاعات در خروجی سامانه اطلاعات جغرافیایی به صورت نمودار، جدول، نقشه، متن و گزارش نمایش داده می‌شوند.

۱۸۱ | ۴

سه عامل مهمی که در نیم‌قرن اخیر باعث گسترش و تحول در صنعت حمل و نقل شده است:

۱- افزایش جمعیت و تقاضا برای حمل و نقل

۲- گسترش تجارت و اقتصاد جهانی

۳- پیشرفت‌های علمی و فناوری در تولید وسایل حمل و نقل

۱۸۲ | ۳

در اوایل قرن بیستم، اختراع و تولید انبوه خودرو، چهره فضاها را شهری و خارج از شهرها را تغییر داد.

در اوایل قرن نوزدهم، نخستین لوکوموتیوهای مجهز به موتور بخار در انگلستان ساخته شدند.

جامعه‌شناسی

۱۹۱) ۲ جامعه‌شناس تلاش می‌کند با هنر آشنایی‌زدایی (عادت‌زدایی)،

از چشم‌انداز فردی غریبه به موقعیت‌های اجتماعی نگاه کند تا از این دانش عملی و عمومی عبور کند و به پیچیدگی و عمق آن موقعیت اجتماعی نزدیک‌تر شود. در واقع افراد در زندگی روزمره از دید خود و برای خود به موقعیت‌های اجتماعی می‌نگرند ولی جامعه‌شناس باید تلاش کند تا به خود موقعیت اجتماعی و ابعاد و اعماق آن نزدیک شود.

در رویکرد تبیینی، پدیده‌های اجتماعی مانند پدیده‌های طبیعی و جامعه همانند طبیعت در نظر گرفته می‌شود. بنابراین روش مطالعه آن‌ها نیز یکسان انگاشته می‌شود.

جامعه‌شناسی تبیینی جامعه و نظم اجتماعی را براساس مناسبات بیرونی توضیح می‌دهد و این روابط و مناسبات را مبتنی بر قرارداد، ترس و اجبار می‌داند. افراد جامعه براساس نوعی قرارداد، قواعد و مقرراتی را می‌پذیرند. این قواعد، علاوه بر این‌که نفع افراد جامعه را تأمین می‌کنند، از آن‌ها در برابر گزندها و آسیب‌ها نیز محافظت می‌نمایند. جوامعی که نظم اجتماعی را از این منظر برقرار می‌سازند، شاید با تطمیع و تهدید و اجبار قادر باشند پیش‌بینی رفتارها را تضمین کنند، اما در جلب مشارکت و همکاری افراد براساس میل، رضایت و رغبت موفق عمل نمی‌کنند.

۱۹۲) ۲ بررسی عبارتهای نادرست:

الف) در زندگی ما انسان‌ها، نظم‌های پنهان و شگفت‌انگیزی وجود دارد که با هنر آشنایی‌زدایی از امر مأنوس، می‌توان آن‌ها را کشف کرد.
ب) ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی، ساختار اجتماعی نامیده می‌شود. ساختار اجتماعی چگونگی رابطه و پیوند میان پدیده‌های اجتماعی مختلف است. ساختار اجتماعی را در گروه‌های رسمی مانند سازمان‌ها بهتر می‌توان دید. در هر سازمانی حقوق و تکالیف مربوط به هر نقش، چگونگی روابط میان اعضا و ... مشخص است، ولی این موضوع بیانگر این نیست که گروه‌های غیررسمی فاقد ساختار هستند.

۱۹۳) ۲ ماکس وبر معتقد بود کنش اجتماعی، معنادار است و

پدیده‌های معنادار را نمی‌توان همانند پدیده‌های طبیعی، از طریق حواس مطالعه کرد، بلکه باید معنای آن‌ها را فهمید. وبر با این‌که فهمیدن را برای درک معنای پدیده‌های اجتماعی ضروری می‌دانست، اما از آن‌جا که هنوز علم را به علم تجربی محدود می‌دانست، معتقد بود آن‌چه جامعه‌شناسان از مطالعه پدیده‌ها می‌فهمند، باید با روش تجربی اثبات شود وگرنه ارزش علمی ندارد.

۱۸۳) ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) هوایی (سال ۱۳۹۴) ← بار: ۸۶/۴ هزار تن، مسافر: بیش از ۲۸ میلیون نفر
۲) جاده‌ای (سال ۱۳۹۷) ← بار: ۴۴۲ میلیون تن، مسافر: ۱۴۸ میلیون نفر
۴) آبی (سال ۱۳۹۶) ← بار: ۱۵۶ میلیون تن، مسافر: ۱۸ میلیون نفر

۱۸۴) ۲ بیشترین تعداد مسافر هوایی ← ایالات متحده آمریکا - چین

بیشترین حمل و نقل بار از طریق هوایی ← ایالات متحده آمریکا - چین

۱۸۵) ۴ کشورهای ایالات متحده آمریکا، روسیه، چین و هند، دارای

بیشترین میزان خطوط ریلی در جهان در سال ۲۰۱۷ هستند.

۱۸۶) ۴ کشتی حمل خودرو ← Ro - Ro

کشتی تفریحی گردشگری ← کروز

۱۸۷) ۴ لوله‌گاز ← ۳۸,۰۰۰ کیلومتر

لوله نفت ← ۱۴,۰۰۰ کیلومتر

۱۸۸) ۲ روند تولید قطارها به ترتیب ← بخاری - دیزلی - الکتریکی

۱۸۹) ۴ بندر شهید رجایی، مهم‌ترین بندر کانتینری ایران است.

۱۹۰) ۱ قاره اروپا گسترده‌ترین شبکه خط آهن را در میان قاره‌های

جهان دارد.

جامعه‌شناسان در شناختن نظم اجتماعی، به این پرسش‌ها توجه می‌کنند: قواعد و هنجارهای با هم زندگی کردن چگونه به وجود می‌آیند؟ چگونه دوام می‌آورند؟ چگونه تغییر می‌کنند؟

در اوایل قرن نوزدهم میلادی، با محدود دانستن دانش علمی به دانش تجربی صرفاً تبیین‌های تجربی به رسمیت شناخته می‌شد.

۱۹۷ ۳ نمودار «الف» مربوط به دیدگاهی است که همه دانش‌ها را دانش حاصل از زندگی می‌داند. دانش‌ها کشف و بازخوانی واقعیت نیستند، بلکه خلق و بازسازی آن هستند که انسان‌ها برای سامان دادن به زندگی خود تولید می‌کنند. هم‌چنین این دیدگاه دانش عمومی را پایه و اساس هرگونه دانشی از جمله دانش تجربی می‌داند.

۱۹۸ ۳ به سبب آگاهانه و ارادی بودن کنش‌های اجتماعی، پیش‌بینی در علوم اجتماعی پیچیده‌تر از علوم طبیعی است.

علوم اجتماعی زمینه فهم متقابل انسان‌ها و جوامع مختلف از یک‌دیگر را فراهم می‌سازند و به افزایش همدلی و همراهی انسان‌ها کمک می‌کنند.

علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن‌ها، ابزار بهره‌مندی انسان از طبیعت و هم‌چنین وسیله غلبه او بر محدودیت‌های طبیعی‌اند.

۱۹۹ ۳ جهان متجدد براساس هویت دنیوی خود، دانش علمی را محدود و منحصر به دانش تجربی می‌داند و سایر روش‌های عقلانی و وحیانی را از دایره علم بیرون می‌راند.

۲۰۰ ۲ موضوع فلسفه اصل وجود است؛ یعنی به موجودی خاص مانند موجودات طبیعی و انسانی و اجتماعی نمی‌پردازد، بلکه قوانین کلی موجودات را شناسایی می‌کند.

برای فهم انگیزه جوانان و نوجوانان نمی‌توان از روش‌های تجربی استفاده کرد، بلکه باید همدلانه با جوانان همراه شد تا مسائل زندگی و آرزوهای آن‌ها را فهمید و آنان را یاری داد.

رویکرد تفسیری در تقابل با رویکرد تبیینی بر این باور است که کنشگران براساس معنایی که در ذهن دارند، دست به عمل می‌زنند. بنابراین برای فهم زندگی اجتماعی باید از ظاهر پدیده‌های اجتماعی عبور کرد و به معانی نهفته در کنش‌ها راه یافت.

۲۰۱ ۴ برخی اهداف کنشگران مانند کسب درآمد، ساختن خانه و ... قابل مشاهده‌اند، ولی انسان‌ها اغلب در کنش‌هایشان به دنبال تحقق اهداف ارزش‌هایی مانند کسب فضیلت‌های اخلاقی، جلب رضایت الهی و ... هستند که دیگران نمی‌توانند آن‌ها را مشاهده کنند. در جامعه‌شناسی تبیینی، ارزش بودن مهربانی و فداکاری و ضد ارزش بودن کینه‌توزی و خودخواهی قابل مشاهده و فهم نیست؛ زیرا با استفاده از روش‌های تجربی نمی‌توان گفت که مهربانی یک فضیلت اخلاقی و کینه‌توزی یک رذیلت اخلاقی است.

۱۹۴ ۲ لمبروزو با روش تبیینی می‌خواست مجرم بودن یا نبودن را با مشاهده ویژگی‌های جسمانی و ظاهری تشخیص دهد.

به گفته گیدنز، گردشگران غربی وقتی نخستین بار از یک کشور مسلمان دیدن می‌کنند، از صدای اذان که روزی پنج مرتبه از مناره‌ها به گوش می‌رسد، شگفت‌زده می‌شوند.

جامعه‌شناسی در آغاز شکل‌گیری خود سعی کرد به علوم طبیعی به ویژه علم فیزیک نزدیک شود. به همین دلیل، آگوست کنت، بنیان‌گذار جامعه‌شناسی، ابتدا نام «فیزیک اجتماعی» را برای این رشته برگزید.

جامعه‌شناسی تبیینی		
موضوع	روش	هدف
پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند.	حس و تجربه (نگاه از بیرون)	پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی

۱۹۵ ۳ پرسش‌نامه با پاسخ‌های چندگزینه‌ای، از ابزارهای گردآوری اطلاعات در روش‌های کمی است.

جامعه‌شناسی تبیینی		
موضوع	روش	هدف
پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند.	حس و تجربه (نگاه از بیرون)	پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی

ما نمی‌توانیم نظم را مشاهده کنیم، به دلیل آن‌که به نظم عادت کرده‌ایم. جامعه‌شناسان برای شناختن نظم، از امور آشنا و مأنوس «آشنایی‌زدایی» می‌کنند؛ یعنی از دید یک فرد غریبه به موضوعات آشنا و روزمره اطراف خود نگاه می‌کنند و در کنار بی‌نظمی، نظم را می‌شناسند. همان‌طور که انسان بدن و روح دارد، جامعه هم بیرون و درون دارد.

۱۹۶ ۲ اگر جامعه را هم‌چون طبیعت تصور کنیم و آن را دستاوردی انسانی ندانیم، یعنی آن را واقعیتی بیرونی تصور کنیم که با قوانینی به استحکام قوانین طبیعت، اداره می‌شود، در آن صورت ما فقط می‌توانیم از دانش‌های ابزاری خود استفاده کنیم و جامعه و پدیده‌های اجتماعی را بشناسیم، اما قادر نخواهیم بود تغییری بنیادین در جامعه به وجود آوریم. نظم اجتماعی بیرون و مستقل از ما خواهد بود و فقط باید خود را با آن تطبیق دهیم و سازگار کنیم.

نظام اجتماعی هم می‌تواند در خود تغییراتی به وجود آورد و هم می‌تواند در محیط خود تغییراتی ایجاد کند. برداشت روزافزون از منابع تجدیدنپذیر، از جمله تغییراتی است که یک نظام اجتماعی در محیط ایجاد می‌کند. رشد جمعیت نیز از جمله تغییراتی است که یک نظام در خود ایجاد می‌کند. نظام اجتماعی همانند یک موجود زنده تلاش می‌کند با تغییر در خود و محیط، نیازهای خود را تأمین کند و خود را در بلندمدت حفظ نماید.

۲۰۶ ۱ با غلبه رویکرد تفسیری، تبیین در حاشیه تفسیر قرار می‌گیرد، علوم انسانی و اجتماعی دیگر دغدغه نزدیک شدن به علوم طبیعی را ندارند و تفسیر به عنوان روش مستقل و ویژه علوم انسانی و اجتماعی به رسمیت شناخته می‌شود.

۲۰۷ ۲ دامنه کاربرد آزمایش در جامعه‌شناسی برخلاف علوم طبیعی بسیار محدود است. افراد را نمی‌توان وارد محیط آزمایشگاهی کرد. آن‌ها می‌دانند که مورد مطالعه‌اند و ممکن است رفتار طبیعی نداشته باشند. این تغییر رفتار افراد را اثر «هوثرن» می‌نامند. در دهه ۳۰ میلادی به هنگام کار پژوهشی بر روی کارگران کارخانه هوثرن، ناکارآمدی این روش در مطالعه انسان‌ها مشخص شد.

به سبب این‌که بسیاری از کنش‌های عاطفی، هنری، اخلاقی و مذهبی با رویکرد تبیینی قابل توضیح نیستند، کسانی که فقط روش‌های تجربی را معتبر می‌دانند، با انکار ارزش‌های عاطفی، اخلاقی، مذهبی و ... دچار اخلاق‌گریزی می‌شوند. به همین دلیل پیشرفت‌های چشمگیر جهان غرب در حوزه صنعت و فضا به فراگیرتر و عمیق‌تر شدن فجایع انسانی و زیست‌محیطی منجر شده است.

گاهی به ندرت می‌توان به نحو مفیدی از روش آزمایش استفاده کرد. آزمایش فیلیپ زیمباردو در ایجاد یک زندان ساختگی، در سال ۱۹۷۲ مثال خوبی از کاربرد آزمایش در جامعه‌شناسی بود.

اگر تبیین را دانش جهان‌شمول (قوانین همه‌جایی و همیشگی) بدانیم؛ تفسیر، دانش محلی (این‌جایی و اکنونی) است.

۲۰۸ ۲ اگر محقق بخواهد تمامی ابعاد یک پدیده اجتماعی خاص را مطالعه کند و عمق پنهان و منحصر به فرد بودن آن را نشان دهد، از روش مطالعه موردی استفاده می‌کند.

برخی رویکردها برای دستیابی به پاسخ‌های ساده و کاملاً قابل پیش‌بینی درباره چرایی وقوع پدیده‌های اجتماعی، پیچیدگی و عمق این پدیده‌ها را نادیده می‌گیرند و از پدیده‌های اجتماعی و انسانی هویت‌زدایی می‌کنند.

۲۰۹ ۴ برای پی بردن به هدف کنش، باید به ذهن کنشگر راه یابیم و برای فهمیدن دلالت‌های کنش، باید به زمینه فرهنگی‌ای که کنشگر در آن عمل می‌کند، مراجعه کنیم. به عبارت دیگر، فهم هر کنشی مستلزم دسترسی به معنای ذهنی (فردی) و معنای فرهنگی (اجتماعی) نهفته در آن است.

۲۱۰ ۳ برای فهمیدن دلالت‌های کنش، باید به زمینه فرهنگی‌ای که کنشگر در آن عمل می‌کند، مراجعه کنیم.

دو بال موفقیت انسان‌ها، نظم اجتماعی و خلاقیت هستند.

قواعد اجتماعی، امکان مشارکت افراد در زندگی اجتماعی را فراهم می‌آورند.

علوم از نظر موضوع متفاوت‌اند.

۲۰۲ ۴ در زندگی روزمره، بی‌نظمی بیشتر به چشم می‌آید و نظم از نظر پنهان می‌ماند. ما نمی‌توانیم نظم را مشاهده کنیم، به دلیل آن‌که به نظم عادت کرده‌ایم. نظم‌ها کم‌تر به چشم می‌آیند.

جامعه‌شناسی تبیینی		
موضوع	روش	هدف
پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند.	حس و تجربه (نگاه از بیرون)	پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی

ساختار اجتماعی، چگونگی رابطه و پیوند میان پدیده‌های اجتماعی مختلف است.

اگر ساختار اجتماعی را به خودرویی تشبیه کنیم که در یک‌جا پارک شده، نظام اجتماعی همان خودرو است که روشن شده و در حرکت است.

۲۰۳ ۳ رویکرد تفسیری در تقابل با رویکرد تبیینی بر این باور است که کنشگران براساس معنایی که در ذهن دارند، دست به عمل می‌زنند.

جامعه‌شناسی تبیینی جامعه را هم‌چون طبیعت تصور می‌کند و آن را دستاوردی انسانی نمی‌داند، یعنی آن را واقعیتی بیرونی تصور می‌کند که با قوانینی به استحکام قوانین طبیعت، اداره می‌شود، در این صورت ما فقط می‌توانیم از دانش‌های ابزاری خود استفاده کنیم و جامعه و پدیده‌های اجتماعی را بشناسیم، اما قادر نخواهیم بود تغییری بنیادین در جامعه به وجود آوریم.

۲۰۴ ۲ جهان‌های اجتماعی مختلف، معانی ذهنی و فرهنگی متفاوتی پدید می‌آورند؛ مثلاً ممکن است لباس و ظاهر زیبا در فرهنگی، بر جایگاه و پایگاه اجتماعی والا دلالت نکند یا در فرهنگ دیگری، علم‌آموزی بر ارزشمندی علم دلالت نکند، بلکه با هدف غلبه بر دیگران یا به دست آوردن شغل پردرآمد، انجام شود.

نظریه پردازان کنش اجتماعی، آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی می‌دانند و زندگی اجتماعی انسان را با تأکید بر آگاهی و معنا، مطالعه می‌کنند. این جامعه‌شناسان، ویژگی‌های دیگر کنش، یعنی اراده و ارزش را مهم می‌دانند، ولی آن‌ها را برخاسته از آگاهی و تابع آن می‌بینند.

علوم انسانی و علوم اجتماعی موضوعات متفاوتی دارند. این نگاه وجود انسان را به ابعاد اجتماعی‌اش تقلیل نمی‌دهد و کنش‌های انسان را به کنش‌های اجتماعی او فرو نمی‌کاهد.

۲۰۵ ۴ در روش تفسیری، پژوهشگر برای مدتی با قومی که قصد تحقیق درباره آن‌ها را دارد، زندگی می‌کند؛ خود را در شرایط فرهنگی آن قوم قرار می‌دهد و کنش‌هایشان را تجربه می‌کند تا آن‌ها را بهتر بشناسد.

همان‌طور که علوم طبیعی با شناخت نظم موجود در طبیعت، امکان پیش‌بینی، پیشگیری و کنترل طبیعت را برای انسان‌ها فراهم می‌کند، جامعه‌شناسی نیز با شناخت نظم اجتماعی، به انسان‌ها قدرت پیش‌بینی، پیشگیری و کنترل جامعه را می‌دهد، لذا در رویکرد تبیینی هدف جامعه‌شناسی نیز همانند هدف علوم طبیعی است.

فلسفه

۲۱۱ ۱ اگر مفهوم وجود عین مفهوم ماهیت یا جزء آن بود؛

- ۱- اثبات وجود برای هیچ ماهیتی نیازمند به دلیل نبود.
- ۲- با تصور هر ماهیتی وجود هم با آن همراه می‌شد.
- ۳- نفی مفهوم ماهیت از مفهوم وجود، ممکن نمی‌شد.

این در حالی است که ما می‌توانیم مفهوم وجود را از مفهوم ماهیات نفی کنیم و مثلاً بگوییم «ستاره نیست».

۲۱۲ ۲ این رفتار طبیعی یعنی برای رفع گرسنگی درصدد خوردن غذا برآمدن، بیانگر این حقیقت است که اصل پذیرش واقعیت یک اصل بدیهی و روشن است و اصل فلسفی «رتالیسم» را در خاطر می‌آورد. همچنین این رفتار طبیعی و معمولی از همه انسان‌ها سر می‌زند (نه برخی مردم) و بنابراین همه انسان‌ها، پذیرش واقعیت را مبنای عمل خود قرار می‌دهند.

۲۱۳ ۲ از قرن ۱۶ میلادی با رشد تجربه‌گرایی، این دیدگاه‌ها جای خود را به فلسفه‌های حس‌گرا و تجربه‌گرا دادند و فرصت رشد و گسترش بیشتر را پیدا نکردند.

۲۱۴ ۱ امکان فرض اسب آتش‌خوار ممکن است و بنابراین ممکن‌الوجود آن ذاتی است که می‌تواند باشد و می‌تواند نباشد. به عبارتی؛ ذات آن به گونه‌ای نیست که حتماً باشد. همچنین ذات آن به گونه‌ای نیست که حتماً نباشد.

۲۱۵ ۴ بررسی گزینه‌ها؛

۱ و ۲) رابطه محمول قضایا با موضوع آن‌ها یا ممکن است یا وجوب یا امتناع. همچنین رابطه وجود با موضوع خود نیز یا ممکن است یا وجوب یا امتناع. پس هم رابطه محمول قضیه با موضوع آن‌ها و هم رابطه وجود با موضوع خود به حصر عقلی از سه حال خارج نیست.
۳) موجودات عالم را از آن جهت که موجودند، می‌توان به دو دسته واجب‌الوجود بالذات و واجب‌الوجود بالغير تقسیم کرد.
۴) توجه داشته باشید که موجودات فعلی عالم را از نظر ذاتشان، فقط به دو دسته ممکن‌الوجود و واجب‌الوجود می‌توان تقسیم کرد. به همین دلیل، گزینه (۴) نادرست است.

۲۱۶ ۳ فارابی و ابن‌سینا معتقدند که نمی‌توان اموری را پیدا کرد که رابطه ذاتی آن‌ها با «وجود» رابطه امتناعی بوده و اکنون موجود باشند.

۲۱۷ ۲ فلاسفه مسلمان و ابن‌سینا، درک اصل علیت را عقلی می‌دانند ولی هیوم آن را عقلی نمی‌داند بلکه آن را تداعی ذهنی می‌نامد که یک امر روانی ناشی از توالی پدیده‌هاست. هیوم، تکرار تنها را موجب اعتقاد عمومی به علیت می‌داند ولی ابن‌سینا، تکرار به اضافه وجوددهندگی و وجودگیرندگی (تأثیر و تأثر) بین دو پدیده را موجب اعتقاد به علیت می‌داند. اما اشتراک این دو فیلسوف در این است که هر دو معتقدند که درک اصل علیت از طریق تجربه حسی، قابل درک و فهم نیست.

۲۱۸ ۲ از نظر فلاسفه مسلمان، اصل علیت یک قاعده عقلی است و ریشه در اصل عدم اجتماع و ارتفاع نقیضین دارد. به عقیده آنان، اصل علیت از تجربه به دست نمی‌آید؛ لذا طبیعی است که کسی که صرفاً تجربه‌گراست، نمی‌تواند تبیین قانع‌کننده‌ای از علیت ارائه کند. به همین دلیل نمی‌توان گفت که فلاسفه مسلمان، نظرات مختلف و گاه متضادی درباره قبول اصل علیت توسط انسان ارائه کرده‌اند.

۲۱۹ ۴ فیلسوفان به جز فیلسوفان تجربه‌گرا می‌گویند که اصل سنخیت نیز مانند خود اصل «علیت» یک اصل عقلی است.

۲۲۰ ۳ در واقع قبول اصل علیت، اصل وجوب‌بخشی علت به معلول و اصل سنخیت (نه معانی چهارگانه اتفاق) لوازمی دارد که درک درست این لوازم در تبیین بهتر جهان و شناخت هستی به ما کمک می‌کند.

۲۲۱ ۱ معنای چهارم اتفاق، بر مبنای قبول سه اصل علیت، اصل ضرورت علی و معلولی و اصل سنخیت علت و معلول است. پس این معنای اتفاق با هیچ‌یک از اصول و لوازم علیت مخالف نیست. بنابراین کاربرد درستی دارد و مربوط به علم ناقص و محدود ما نسبت به حوادث پیرامونی است.

۲۲۲ ۳ بحث خدا در فلسفه را می‌توان هم به «فلسفه دین» و هم به «وجودشناسی» مربوط دانست (رد‌گزینه‌های (۱)، (۲) و (۴))، یعنی از یک جهت به یکی از فلسفه‌های مضاف، یعنی «فلسفه دین» مربوط است؛ زیرا که به مهم‌ترین موضوع همه ادیان، یعنی خدا می‌پردازد. از جهت دیگر، مربوط به «وجودشناسی» است؛ زیرا یک بحث مهم در وجودشناسی، شناخت علة‌العلل، علت نخستین و مبدأ هستی و وجود، یعنی واجب‌الوجود بالذات است. همچنین در وجودشناسی با استفاده از برهان‌های مختلف به اثبات وجود خدا می‌پردازیم.

۲۲۳ ۴ ارسطو در توصیفاتی که از خدا و مبدأ نخستین جهان می‌کند، از عباراتی چون شریف‌ترین موجود، خیر و جمال و زیبایی، ضرورتاً موجود، محرک غیرممتحرک، دارای حیات، تغییرناپذیر و دارای عالی‌ترین اندیشه استفاده می‌کند که این اصطلاحات به اصطلاحاتی که در فرهنگ اسلامی ما به کار می‌رود، بسیار نزدیک است و مشابه آن‌ها در سخنان بزرگان ما نیز به کار رفته است. همچنین می‌توان گفت که اصطلاح «ضرورتاً موجود» ارسطویی معادل همان واجب‌الوجود بالذاتی است که در درس ششم درباره آن سخن گفتیم.

۲۲۴ ۳ به عقیده کانت، مسئولیت‌پذیری و رعایت اخلاق تنها در جایی معنا دارد که انسان خود را صاحب اراده و اختیار ببیند.

۲۲۵ ۴ در رمان‌هایی مانند «طاعون» و «بیگانه» آلبر کامو، می‌توان نمونه‌هایی از بحران معناداری زندگی (نه معناداری زندگی) را یافت.

۲۲۶ ۲ عبارت «اگر خدایی وجود نداشته باشد، آن وقت هر کاری مجاز است» از داستایوفسکی است و این بیان وی با مبانی اندیشه کانت سازگار است؛ زیرا کانت به جای اثبات وجود خدا از طریق مخلوقات یا برهان علیت و یا وجوب و امکان، ضرورت وجود خدا را از طریق اخلاق و وظایف اخلاقی اثبات کرد.

حل ویدئویی سوالات این دفترچه را در
وبسایت **DriQ.com** مشاهده کنید.

۲۲۷ ۱ نظر فیلسوفان مسلمان با نظر عقل‌گرایانی چون دکارت هماهنگ است و با نظر کانت و تجربه‌گرایانی مانند هیوم و ویلیام جیمز هماهنگی ندارد، چون این فیلسوفان به امکان استدلال عقلی معتقد نیستند.

۲۲۸ ۳ برتراند راسل، فیلسوف انگلیسی قرن بیستم، مدعی بود که برهان علیت بر اثبات وجود خدا، برهانی سست است؛ «زیرا اگر هر چیزی باید علتی داشته باشد، پس خدا نیز نیازمند علت است. اگر چیزی بدون علت، وجود تواند داشت این چیز هم می‌تواند خدا باشد و هم جهان.» و این همان اشتباهی است که برتراند راسل دچار آن شده است؛ زیرا فارابی و دیگر فیلسوفان مسلمان نمی‌گویند که هر موجودی نیازمند علت است؛ بلکه آنان می‌گویند که هر معلول و هر پدیده‌ای به علت نیاز دارد.

۲۲۹ ۴ ملاصدرا براساس مبانی فلسفی خود بیان کرد که به جای نگاه به ماهیت اشیاء و این‌که مثلاً بگوییم انسان ماهیتاً ممکن‌الوجود است و ممکن‌الوجود نیاز به علت دارد، از همان ابتدا به خود وجود و واقعیت نگاه می‌کنیم. در این نگاه می‌بینیم که همه موجودات و واقعیات عین وابستگی و نیازمندی هستند و «وابستگی» و «نیازمندی به غیر» سراسر وجود واقعیات را فراگرفته است. طبق نظریه «فقر وجودی» یا «امکان فقری» جهان هستی یکپارچه نیاز و تعلق به ذات الهی است و از خود هیچ استقلال ندارد. اگر ذات الهی آنی پرتو عنایت خویش را بازگیرد، کل موجودات نابود می‌گردند و نور آنها خاموش می‌شود.

۲۳۰ ۲ بحث دیگری که فلاسفه مسلمان در کنار اثبات وجود خدا داشته‌اند، بحث درباره تأثیر این اعتقاد در زندگی انسان و نقش آن در معنابخشی به حیات بشری است. پس طرح مبحث معناداری حیات و فواید اعتقاد به خدا هم‌زمان با مبحث اثبات وجود خدا امکان‌پذیر است. پس به عقیده فلاسفه مسلمان، باید ابتدا وجود خدا را از طریق عقل و تفکر و اندیشه پذیرفت و سپس با وی ارتباط معنوی برقرار کرد و یک زندگی معنادار و متعالی را سامان داد. وقتی اعتقاد به خدا می‌تواند به زندگی معنا دهد و انسان را وارد مرتبه‌ای برتر از زندگی کند که واقعاً او را از یک راه معقول و درست پذیرفته باشد.

۹۹/۱۱/۱۰

| بودجه‌بندی پایه دوازدهم انسانی |

ستایش تا پایان درس ۱۸	فارسی (۱)	اجباری	فارسی
درس ۱ تا پایان درس ۸	عربی، زبان قرآن (۱)	اجباری	زبان عربی
درس ۱ تا پایان درس ۱۴	دین و زندگی (۱)	اجباری	دین و زندگی
درس ۱ تا پایان درس ۴	زبان (۱)	اجباری	زبان انگلیسی
کل کتاب	ریاضی و آمار (۱)	زوج کتاب	ریاضیات
کل کتاب	ریاضی و آمار (۲)		
بخش ۱ تا بخش ۳ (ابتدای فصل ۲)	اقتصاد	اجباری	اقتصاد
کل کتاب	علوم و فنون ادبی (۱)	زوج کتاب	علوم و فنون ادبی
کل کتاب	علوم و فنون ادبی (۲)		
کل کتاب	عربی زبان قرآن (۱)	اجباری	زبان عربی (اختصاصی)
کل کتاب	تاریخ (۱)	زوج کتاب	تاریخ
کل کتاب	تاریخ (۲)		
کل کتاب	جغرافیای ایران	زوج کتاب	جغرافیا
کل کتاب	جغرافیا (۲)		
درس ۱ تا پایان درس ۷	جامعه‌شناسی (۱)	اجباری	جامعه‌شناسی
درس ۱ تا پایان درس ۸	جامعه‌شناسی (۲)		
درس ۱ تا پایان درس ۵	منطق	اجباری	فلسفه و منطق
درس ۱ تا پایان درس ۵	فلسفه یازدهم		
درس ۱ تا پایان درس ۴	روان‌شناسی	اجباری	روان‌شناسی